IES Val do Tea

Departamento de Artes Plásticas

Programación didáctica– Curso 2022-2023

Índice

Introdución 2
Contextualización 3

Educación plástica, visual e audiovisual 5
Educación plástica, visual e audiovisual – 4º de ESO 9

Debuxo artistico II - 2º de Bacharelato - Modalidade de Artes 24
Cultura audiovisual II - 2º de Bacharelato - Modalidade de Artes 35
Fundamentos da Arte II - 2º de Bacharelato - Modalidade de Artes 52
Deseño - 2º de Bacharelato - Modalidade de Artes 97
Debuxo técnico II - 2º de Bacharelato - Modalidade de Ciencias 112

Posible protocolo de adaptación ao contexto da COVID-19 125

Materiais e recursos didácticos 128
Espazos e materiais
Recursos didácticos
Avaliación.........130
Acreditación de coñecementos para determinadas materias de bacharelato 136
Avaliacions Iniciais 136
Elementos Transversais 136
Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente 137
Táboas para recollida da información 140
Medidas de atención á diversidade 144

Actividades complementarias e extraescolares 145/146
Plan lector 147
Grupos por materias, niveis e horas lectivas do departamento 154
Membros do departamento e distribución de horas lectivas 155

Introdución

Este Proxecto Didáctico redáctase coa intención de que o alumnado e o profesorado do Departamento de Debuxo do IES Val do Tea dispoñan dun documento de traballo suficientemente claro, ordenado e detallado, así como unha referencia común para desenvolver os labores de clase e a aprendizaxe dos contidos propios da área de Educación plástica, visual e audiovisual na ESO e das materias propias do Bacharelato nas modalidades de Artes e de Ciencias.

Este documento é una ferramenta de traballo que define o marco do noso traballo, é unha guía que pode, debe e ten que ser modificada en función das situacións coas que se atope ao longo do presente curso. Sempre dentro do marco lexislativo vixente, a programación didáctica poderá sufrir modificacións previo acordo dos membros do departamento.

O documento foi elaborado adaptado á Lei Orgánica de Mellora da Calidade Educativa. Neste curso escolar o departamento está formado por a xefa de Departamento, que xa estivo o curso anterior, unha profesora en prácticas que se incorpora este curso e un profesor ou profesora en réximen de interinidade. Incorpóranse novas materias polo cambio lexislativo.

Para a elaboración desta programación tivéronse en conta a lexislación vixente, as recomendacións da inspección educativa, as directrices acordadas na Comisión de Coordinación Pedagóxica do centro, as directrices actuais da CIUG e as experiencias dos cursos anteriores.

A programación didáctica que se presenta neste documento terase que adecuar ás circunstancias do departamento. Unha profesora do departamento é definitiva, outra está en prácticas despois de aprobar a oposición en xullo de 2022 e a terceira persoa é interina.

Tamén foron tidas en conta as posibilidades e aproveitamento dos recursos humanos: profesorado dispoñible, número de alumnos por aula, capacidade e actitudes previsibles dos alumnos, etc. E tamén as posibilidades e aproveitamento dos recursos materiais: aulas, mobiliario, material e ferramentas específicas, medios audiovisuais e das TIC, material didáctico, etc. e o orzamento do departamento, cun conxunto de materias que precisan de moito material específico.

Contextualización

Ponteareas é un Concello, capital de comarca, do sur de Pontevedra, a 25 km de Vigo, con preto de 23.000 habitantes. As parroquias, semi-rurais, en xeral dependen económicamente do campo, da industria local e próxima, e do pequeno comercio na vila. Moitas destas parroquias contan con centros culturais e zonas deportivas apropiados para conmemoracións ou o desenvolvemento de actividades de información e promoción. O IES Val do Tea está situado na zona urbana da vila.

Neste centro impártense ensinanzas de ESO, Bacharelato (tódalas modalidades) e ESA, e acolle, ademais, unha extensión da EOI de Vigo.

Opersoal docente está constituído por un total de 50 docentes, 1 orientadora, 1 responsable de pedagoxía terapéutica; no tocante ao persoal non docente, este componse de 2 administrativos/as, 3 conserxes e 3 profesionais de limpeza. Ademais, conta con servizo propio de cafetería.

O clima de convivencia no centro é, en xeral, positivo. As relacións de convivencia entre o profesorado son boas. A conflitividade e a violencia entre o alumnado non é especialmente destacable. Neste marco, tanto o profesorado como o alumnado móstrase, en termos xerais, receptivo ás iniciativas e actividades a prol da mellora da convivencia e da igualdade.

Ponteareas ten unha gran tradición artística, especialmente no eido musical e plástico. Este e o terceiro ano de implantación no centro do Bacharelato de Artes, opción que ven tendo moi boa acollida e que completa a oferta educativa nesa etapa.

Dadas as características maioritarias do alumnado do IES Val do Tea, (entorno, nivel de estudos dos pais e nais, ocupación dos mesmos, etc) recollidas no PEC, a programación deberá ter en conta as seguintes consideracións:

Na ESO deberá darse prioridade, na programación da aula e na avaliación, a aspectos como:

- Espertar o interese e a curiosidade por todo o relacionado coa creación sexa do tipo que sexa mediante a aportación constante de exemplos e propostas de tarefas e actividades relacionadas con aspectos da vida cotiá e da actualidade.
- Promover actividades que fomenten a adquisición de hábitos de traballo, de indagación crítica, de buscas e análises de información e de cooperación cos compañeiros/as e o entorno.
- Favorecer o razoamento e a comprensión, en lugar da memorización, dos conceptos relacionados coa lectura de imaxes.

Valorar o uso axeitado a cada circunstancia do tipo de linguaxe máis indicada en cada caso (expresión oral e escrita, utilización de símbolos, fotografías, formas tridimensionais, imaxes en movemento, debuxos, etc.).

En Bacharelato:

- Deberá proseguirse o labor de relacionar a materia estudada cos avances tecnolóxicos e cientificos.
- Valorarar a importancia do debuxo técnico para a evolución tecnolóxica da sociedade.
- Ter en conta as orientacións da CIUG.
- Desenvolver a capacidade creativa para expresarse correctamente coa linguaxe visual gráficoplástica.
- Comprender as relacións da linguaxe visual e plástica con outras linguaxes, así como coas novas tecnoloxías, adaptándoas ás súas posibilidades e necesidades expresivas.
- Representar correctamente formas, aplicando diferentes métodos descritivos.
- Planificar conxuntamente diferentes procesos de realización de obras, adoptando actitudes positivas e desterrando todo signo de intolerancia ou discriminación.
- Valorar e apreciar as producións dos demais aínda que difiran dos gustos propios, educando a sensibilidade.
- Aumentar os recursos expresivos para encontrar mellores e axeitadas solucións plásticas, apreciando as posibilidades que ofrece a investigación dos procedementos e técnicas.
- Recoñecer que o feito artistico tamén se atopa no contorno e non só nos museos.
- Valorar e apreciar o material, propio e da aula, manténdoo en perfecto estado de uso e conservación.

Educación plástica, visual e audiovisual

Introdución

O punto de referencia da área de Educación plástica e visual atópase no mundo cotiá das imaxes no que vive o alumnado. A relación dos alumnos coa súa contorna na actualidade, no que a experiencia visual e as múltiples imaxes transmitidas polos medios, forman parte da súa vida cotiá, condiciona a orientación da materia que conforma esta área. Os alumnos, co uso das novas tecnoloxías dos teléfonos móbiles e tabletas, son creadores habituais de imaxes, de mensaxes gráficas e de mensaxes audiovisuais. Compre dotalos das habilidades para empregar de forma axeitada estas ferramentas. O ensino das materias que forman esta área fundaméntase en tres preceptos básicos: *saber ver, saber facer e saber ser.*

O primeiro concepto, *saber ver*, fai referencia á necesidade de educar a percepción do alumnado. Este non se pode limitar a ser un espectador pasivo da realidade que lle circunda, non debe limitarse a recoller información visual exterior dun xeito irreflexivo, recibindo unicamente impresións subxectivas, emocións e sensacións sen examinar de xeito cualitativo dita información. Ensinando ao alumnado a saber ver, este non só dará unha resposta ao estimulo emocional das imaxes, senón que tamén será capaz de analizalas obxectivamente, exercendo a súa capacidade intelectual e crítica máis alá do seu gusto persoal. Polo tanto, terá que ser capaz de avaliar a información visual en termos máis obxectivos, chegando a conclusións persoais positivas ou negativas, segundo teña establecida a súa escala de valores. Escala que é preciso que asuma dun xeito responsable e útil.

Temos que ter en conta que o mundo no que se desenvolven o noso alumnado é un mundo no que a información visual é capital, e non podemos deixar que ao rematar a etapa non teña un coñecemento básico desa linguaxe visual, plástica e audiovisual. Compre que aprenda as leis, normas, regras, etc., que configuran a "sintaxe visual" que cada día forma parte da súa existencia. É preciso aclarar tamén neste punto que o coñecemento desas regras e códigos visuais non busca crear analistas de imaxes; a finalidade será contribuír a súa formación estética, cultivando a súa sensibilidade para que poda disfrutar do entorno visual e por suposto dos chamados feitos artisticos.

Este estudo das mensaxes visuais, é imprescindible facelo tanto dende o punto de vista do observador (receptor) como do creador (emisor).Dende o punto de vista do emisor sae o segundo concepto no que se fundamenta esta área: *saber facer.*

Non se trata, por suposto, de facer artistas (nin é o obxectivo nin hai horas lectivas para logralo), senón que temos que ir á procura de que os alumnos sexan capaces de manifestarse con imaxinación e tamén desenvolvan unha actitude creativa e aberta dentro do mundo visual e plástico. Trátase de que o alumno sexa capaz de realizar tanto representacións obxectivas como aquelas que requiran un maior grado de subxectividade. Para que o alumno obteña esta competencia expresiva, compre darlle os coñecementos imprescindibles, non só conceptuais, senón tamén aqueles que lle permitan expresar, sen grandes trabas, todo o seu potencial creativo.Eses coñecementos de procedemento específicos —que condicionan as ideas antes expostas— estarían noutro nivel que abrangue o dominio dos materiais e técnicas precisos para desenvolver as creacións plásticas. Escollendo técnicas sinxelas e prácticas que permitan o desenvolvemento das destrezas, se poden cubrir as posibilidades de expresión e comunicación que o alumno a este nivel educativo poda demandar.

Por último, e non por elo menos importantes, están os aspectos de sensibilidade, respecto, actitude aberta, tolerancia, etc. que integrados dentro do mundo visual e plástico, deben ser asimilados polos alumnos como unha parte máis da súa formación como persoas que viven en sociedade. Este é o terceiro precepto da educación o *saber ser.*

Tendo en conta que a materia de Educación plástica, visual e audiovisual só ten dúas sesións semanais en 1º de ESO, non existe a materia en 2º de ESO e en 3º de ESO son tamén só dúas sesións, rematando nese nivel a formación obrigatoria, non é doado acadar unha gran competencia, chamémoslle "artística", no noso alumnado. Tampouco contamos con agrupamentos específicos nin diversificación afecta ás ratios na nosa materia. O pouco interese que ten a administración pola educación artistica do alumnado dá como resultado que moitos adultos deste país carecen dunha mínima competencia gráfico-plástica.

Obxectivos xerais da Educación Plástica, Visual e Audiovisual na educación secundaria.

A educación plástica, visual e audiovisual contribuirá, segundo define a lexislación actual, a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

f) Concibir o coñecemento cientifico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá,e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artistico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

n) Apreciar a creación artistica e comprender a linguaxe das manifestacións artisticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artistico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Contribución da Educación Plástica, Visual e Audiovisual ao desenvolvemento das competencias clave.

A materia de Educación plástica, visual e audiovisual, polo seu carácter teórico-práctico e integrador, permite o desenvolvemento de todas as competencias clave.

Conciencia e expresións culturais. O desenvolvemento desta competencia está directamente relacionado coa materia de Educación plástica visual e audiovisual xa que integra actividades e procesos creativos que permiten afondar nos aspectos estéticos e culturais do panorama artistico actual, favorecéndose, deste xeito, a sensibilidade artistica e a alfabetización estética. A través da identificación e experimentación cos elementos expresivos de diversos materiais, soportes, ferramentas e técnicas de expresión, o alumnado poderá tomar conciencia das súas propias necesidades creativas e artisticas, favorecendo a creación dunha linguaxe persoal e desenvolvendo a capacidade de analizar e comprender a importancia da actividade artistica, en todas as súas formas, como medio comunicativo e expresivo.

Comunicación lingüística. Será desenvolvida durante todo o curso a través dos bloques de contidos, xa que os alumnos terán que comprender a través de apuntamentos e explicar os coñecementos adquiridos, tanto de xeito oral coma escrita, ao mesmo tempo que aprenden a usar un amplo vocabulario específico da materia.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía. A adquisición da competencia matemática prodúcese a través da aplicación do razoamento matemático e do pensamento lóxico e espacial, para explicar e describir a realidade a través da linguaxe simbólica, así coma afondamento no coñecemento de aspectos espaciais da realidade coa xeometría e a representación obxectiva das formas. Coa utilización de procedementos relacionados co método cientifico, como a observación, a experimentación e o descubrimento e a reflexión posterior, potenciando o pensamento crítico, contribuirase á adquisición das competencias básicas en Ciencia e Tecnoloxía, desenvolvendo tamén destrezas que permiten empregar e manipular diferentes ferramentas tecnolóxicas.

Competencia dixital. Desenvolverase a través do uso das Tecnoloxías da información e da comunicación, como medio de procura e selección de información, utilizándoa de xeito crítico e reflexivo, así coma a súa transmisión en diferentes soportes para a realización de proxectos. Tamén proporciona

destrezas no uso de aplicacións ou programas informáticos para a creación ou manipulación de imaxes e documentos audiovisuais, amosándolles un panorama creativo máis cotiá e actual.

Aprender a aprender. Potenciarase a través da investigación, experimentación e aplicación práctica dos contidos por parte do alumnado, integrando unha pescuda persoal das súas propias formas de expresión no proceso creativo, participando de xeito autónomo na resolución de problemas e organizando a súa propia aprendizaxe a través da xestión do tempo e a información. O alumnado desenvolverá a capacidade de superar os obstáculos coa fin de culminar a aprendizaxe con éxito, fomentando a motivación, a confianza nun mesmo, e aplicando o aprendido a diversos contextos.

Competencias sociais e cívicas. A través do traballo en equipo fomentaranse actitudes de respecto, tolerancia, cooperación, flexibilidade e favorecerase a adquisición de habilidades sociais. O traballo con ferramentas propias da linguaxe visual proporciona experiencias directamente relacionadas coa diversidade de respostas ante un mesmo estimulo e a aceptación das diferenzas. Os alumnos elaboran e expoñen os seus propios proxectos enfocados á resolución dun problema, de xeito que deben desenvolver a súa capacidade de comunicarse construtivamente e con respecto, expresando e comprendendo puntos de vista diferentes.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor. Un proxecto creativo require planificar, xestionar e tomar decisións; por iso os contidos da materia promoven a iniciativa, a innovación, a autonomía e a independencia, como factores que contribúen á aprendizaxe eficaz e ao desenvolvemento persoal do alumnado. Igualmente, foméntase a habilidade para traballar tanto individualmente como de xeito colaborativo e asumir responsabilidades; potenciando a capacidade de pensar de xeito creativo, o pensamento crítico e o sentido da responsabilidade.

Educación plástica, visual e audiovisual – 4º de ESO

Obxectivos xerais da educación secundaria

A educación plástica, visual e audiovisual contribuirá, segundo define a lexislación actual, a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

f) Concibir o coñecemento cientifico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá,e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artistico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

n) Apreciar a creación artistica e comprender a linguaxe das manifestacións artisticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artistico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Máis en concreto os **obxectivos específicos** desta materia e nivel serán os seguintes:

- Observar, percibir, comprender e interpretar de xeito crítico as imaxes e sons do contorno natural e cultural, sendo sensible ás súas cualidades plásticas, estéticas e funcionais.

- Aprezar os valores culturais e estéticos, identificando, interpretando e valorando os contidos; entendelos como parte da diversidade cultural, contribuíndo ao seu respecto, conservación e mellora.

- Comprender as relacións da linguaxe plástica, visual e audiovisual con outras linguaxes e elixir a fórmula expresiva máis axeitada en función das necesidades de comunicación.

- Analizar e entender as mensaxes visuais e audiovisuais que de xeito constante invaden o noso entorno máis próximo.

- Expresarse con creatividade, mediante as ferramentas da linguaxe plástica, visual e audiovisual, e saber relacionalas con outros ámbitos do coñecemento.

- Utilizar a linguaxe plástica para representar emocións e sentimentos, vivenzas e ideas, contribuíndo á comunicación, reflexión crítica e respecto entre as persoas.

- Utilizar as diversas técnicas plásticas, visuais e audiovisuais e as tecnoloxías da información e a comunicación para aplicalas nas propias creacións.

- Representar corpos e espazos simples mediante o uso da perspectiva, as proporcións e a representación das cualidades das superficies e o detalle de xeito que sexan eficaces para a comunicación.

- Reflexionar sobre o uso responsable e moderado da rede a valorar o seu potencial como ferramenta de investigación, creación e difusión cun emprego axeitado e planificado.

- Facer uso de hábitos como a observación, atención, precisión e pulcritude, reflexión, análise crítica e revisión nas distintas fases de elaboración dunha obra individual ou colectiva.

- Relacionarse con outras persoas participando en actividades de grupo con flexibilidade e responsabilidade, favorecendo o diálogo, a colaboración e a comunicación.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Expresión plástica			
b e h	18. B1.1. A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística.	19. B1.1. Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas da linguaxe plástica e visual, desenvolvendo a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade da súa linguaxe persoal ou empregando os códigos, a terminoloxía e os procedementos da linguaxe visual e plástica, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación.	**20. Primeira avaliación.** **21. Unidade 1.** **22. Linguaxe plástica.** 23. Setembro-Outubro.
Os referidos como específicos	28. B1.2. Leis da composición. 29. B1.3. Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza. 30. B1.4. Cor como ferramenta simbólica.	31. B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo.	
32. 33. 34. 35. 36.	37. B1.5. Técnicas de expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos materiais. 38. B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. 39. B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio.	40. B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización.	**41. Unidade 2.** **42. Técnicas de expresión gráfico-plástica.** 43. Novembro.
44. 45. 46. 47. 48.	49. B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). 50. B1.9. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa.	51. B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística.	52.
53. 54. 55. 56.	57. B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. 58. B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico.	59. B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte.	**60. Unidade 3.** **61. Lectura de imaxes.** 62. Dexembro
Bloque 2. Debuxo técnico			

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
63. 64. 65. 66. 67.	68. B2.1. Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo. 69. B2.2. Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia. 70. B2.3. Tanxencias e enlaces. 71. B2.4. Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos.	72. B2.1. Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas, creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico.	**73. Segunda avaliación.** **74. Unidade 4.** 75. Xaneiro.
76. 77. 78. 79.	80. B2. 5. Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas. 81. B2.6. Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico. 82. B2.7. Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. 83. B2.8. Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. 84. B2.9. Perspectiva cónica central. 85. B2.10. Perspectiva cónica oblicua. 86. B2.11. Análise das posibilidades da posición do punto de vista.	87. B2.2. Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, recoñecendo a utilidade do debuxo de representación obxectiva no ámbito das artes, a arquitectura, o deseño e a enxeñaría.	
88. 89. 90. 91.	92. B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas.	93. B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación.	
Bloque 3. Fundamentos do deseño			
94. 95. 96. 97. 98. 99.	100. B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.). 101. B3. 2. Fases do proceso de deseño. 102. B3.3. Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos. 103. B3.4. Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico.	104. B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases.	**105. Unidade 5.** **106. Deseño.** 107. Febreiro.
108.	112. B3.5. Campos de aplicación do deseño.	113. B3.2. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño.	

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
109. 110. 111.			
114. 115. 116. 117.	118. B3.6. Deseño de composicións modulares utilizando trazados xeométricos. 119. B3.7. Compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc. 120. B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. 121. B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. 122. B3.10. Planificación dun proxecto artístico.	123. B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais.	124. Marzo.
Bloque 4. Linguaxe audiovisual e multimedia			
125. 126. 127. 128.	129. B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía. 130. B4.2. Realización dun *storyboard*.	131. B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo.	**132. Terceira avaliación.** **133. Unidade 6.** **134. Linguaxe audiovisual**. **135.** Abril.
136. 137. 138. 139.	140. B4.3. Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine. 141. B4.4. Criterios estéticos na elaboración de fotografías. 142. B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas.	143. B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades	
144. 145. 146. 147.	148. B4.6. Creación dixital de imaxes. 149. B4.7. Deseño dun proxecto publicitario. 150. B4.8. Desenvolvemento dun proxecto persoal.	151. B4.3. Realizar composicións creativas a partir de códigos utilizados en cada linguaxe audiovisual, amosando interese polos avances tecnolóxicos vinculados a estas linguaxes.	**152. Unidade 7.** **153. Creación dixital.** **154.** Mai-Xuño.
158. 159. 160.	165. B4.9. Análise crítica da linguaxe publicitaria.	166. B4.4. Amosar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial.	**155. Unidade 8.** **156. Publicidade.** **157.** Xuño.

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Secuenciación Temporalización
161. 162. 163. 164.			

4º ESO 1ª Avaliación					Estándares de aprendizaxe Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación						
Tema	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación estándares	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe avaliables	Grao mínimo consecucion	Peso na cualificación	Instrumentos				
								Exposición	Traballo individual	Caderno artista		Observación
	B2.1	B2.1	B2.1.1	CAA CMCCT	Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	70%	25%		50%	20%		30%
	B2.2		B2.1.2	CAA CMCCT	Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.	50%	75%		80% Cada lámina terá a súa calificación individual e a nota será a media de todas as notas. Valorarase a limpeza, exactitide e puntualidade na entrega das láminas	10% Terase en conta a continuidade do caderno coma diario de artista e a aplicación creativa do contido ó debuxo técnico		10%
	B3.6	B3.3	B3.3.1	CSIEE CCEC	Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	50%	100%					10%
	B3.1	B3.1	B3.1.1	CSIEE CCEC	Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	70%	50%					10%
	B3.2		B3.1.2	CCEC	Observa e analiza os obxectos do contorno na súa	70%	25%					10%

	B3.3 B3.4				vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.							
	B3.5	B3.2	B3.2.1	CSIEE	Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño.	70%	25%					10%
	B2.3	B2.1	B2.1.3	CAA CMCCT	Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	50%	50%					10%
	B2.4		B2.1.4	CAA CMCCT	Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplícao á creación de deseños persoais.	50%	50%					10%
	B3.8	B3.3	B3.3.3	CSIEE CCEC	Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	70%	50%	25%	45%			10%
	B3.9		B3.3.4	CSIEE CCEC CD	Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artisticos de deseño.	50%	25%					80%
	B3.10		B3.3.5	CSIEE CCEC	Planifica os pasos na realización de proxectos artisticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras.	70%	25%			20%		80%
	B1.1	B1.1	B1.1.1	CCEC	Realiza composicións artisticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual.	70%	30%	35%	35%			10%
	B1.2	B1.2	B1.2.1	CCEC	Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión.	50%	30%	35%	35%			10%
	B1.3		B1.2.2	CCEC	Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	50%	20%					80%

	B1.4		B1.2.3	CCEC	Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor.	70%	20%	70%				10%
4º ESO 2ª Avaliación					**Estándares de aprendizaxe Indicadores de logro**	**Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación**						
Tema	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación estándares	Competencias clave	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	Grao mínimo consecucion	Peso na cualificación	**Instrumentos** Exposición	Traballo individual	Caderno artista		Observación
	B1.5	B1.3	B1.3.1	CSIEE CCEC	Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artisticos.	50%	25%		70%	20%		10%
	B1.6 B1.7		B1.3.2	CSIEE CCEC CAA CD	Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	50%	25%		70%			
	B1.8 B1.9	B1.4	B1.4.1	CSIEE CCEC	Entende o proceso de creación artistica e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	70%	25%		70%			
	B1.10	B1.5	B1.5.1	CSIEE CCEC	Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artistica, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.	50%	10%					
	B1.11		B1.5.2	CSIEE CCEC	Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaas no período ao que pertencen.	50%	15%	70%				
	B2.5	B2.2	B2.2.1	CAA	Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas	50%	30%	35%	35%			

				CMCCT	vistas principais.							
	B2.6		B2.2.2	CAA CMCCT	Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	50%	35%	70%				
	B2.7		B2.2.3	CAA CMCCT	Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	50%	35%	35%	35%			

4º ESO 3ª Avaliación					**Estándares de aprendizaxe Indicadores de logro**	**Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación**							
Tema	Identif. contidos	Identif. criterios	Identificación estándares	Competencias clave	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	Grao mínimo consecucion	Peso na cualificación	**Instrumentos**					
								Exposición		Traballo individual	Caderno artista		Observación
	B4.1	B4.1	B4.1.1	CD CSIEE CCEC	Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos.	50%	20%		70%		20%		10%
	B4.2		B4.1.2	CSIEE	Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película.	50%	30%			70%			
	B4.3		B4.2.1	CD CSIEE CCEC	Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara.	60%	20%		70%				
	B4.4	B4.2	B4.2.2	CD CSIEE CCEC	Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos.	50%	15%		70%				
	B4.5		B4.2.3	CD CSIEE CCEC	Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades.	70%	15%		70%				
	B2.9 B2.10	B2.2	B2.2.4	CA	Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	70%	90%	35%		35%			

	B2.11			CMCCT									
	B2.12	B2.3	B2.3.1	CA CMCCT	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	50%	10%						
	B4.5	B4.3	B4.3.1	CD CSIEE CCEC	Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador.	50%	10%			70%			
	B4.5		B4.3.2	CD CSIEE CCEC	Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica.	50%	50%			70%			
	B4.5		B4.3.3	CD CSIEE CCEC	Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación.	70%	10%						
	B4.5	B4.4	B4.4.1	CD CSIEE CCEC	Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen.	50%	30%	35%	35%				

Avaliación **4º de ESO, EPVA**	**Inicial, continua e final.**
Procedemento de avaliación inicial	**En que data se realizará?**
	Durante as primeiras semanas do curso
	En que consistirá? (proba tipo test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficas, etc, relacionados cos estándares)
	Debuxo libre con tempo limitado (20 minutos), debuxo de línea continua sen mirar o papel, debuxo copa/cara e debuxo do revés
	Cales serán as consecuencias dos resultados?
	Deteción de dificultades e capacidades e adaptación da materia as mesmas. Non terán cualificación numérica pero si son de entrega obrigatoria
Procedemento avaliación continua	**Con que temporalización se farán probas escritas (cada tema, dous, tres, cantas por trimestre ou avaliación, etc.?**
	As características propias da materia fan que non se requira de probas escritas. Os alumnos realizan os traballos prácticos na aula, polo que poden ser avaliados por observación directa da súa evolución, dificultades etc.
	Como se cualifican as probas, traballos individuais ou colectivos, traballo no caderno, observación. Ponderación, redondeo...
	Explícaráselle aos alumnos ao comezo de cada traballo cal vai ser o mínimo exisible, os prazos de entrega e as partes do traballo que poden ampliar e cómo. Ao non ter probas escritas, o traballo práctico leva o peso da cualificación pero sempre reservando un mínimo do 10% para a observación diaria, onde se terá en conta a limpeza, puntualidade nas entregas, capacidade resolutiva do alumno fronte as dificultades, respeto polo traballo dos compañeiros, etc. O diario ou caderno de artista terá tamén un mínimo do 10% da nota na avalición. Esta será superior nos traballos que requiran dunha reflexión persoal máis profunda, íntima e individual. Informárase aos alumnos no momento de plantexar o traballo do peso específico do caderno nesa actividade concreta. Para facilitar a avaliación por observación directa os alumnos realizarán todos os traballos na aula. O traballo en casa realizarase de xeito excepcional, consensuado co grupo-clase e baixo condicións moi concretas que se definirán en cada caso.

	Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo...
	A media faise por ponderación, normalmente, 70% traballo practico, 20% observación directa e 10% diario de artista.
	Que aspectos se van a valorar dentro da observación do traballo na aula?
	Limpeza, puntualidade nas entregas, capacidade resolutiva do alumnado fronte ás dificultades, respecto polo traballo alleo, creatividade, orixinalidade, etc.
	Como se recupera unha proba non superada?
	Non hai probas escritas. O alumnado que entregue un traballo que non acada os mínimos pode volver a facelo. É máis habitual que o alumnado non supere o mínimo por non entregar un traballo. Permitirans entregas fóra de prazo penalizadas un 10%
	Como se recupera unha avaliación non superada?
	Entregando de novo os traballos desa avaliación.
Procedemento de avalición final	**Cómo se acada a nota da avalición final? Media, ponderación redondeo?**
	A nota final será o resultado da media das tres avalicións previas. No caso de alta discrepancia entre as notas dunha e outra avalición teráse en conta a evolución do alumnado durante o curso. Analizaranse de xeito individual os motivos desta discrepancia. Terase en conta de xeito positivo o esforzo e actitude de superación do alumnado. Terase en conta de xeito negativo o abandono de xeito evidente da materia, ou entregar como seus, traballos feitos por outra persoa. Será imprescindible entregar todas as láminas. Para cualificación positiva o serán a media das láminas.
Recuperación xuño	O alumnado será examinado dos estándares de aprendizaxe considerados mínimos esixibles, non superados ao longo do curso

Materia pendente EPVA de 3º ESO

Para o alumnado con materia pendente de Educación plástica, visual e audiovisual o Departamento programará as actividades para cada trimestre. Ao alumnado se lle entregará un conxunto de exercicios temporalizados e coas datas límite de entrega para cada unha das avaliacións. O Xefe do Departamento estará a súa disposición para explicar e aclarar cantas dúbidas teñan e así poder seguir de xeito máis polo miúdo o proceso de elaboración dos traballos. Se o alumnado así o demandara, o Xefe do departamento realizará no tempo de lecer sesións de reforzo ou axuda para este alumnado.

O alumnado será avaliado segundo os criterios de avaliación e o seu grao mínimo de consecución tal como queda reflectido nas táboas das páxinas da programación. Procederase a cualificar ao alumnado por trimestre a partir dos traballos entregados. Se o alumnado, seguindo este procedemento, fora avaliado positivamente nas dúas primeiras avaliacións non terá que facer o exame final ordinario no mes de abril. Se non entregara os traballos, ou fora avaliado negativamente nalgún dos distintos trimestres e non acadara a nota mínima de 5, terá que facer, de xeito obrigatorio a proba ordinaria de abril. A data de convocatoria para dita proba, así coma as datas límite de entrega serán postas en coñecemento do alumnado durante o primeiro mes de curso. Cada alumno recibirá o conxunto de actividades cun índice de referencia na que constarán as instruccións para facelas, as datas límite de entrega por trimestre e da proba final, asinando un “recibí” conforme.

Debuxo artistico II- 2º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introdución

Partindo das destrezas e dos coñecementos adquiridos polo alumnado na materia de Debuxo artistico I de 1º de bacharelato, neste segundo curso afondarase nas destrezas e nos conceptos do debuxo como ferramenta do pensamento que participa no proceso creativo, comunicativo, plástico e visual, contribuíndo a adquirir as competencias necesarias para a formación permanente da persoa. Sendo o segundo ano que cursan esta materia, os alumnos poden perfeccionar as súas destrezas e experimentar dun xeitao máis expresivo e menos técnico que o ano anterior.

A materia Debuxo Artistico II achega coñecementos teóricos, técnicos e estéticos, fomentando un pensamento diverxente. A aprendizaxe estética debe realizarse sobre bases teóricas e prácticas, fomentando a creatividade, o espírito de investigación e a formación permanente.

De xeito gradual e secuencial, os coñecementos e as destrezas adquiridos en Debuxo Artistico IIaséntanse nas de Debuxo Artistico I. Ensinarase e aplicarase o principio de partir do particular para o xeral, para que o alumnado vaia perfeccionando as habilidades e os conceptos para construír aprendizaxes significativas, mediante o deseño de proxectos personais e globais.

En Debuxo Artistico I, o alumnado traballou a materia de forma máis obxectiva, para dedicar este segundo curso a aspectos máis subxectivos, desenvolvendo o seu potencial creador orientado cara ás múltiples alternativas formativas artisticas máis acordes cos seus intereses.

Ao traballar de xeito creativo, o alumnado desenvolve a capacidade crítica aplicándoa ás súas propias creacións e ás dos seus compañeiros; valora o feito artistico e goza del, sensibilizándose cara ao contorno para a satisfacción estética e como aspecto motivador para o seu desenvolvemento creativo, potenciando a competencia de conciencia e expresión cultural. O coñecemento dos antecedentes artisticos e as achegas de artistas ao debuxo, ás artes plásticas e ao deseño, en xeral, a través da historia, e sobre todo a presenza e a función do debuxo nas manifestacións artisticas contemporáneas. O coñecemento da evolución e a súa valoración positiva do debuxo artistico como linguaxe expresiva e comunicativa reforzará as súas aplicacións nunha sociedade cada vez máis tecnolóxica e inmediata.

Existe un importante número de alumnos que entran no bacharelato artístico como base para estudar posteriormente titulacións de deseño gráfico, asimesmo manifestan moito interese polo *manga* xaponés. Ao rematar este curso os alumnos que superaron o curso poderán facer as probas de acceso á universidade.

Debuxo artistico II- 2º de Bacharelato

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Debuxo Artistico II do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

i) Acceder aos coñecementos cientificos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa,traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artistica e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

O ensino da materia de Debuxo Artistico no 2º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Interpretar as formas desde diferentes formulacións estéticas e significativas, realizando modificacións que leven a resultados diverxentes respecto das formas iniciais.
- Comprender e valorar a importancia do estudo do natural das formas orgánicas.
- Aplicar as variables da forma na composición, experimentando coas relacións entre os elementos gráfico-plásticos desta.
- Desenvolver a memoria visual e retentiva, mediante a realización de exercicios que potencien os mecanismos perceptivos e expresivos ao servizo da representación artistica.
- Coñecer, apreciar e empregar de forma axeitada as posibilidades expresivas das distintas técnicas e materiais, utilizándoas dunha maneira ordenada e eficaz.
- Desenvolver a sensibilidade artistica, concienciándose da necesidade do equilibrio entre emoción e razón, necesario para a aprendizaxe do debuxo artistico.

- Utilizar conscientemente os coñecementos adquiridos como medio de expresión das propias ideas e como recurso para comprender mellor as expresións plásticas alleas.

- Expresarse de xeito libre por medio da creación de imaxes.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Debuxo Artistico II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación temporalización
Bloque 1. A forma. Estudo e transformación						
b i m n d g	191. B1.1. Percepción e descrición obxectiva da forma.	192. B1.1. Desenvolve a destreza debuxística con distintos niveis de iconicidade.	193. DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas).	194. CSIEE 195. CCEC	196. Exposición. teoría. 197. Imaxes. 198. Análise gráfica	**199. Unidade 1** **200. Percepción e interpretación da forma.** 201. 1ª Avaliación 202. Setembro-outubro.
203. b 204.i 205. m 206. n 207. d 208. g	209. B1.2. Modelo analítico e modelo sintético. 210. B1.3. Retentiva e memoria visual. Consideracións mnemotécnicas.	211. B1.2. Interpretar unha forma ou un obxecto segundo as súas intencións comunicativas.	212. DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	213. CCEC 214. CD	215. Bloc debuxo.	
Bloque 2: A expresión da subxectividade						
216. b 217.i 218. m 219. n 220. d 221. g	222. B2.1. Psicoloxía da forma e a composición. Estudo e aplicación dos elementos compositivos que rexen a intención expresiva das creacións plásticas.	223. B2.1. Desenvolver a capacidade de representación das formas mediante a memoria e a retentiva visual.	224. DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	225. CSIEE 226. CCEC	227. Bloc debuxo. 228. Imaxes.	**229. Unidade 2** **230. Representación, composición e expresión.** 231. 1ª Avaliación 232. Novembro-decembro
233. b 234.i 235. m 236. n 237. d 238. g 239. p	240. B2.2. Comportamento e interrelación das formas tridimensionais no espazo.	241. B2.2. Elaborar imaxes con distintas funcións expresivas utilizando a memoria e a retentiva visual.	242. DA2.B2.2.1. Expresa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	243. CCL 244. CCEC	245. Bloc debuxo. 246. Imaxes.	
			247. DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	248. CAA		
249. b 250.i 251. m 252. n	255. B2.3. Valor expresivo da luz e da cor. 256. B2.4. Ruptura da tradición	257. B2.3. Investigar sobre a expresividade individual, coa linguaxe propia da expresión gráfico-plástica.	258. DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos.	259. CCL	260. Bloc debuxo.	**261. Unidade 3** **262. Luz e cor.**

Debuxo Artistico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación temporalización
253. d 254. g	figurativa e nacemento de novas interpretacións da realidade.					263. 2ª Avaliación 264. Xaneiro-febreiro
Bloque 3. Debuxo e perspectiva						
265. b 266.i 267. m 268. n 269. d 270. g 271. p	272. B3.1. Valoracións da aparencia formal respecto ao punto de vista perceptivo. 273. B3.2. Representación da forma con fins expresivos.	274. B3.1. Representar graficamente con diferentes niveis de iconicidade, as formas, illadas ou nunha composición, o contorno inmediato, interiores e exteriores, expresando as características espaciais e de proporcionalidade, e valores lumínicos e cromáticos.	275. DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	276. CSC	277. Bloc debuxo. 278. Imaxes.	**279. Unidade 4** **280. Volume, espazo e perspectiva.** **281.** 2ª Avaliación **282.** Marzo
			283. DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	284. CSIEE 285. CCEC		
			286. DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	287. CSIEE 288. CCEC		
Bloque 4. O corpo humano como modelo						
289. b 290.i 291. m 292. n 293. d 294. g	295. B4.1. Análise da figura humana. Relacións de proporcionalidade.	296. B4.1. Analizar as relacións de proporcionalidade da figura humana.	297. DA2.B4.1.1. Comprende a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo, mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	298. CCEC	299. Análise gráfica. 300. Bloc debuxo.	**301. Unidade 5** **302. Proporción e representación da figura humana.** **303.** 3ª Avaliación **304.** Abril-maio
			305. DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	306. CMCCT 307. CCEC	308. Imaxes.	
309. b 310. i 311. m 312. n 313. d 314. g	315. B4.2. Nocións básicas de anatomía artística. 316. B4.3. Estudo e representación do movemento da figura humana.	317. B4.2. Representar a figura humana e o seu contorno, identificando as relacións de proporcionalidade entre o conxunto e as súas partes.	318. DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	319. CSIEE 320. CCEC		
321. b	327. B4.4. Antropometría.	328. B4.3. Experimentar cos	329. DA2.B4.3.1. É capaz de representar e	330. CAA		

Debuxo Artistico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación temporalización
322. i 323. m 324. n 325. d 326. g	Relacións da figura humana co espazo arquitectónico e co contorno natural.	recursos gráfico-plásticos para representar o movemento e a expresividade da figura humana.	captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.			
			331. DA2.B4.3.2. Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico-plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito.	332. CSIEE 333. CCEC		
Bloque 5. O debuxo no proceso creativo						
334. b 335.i 336. m 337. n 338. d 339. g	340. B5.1.Técnicas secas máis comúns e a súa aplicación no proceso creativo.	341. B5.1. Coñecer e aplicar as ferramentas dixitais de debuxo e as súas aplicacións na creación gráfico-plástica.	342. DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	343. CD	344. Análise gráfica. 345. Exposición teórica. 346. Bloc debuxo.	**347. Unidade xeral 1** **348. Técnicas secas.** **349.** Durante todo o curso.
350. b 351.i 352. m 353. n 354. d 355. g	356. B5.2. Introdución ás técnicas húmidas e a súa aplicación no proceso creativo. Emprego das ferramentas TIC nos procesos creativos.	357. B5.2. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e do coñecemento da súa terminoloxía, dos materiais e dos procedementos para desenvolver o proceso creativo con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos, así como as posibilidades das TIC.	358. DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	359. CSC		**360. Unidade xeral 2** **361. Técnicas húmidas e técnicas TIC.** **362.** Durante todo o curso.
			363. DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	364. CSIEE 365. CCEC		
			366. DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	367. CMCCT 368. CAA		
			369. DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	370. CCL		

Debuxo Artistico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación temporalización
			371. DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	372. CAA 373. CSIEE 374. CCEC 375. CCL		
376. b 377.i 378. m 379. n 380. d 381. g	382. B5.3. Actitude creativa	383. B5.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios.	384. DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	385. CSC		**386. Unidade xeral 3** **387. Creatividade e respecto.** **388.** Durante todo o curso.

Debuxo artistico II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
Bloque 1. A forma. Estudo e transformación	-			
389. DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas).	50%	-	30%	70%
390. DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita.	75%	-	30%	70%
Bloque 2: A expresión da subxectividade				
391. DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais.	50%	-	50%	50%
392. DA2.B2.2.1. Expresa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	75%	-	50%	50%
393. DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	50%	-	30%	70%
394. DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos.	75%	50%	25%	25%
Bloque 3. Debuxo e perspectiva				
395. DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	75%	-	50%	50%
396. DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	80%	-	75%	25%
Bloque 4. O corpo humano como modelo	-			
397. DA2.B4.1.1. Comprende a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo, mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	100%	-	30%	70%
398. DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos.	80%	-	30%	70%
399. DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	80%	-	30%	70%
400. DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.	75%	-	30%	70%

Debuxo artistico II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación			
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación		
		Exames	Traballos	Bloc
Bloque 5. O debuxo no proceso creativo				
401. DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	50%	-	50%	50%
402. DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos.	75%	25%	50%	50%
403. DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	50%	-	50%	50%
404. DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	75%	25%	50%	50%
405. DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	75%	50%	25%	25%
406. DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas.	75%	-	50%	50%
407. DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	75%	-	50%	50%

O proceso para avaliar cada estándar de aprendizaxe mediante os instrumentos de avaliación aplicando as procentaxes reflectidas nas táboas superiores é moi complexo . Para poder facelo, as preguntas dos exames deberían incluír todos os estándares correspondentes, e o sistema de cualificación destas probas non sería polo tanto nin operactivo, nin obxectivo, nin xusto. Non se pode preguntar todo para poder avalialo todo. Polo tanto debemos entender as distintas cifras de procentaxes das táboas superiores como unhas referencias que nos serven para darlle distintos pesos específicos aos distintos estándares.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Debuxo Artistico I

Bloc, caderno de Artista..........................70%

Traballos e probas. 30%

Alumnado coa materia pendente de Debuxo Artistico I

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaránse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspecto máis significativos poderán aprendelos no día a día. Elimísanse todos os contidos referentes ao manexo de ferramentas TIC e utilización de *software* específico así como a realización destas actividades. Esta eliminación está xustificada pola imposibilidade de desenvolver ditos contidos prácticos ao non dispoñer de horas nas aulas de informática.

Realizarase un exame de toda a materia en abril.

Cultura Audiovisual II- 2º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introdución

Esta materia pretende iniciar aos estudantes na fabricación das súas propias imaxes e dos seus propios produtos audiovisuais, de natureza tanto estática (como a fotografía) como dinámica (como o vídeo). Para isto cómpre que o alumnado estea en situación de analizar, relacionar e comprender os elementos que forman parte da cultura audiovisual do noso tempo.

A cantidade de información que circula na actualidade, construída a partir de elementos técnicos audiovisuais (fotografía, cine, vídeo, televisión e mesmo radio) é dunha importancia e dunha magnitude dunhas dimensións que nunca se deron na historia da humanidade. A sociedade moderna ten como un dos seus sinais de identidade a presenza de imaxes dixitais en practicamente calquera actividade que desenvolva.

A historia do século XX non se pode concibir sen o uso da imaxe e o son como ferramentas de datación e avaliación dos feitos acontecidos; analizar calquera fito histórico e non recorrer a algún tipo de imaxe fotográfica ou cinematográfica asociada é unha tarefa difícil de concibir na mentalidade actual.

O século XXI presenta na súa cabeceira unha nova revolución social nas comunicacións: a era dixital e internet. Estes dous elementos están a supor un cambio tal nos comportamentos sociais que custa aventurar cara a onde camiñan as novas xeracións nacidas dentro deste sistema de información e intercambio de datos. Por primeira vez na historia practicamente todo o mundo, en todos os países, ten ferramentas de recepción e envío de información no instante, información que se constrúe coas ferramentas que esta materia trata de analizar para facilitar a aprendizaxe.

Unha circunstancia recente xurdida das novas plataformas dixitais é a posibilidade de publicar na rede produtos construídos con moi poucos medios técnicos e á marxe da industria dedicada á produción dixital. Estas producións individuais poden ser vistas e/ou escoitadas por millóns de persoas. Por vez primeira na historia, os creativos poden alcanzar o recoñecemento da súa obra sen pasar polo filtro da industria audiovisual. Este apoio inicial serve como indicativo de calidade para unha posterior integración de novos creadores dentro da industria audiovisual. Por outra banda, a facilidade de exposición do material ("subir á rede") non supón un aumento da calidade do creado; moi ao contrario, a realidade indícanos que a posibilidade ilimitada de xerar fotos, vídeos, blogs e páxinas web sen a axuda do criterio razoado da industria está a inundar o mercado audiovisual de produtos de calidade moi deficiente. Resulta pertinente, xa que logo, que os alumnos e as alumnas entendan a importancia do proceso creativo e a súa relación inescusable coa industria que se encarga de xestionalo.

Outra das novidades que presenta o mundo dixital actual, que o diferencia das súas orixes (sistemas analóxicos), é a posibilidade de xeración de imaxes artificiais ou alteradas dun modo dificilmente distinguible da imaxe obtida por pura impresión da realidade. Os modernos sistemas dixitais de edición permiten crear ou modificar a realidade da imaxe cunha calidade dificilmente distinguible da simple plasmación da realidade nun fotograma de celuloide.

Por tanto, faise necesario e pertinente facilitarlle ao alumnado ferramentas técnicas e educativas que lle axuden a xestionar a marea de datos, información, imaxes, sons e posibilidades creativas que diariamente recibe en case todos os ámbitos nos que se desenvolve a súa vida. A intensidade e a efectividade que conseguen as creacións plásticas realizadas en soporte dixital son, indubidablemente, dunha forza impresionante, posto que combinan sabia ou atinadamente imaxes, música e mensaxes sonoras.

Trátase, daquela, de que o alumnado comprenda e analice a cultura audiovisual da sociedade na que vive e os medios de produción utilizados para xerala; deste xeito, poderá ser quen de desenvolver un sentido crítico e persoal, para ordenar a información recibida e temperar a intensidade da potencia icónica que o mundo audiovisual xera.

A adquisición de competencias para a análise dos elementos expresivos e técnicos, e a dotación de conciencia crítica, debe servir para crear unha cidadanía máis responsable, crítica e participativa.

Esta materia ten un carácter propedéutico necesario e básico para o seu desenvolvemento en etapas posteriores, xa sexa en estudos universitarios de comunicación audiovisual e publicidade, belas artes, etc., ou xa nos de formación profesional de imaxe e son e nas ensinanzas artisticas.

Neste sentido, o ensino desta materia estrutúrase en dous camiños paralelos e complementarios. O primeiro deles é a análise dos produtos que se presentan por medios dixitais: aprender a ver, a escoitar, a discernir o que se di, como se di e por que se lle presenta ao espectador dun xeito determinado. O segundo é a creación por parte do alumnado de produtos audiovisuais; aprender o proceso creativo dos produtos audiovisuais é, probablemente, unha das mellores ferramentas para o desenvolvemento persoal e humano, que lles podemos facilitar aos alumnos e ás alumnas para a comprensión dos contidos que reciben por medios dixitais. Neste segundo curso centrarémonos máis na elaboración de produtos audiovisuais, afondando no uso do audio e nas novas tecnoloxías

O alumnado necesitará saber ler os produtos audiovisuais para comprender a súa mensaxe e, de xeito complementario, empezar a xerar produtos dixitais, co fin de se comunicar e coñecer mellor a realidade da cultura audiovisual.

Neste segundo curso, o alumnado analizará a importancia da función expresiva da imaxe, o son e a música no proceso de creación de audiovisuais e, así mesmo, comprenderá a organización da produción de audiovisuais e as características dos novos medios e das mensaxes publicitarias, co fin de valorar e realizar produtos audiovisuais sinxelos.

Malia non ser a situación ideal, este curso contamos coa posibilidade de traballar na aula de informática.

Cultura Audiovisual II- 2º de Bacharelato

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Cultura Audiovisual do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos cientificos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa,traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artistica e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

O ensino da materia de Cultura Audiovisual II no 2º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Dotar ao alumnado da capacidade de analizar, relacionar, comprender e interpretar os elementos que conforman a cultura audiovisual na que se atopan.
- Coñecer e comprender os elementos básicos da sintaxe audiovisual.
- Comprender a importancia dos medios de comunicación na nosa sociedade.
- Comprender e apreciar a tecnoloxía da comunicación ao longo da historia.
- Recoñecer as diferenzas entre imaxe e realidade.
- Valorar a expresividade do son no medio audiovisual.
- Distinguir entre información, arte, propaganda e sedución nas mensaxes publicitarias.
- Recoñecer os diferentes xéneros e características dos medios de comunicación.
- Desenvolver unha actitude crítica e creativa fronte as mensaxes audiovisuais recibidas.

- Concienciarse da necesidade do equilibrio entre liberdade de expresión e o exercicio dos dereitos individuais.
- Empregar a linguaxe audiovisual para a elaboración de mensaxes con diferentes finalidades.
- Capacitar ao alumnado para superar as probas de acceso á Universidade.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Integración de son e imaxe na creación de audiovisuais e novos medios						
408. d 409. g 410. i	411. B1.1. **Función expresiva do son: características técnicas**.	412. B1.1. Analizar as características técnicas do son, como a lonxitude e a frecuencia de onda, e o timbre.	413. CA2B1.1.1. Explica as características físicas do son, e o proceso de creación e difusión.	414. CMCCT	415. Explicación.	**416. Primeira avaliación** **417. Unidade 1.** **418. O son no audiovisual.** 419. 18 sesións
420. d 421. g 422. i 423. m	424. B1.2. Gravación do son: tipos esenciais de microfonía.	425. B1.2. Diferenciar os sistemas de captación microfónica a partir das necesidades de obtención do son	426. CA2B1.2.1. Realiza gravacións de son con aparellos sinxelos e valora os resultados obtidos.	427. CD 428. CAA	429. Presentación 430. Grabación e edición dun relato sonoro con locución, efectos sonoros, música e silencio.	
431. b 432. d 433. g 434.i 435. m	436. B1.3. A gravación e difusión musical. Sistemas monofónicos, estereofónicos, dolby surround, 5.1, mp3 e outros posibles.	437. B1.3. Diferenciar as características técnicas principais de gravación e difusión de sons a través de diferentes sistemas (monofónicos, estereofónicos, dolby surround, 5.1, mp3, etc.).	438. CA2B1.3.1. Realiza edición dixital, convertendo pezas musicais dun sistema de son a outro (mono-estéreo, PCM wav, aiff-mp3) e avalía os resultados (tamaño, calidade, destino final, etc.).	439. CD	440. Manexo dun editor de son como o Audacity. 441. Cambiar formato e comparar peso.	
442. b 443. d 444. g 445.i 446. m 447. n	448. B1.4. **A relación perceptiva entre imaxe e son: diálogos, voz en off, efectos especiais e música**.	449. B1.4. Explicar a relación entre a imaxe e o son.	450. CA2B1.4.1. Constrúe pezas audiovisuais combinando imaxe e son, que integren voz en off, pezas musicais e efectos na narración visual.	451. CD	452. Prácticas de edición de audio con Audacity. 453. Elaboración dun relato audiovisual con imaxe e sons (voz en off, música e efectos sonoros).	
454. b 455. d 456. g 457. h 458. n	459. B1.5. **Adecuación da música e dos sons ás intencións expresivas e comunicativas. Integración do son nas producións audiovisuais**.	460. B1.5. Analizar o resultado perceptivo obtido ao modificar os elementos sonoros nunha produción audiovisual.	461. CA2B1.5.1. Analiza o valor funcional, expresivo e comunicativo dos recursos sonoros (voz, efectos e música) empregados nunha produción radiofónica ou na banda sonora dunha produción audiovisual.	462. CSIEE	463. Análise de bandas sonoras.	**464. Unidade 2.** 465. **As bandas sonoras**. 466. 18 sesións.
			467. CA2B1.5.2. Observa produtos audiovisuais e valora as funcións comunicativas e estéticas da integración de imaxe e son.	468. CD	469. Comentario dun audiovisual corto. Análise.	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
470. b 471. d 472. g 473. h 474. n	475. B1.6. Elementos expresivos do son en relación coa imaxe**. Funcións da banda sonora.** 476. B1.7. **A banda sonora na historia do cine. Grandes creadores**.	477. B1.6. Analizar a calidade da composición musical nas bandas sonoras para o cine e a súa importancia no conxunto total da película.	478. CA2B1.6.1. Relaciona a banda sonora de películas emblemáticas e a súa importancia na calidade do conxunto total da obra fílmica realizada.	479. CAA	480. Visionado de secuencias con bandas sonoras significativas.	
481. b 482. d 483. g 484. h 485. n	486. B1.8. A banda sonora no cine español. Principais compositores: Augusto Algueró, Roque Baños, Bernardo Bonezzi, Carmelo Bernaola, Antón García Abril, Alberto Iglesias, José Nieto, Alfonso Santisteban, Adolfo Waitzman, etc.	487. B1.7. Explicar a evolución do cine español a través das bandas sonoras de películas emblemáticas e compositores salientables.	488. CA2B1.7.1. Analiza a composición musical de bandas sonoras en España, e valora a calidade da construción musical realizada.	489. CCEC	490. Audición de bandas sonoras. 491. Análise formal.	
492. b 493. d 494. g 495. h 496.i 497. n	498. B1.9. Os fitos históricos do proceso de transformación nas linguaxes e nos medios técnicos no paso do cine mudo ao cine sonoro.	499. B1.8. Valorar a importancia da función expresiva da imaxe, o son e a música no proceso de creación de audiovisuais e de novos medios, analizando as funcións comunicativas e estéticas dos produtos audiovisuais.	500. CA2B1.8.1. Recoñece as diferenzas entre a realidade e a representación que nos ofrecen os medios sonoros. 508. CA2B1.8.2. Identifica as funcións e as necesidades dos sistemas técnicos empregados na integración de imaxe e son nun audiovisual ou en novos medios.	501. CMCCT 509. CSIEE	502. Comparar cine mudo con sonoro. 503. Historia da gravación sonora.	**504. Unidade 3.** 505. **Narración cinematográfica e son**. 506. 13 sesións. 507. Exame 1ª avaliación.
510. b 511. d 512. g 513. h 514. n	515. B1.10. **O *Slapstick* na obra de Max Sennet, Max Linder e Charlie Chaplin**.	516. B1.9. Analizar a técnica narrativa do cine mudo e as súas características técnicas.	517. CA2B1.9.1. Explica as características principais da narrativa visual do cine mudo, facendo referencia a escenas emblemáticas da historia deste cine.	518. CD	Visionado de fragmentos e comentario de obras de Max Sennet, Max Linder e Charlie Chaplin.	
519. b 520. d 521. g 522. h 523. n	524. B1.11. **A comedia visual en Buster Keaton e Harold Lloyd**.	525. B1.10. Comentar as diferenzas entre os gags visuais e sonoros no cine.	526. CA2B1.10.1. Comenta as diferenzas narrativas entre a comedia de chiste visual e sonoro	527. CCL	528. Visionado de fragmentos e comentario de obras de os de curtametraxes de Buster Keaton e Harold Lloyd.	
529. b	534. B1.12. **Comedia dialogada. A**	536. B1.11. Expor a complexidade	537. CA2B1.11.1. Analiza a composición	538. CM	539. Visionado de	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
530. d 531. g 532. h 533. n	**obra cinematográfica de Woody Allen.** 535. B1.13. **Comedia coral. A obra cinematográfica de Luis García Berlanga.**	técnica da comedia coral.	visual nas comedias corais e explica a complexidade técnica da súa resolución narrativa.	CCT	fragmentos de longametraxes de W. Allen e L.G. Berlanga. *Medianoite en París, Benvido mister Marshall.*	
Bloque 2. Características da produción audiovisual e multimedia en diferentes medios						
540. b 541. d 542. g 543. h 544. n	545. B2.1. A industria cinematográfica, videográfica e televisiva segundo a evolución histórica das actividades de produción audiovisual. 546. B2.2. **Organigramas e funcións profesionais na produción de produtos audiovisuais.**	547. B2.1. Comentar o resultado artístico e técnico que utilizan os creadores na industria do cine e o teatro acerca do mundo do espectáculo.	548. CA2B2.1.1. Analiza a visión do mundo do cine en películas representativas.	549. CCEC	550. Visonado de *Cantando baixo a choiva* de S. Donen, *A noite Americana* de F. Truffaut, *Cinema Paradiso* de G. Tornatore e *Cautivos do mal* de V. Minelli.	**551. Segunda avaliación** **552. Unidade 4.** **553. Procesos de produción audiovisual e multimedia.** 554. 10 sesións.
555. b 556. d 557. g 558. h 559. n	560. B2.3. Proceso de produción audiovisual e multimedia. 561. B2.4. Creación de imaxes en movemento e efectos dixitais.	562. B2.2. Analizar as características técnicas e expresivas de diferentes medios de comunicación, así como as súas posibilidades informativas e comunicativas, e identificar os tipos de destinatarios das mensaxes.	563. CA2B2.2.1. Relaciona a evolución histórica da produción audiovisual e da radiodifusión coas necesidades e as características dos produtos demandados pola sociedade.	564. CSC	565. Quenes fan as películas e producións audiovisuais. 566. Lectura *de As catro vidas dunha película* de Pepe Coira. 567. Conferencia.	
			568. CA2B2.2.2. Recoñece as funcións dos equipos técnicos humanos que interveñen nas producións audiovisuais e nos multimedia.	569. CD	570. Personal no audiovisual e multimedia.	
			571. CA2B2.2.3. Compara as características fundamentais das persoas destinatarias da programación de emisións de radio e televisión.	572. CAA	573. Realizar un organigtama do personal de tv.	
574. b 575. d 576. g	579. B2.5. Edición e posprodución de documentos multimedia.	580. B2.3. Analizar os procesos técnicos que se realizan na posprodución de pezas audiovisuais.	581. CA2B.2.3.1. Describe a posprodución, a finalidade e as técnicas aplicadas á creación audiovisual.	582. CD	583. A posproducción de produtos multimedia. 584. Modificación	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
577. h 578. n					mediante a edición, do xénero dun trailer cinematográfico.	
585. b 586. c 587. d 588. g 589. h 590. n	591. B2.6. **Efectos na historia do cine e a televisión: noite americana, dobre exposición, croma e edición dixital**. 592. B2.7. Condicionantes do deseño universal.	593. B2.4. Valorar a complexidade técnica e os resultados prácticos obtidos na fabricación de efectos para cine e televisión.	594. CA2.B2.4.1. Analiza a evolución dos efectos no cine. 601. CA2B2.4.2. Valora a necesidade da audiodescrición e da subtitulación de produtos audiovisuais e multimedia.	595. CCEC 602. CSC	596. Efectos visuais. 597. Presentación e visionado.	**598. Unidade 5.** **599. Efectos no audiovisual.** 600. 7sesións.
Bloque 3. Os medios de comunicación audiovisual						
603. b 604. d 605. g 606. h 607. n	608. B3.1. **Linguaxe da televisión. Características técnicas e expresivas. Xéneros e formatos de programas de televisión. A televisión do futuro. Televisión interactiva**. 609. B3.2. Fitos da televisión na linguaxe audiovisual.	610. B3.1. Valorar o uso e o acceso aos novos medios en relación coas necesidades comunicativas actuais e as necesidades dos servizos públicos de comunicación audiovisual tradicional.	611. CA2B3.1.1. Analiza producións radiofónicas e televisivas identificando as características dos xéneros e distinguindo os estereotipos máis comúns presentes nos produtos audiovisuais.	612. CCL	613. Xéneros televisivos. 614. Análise de rejilla.	**615. Unidade 6.** **616. A televisión.** 617. 8 sesións.
618. b 619. d 620. g 621. h 622. n	623. B3.3. A televisión en España. **Tipoloxías de programas para televisión e a súa realización: informativos, entretemento, drama, comedia, terror, musicais, concursos, etc.** 624. B3.4. Grandes realizadores/as.	625. B3.2. Analizar a importancia creativa, técnica e histórica dos/das principais realizadores/as da televisión en España.	626. CA2B.3.2.1. Analiza pezas emblemáticas dos/das principais realizadores/as de televisión en España e comenta a calidade do produto realizado.	627. CCEC	628. Exposición. 629. Tipoloxía dos programas.	
630. b 631. d 632. g 633. h 634. n	635. B3.5. **Radio: características técnicas e expresivas. Xéneros e formatos de programas de radio (informativo, revista, retransmisión deportiva, etc.): características**.	636. B3.3. Explicar as características principais da retransmisión radiofónica.	637. CA2B3.3.1. Comenta as principais características da retransmisión radiofónica e a evolución desde o seu inicio ata os sistemas dixitais actuais.	638. CAA	639. Xéneros radiofónicos.A súa historie e o presente.	**640. Unidade 7.** **641. A radio.** 642. 8 sesións. Exame 2ª avaliación
643. b 644. d	648. B3.6. Radio interactiva.	649. B3.4. Comentar as diferenzas de formulación narrativa dos xéneros	650. CA2B3.4.1. Identifica as características principais dos xéneros	651. CCEC	652. Xéneros radiofónicos.	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
645. g 646. h 647. n		radiofónicos, e establecer as súas características principais.	radiofónicos.		653. Clasificación e análise.	
			654. CA2B3.4.2. Analiza a estrutura dos principais xéneros radiofónicos e establece as súas diferenzas principais: presentación, ritmo narrativo, locución, recursos musicais e sonoros, etc.	655. CC EC		
656. b 657. d 658. g 659. h	660. B3.7. **Estudo de audiencias e programación**. Características da obtención dos datos de audiencia. Sistemas de elaboración estatística de resultados e transcendencia na produción audiovisual.	661. B3.5. Analizar e valorar a importancia económica dos índices de audiencia nos ingresos publicitarios das empresas de comunicación.	662. CA2B3.5.1. Valora a participación dos estudos de audiencias na programación dos programas de radio e televisión.	663. CM CCT	664. Índices de audiencia 665. Análise do Marco xeral dos medios en España	**666. Terceira avaliación** **667. Unidade 8.** **668. A audiencia.** 669. 8 sesións.
670. b 671. d 672. g 673. h 674. n	675. B3.8. **A radio e a televisión como servizo público**. 676. B3.9. Medios de comunicación audiovisual de libre acceso. Internet e a socialización da información, a comunicación e a creación. 677. B3.10. **Uso responsable da rede**. 678. B3.11. **Liberdade de expresión e dereitos individuais do/da espectador/a**.	679. B3.6. Identificar e discernir as comunicacións que emiten os medios de difusión, diferenciando información de propaganda comercial.	680. CA2B3.6.1. Comenta a importancia dos programas informativos de radio e televisión, e a súa transcendencia social.	681. CC L	682. Comentario. 683. Análise crítico. 684. Información e opinión. O sentido crítico.	
			685. CA2B3.6.2. Compara a mesma noticia relatada segundo diferentes medios de comunicación e establece conclusións.	686. CSI EE		
			687. CA2B3.6.3. Valora a influencia dos medios de comunicación a través da rede	688. CS C		
Bloque 4. A publicidade						
689. b 690. d 691. g 692. h 693. n	694. B4.1. **Análise da imaxe publicitaria**. 695. B4.2. **Publicidade: información, propaganda e sedución**. 696. B4.3. **Funcións comunicativas e estéticas.**	697. B4.1. Valorar a dimensión social e de creación de necesidades das mensaxes publicitarias, analizando as funcións comunicativas e estéticas da mensaxe publicitaria.	698. CA2B4.1.1. Recoñece as funcións da publicidade, diferenciando os elementos informativos dos relacionados coa emotividade, a sedución e a fascinación.	699. CC L	700. Exposición. 701. Análise.	**702. Unidade 9** **703. A publicidade.** 704. 12 sesións.
			705. CA2B4.1.2. Analiza imaxes publicitarias relacionando a súa composición e a súa estrutura coa consecución dos seus obxectivos.	706. CSI EE		

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			707. CA2B4.1.3. Xustifica a composición comunicativa e a estrutura de anuncios e mensaxes publicitarias en relación da consecución dos seus obxectivos.	708. CCL		
709. b 710. d 711. g 712. h	713. B4.4. Novas formas de publicidade: localización do produto, e publicidade encuberta e subliminar (definicións correctas de ambas as situacións).	714. B4.2. Analizar os sistemas de inserción de publicidade nos programas de radio e televisión.	715. CA2B4.2.1. Analiza recursos utilizados para inserir publicidade nos programas (anuncio, patrocinio, publicidade encuberta, etc.).	716. CC	717. Realización dunha cuña publicitaria.	
			718. CA2B4.2.2. Difire as vantaxes e os inconvenientes de cada recurso.	719. CSIEE		
720. b 721. d 722. g 723. h 724. n	725. B4.2. **Publicidade: información, propaganda e sedución. Estereotipos de xénero. Factores de identificación da publicidade sexista**.	726. B4.3. Expor as consecuencias sociais do papel dosactores e das actrices cinematográficos/as como xeradores/as de tendencias e a súa relación cos patrocinadores comerciais.	727. CA2B4.3.1. Recoñece e explica razoadamente a presenza da publicidade e do patrocinio na imaxe social dos actores e as actrices, e a súa transcendencia social.	728. CCEC	729. Comentario crítico.	
730. b 731. d 732. g 733. h	734. B4.5. Publicidade no deporte: claves sociais e económicas. 735. B4.6. **Publicidade de dimensión social. Campañas humanitarias**.	736. B4.4. Comentar a relación entre os triunfos deportivos e a súa asociación a produtos comerciais.	737. CA2B4.4.1. Analiza a relación entre o deporte e o patrocinio comercial ou a publicidade	738. CAA	739. Análise crítico da influencia do patrocinio no deporte e no mundo do espectáculo.	
Bloque 5. Análise de imaxes e mensaxes multimedia						
740. b 741. d 742. g 743. h 744. n	745. B5.1. **Lectura denotativa e connotativa de imaxes. Análise de imaxes fixas e en movemento**. 746. B5.2. Análise de produtos multimedia.	747. B5.1. Desenvolver actitudes selectivas, críticas e creativas fronte ás mensaxes que recibimos a través das canles de difusión, aplicando solucións expresivas para elaborar pequenas producións audiovisuais.	748. CA2B5.1.1. Analiza producións multimedia e de novos medios, e xustifica as solucións comunicativas empregadas	749. CCEC	750. Manipulación dunha mensaxe publicitaria para cambiarlle a mensaxe.	**751. Unidade 10.** **752. Mensaxe audiovisual.** 753. 10 sesións. Exame 3ª avaliación. Exame recuperación final.
754. b	760. B5.3. **Valores formais,**	762. B5.2. Seleccionar e discernir	763. CA2B5.2.1. Compara os contidos	764. CS	765. Exposición.	

Cultura Audiovisual II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Actividades Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
755. d 756. g 757. h 758. m 759. n	**estéticos, expresivos e de significado das imaxes.** 761. B5.4. **Incidencia das mensaxes segundo o emisor e o medio utilizado**.	recursos audiovisuais adaptados a unha necesidade concreta.	comunicativos audiovisuais que se achan en internet e valora a adecuación dos emisores e as súas repercusións.	C	766. Análise crítica. 767. Comentario.	
			768. CA2B5.2.2. Recoñece expresivamente e narrativamente un filme, e valora as súas solucións técnicas na creación da mensaxe.	769. CCL		
			770. CA2B5.2.3. Analiza expresivamente e narrativamente un programa de televisión, e valora as súas solucións comunicativas e o público ao que vai dirixido.	771. CAA		
			772. CA2B5.2.4. Elabora unha pequena produción audiovisual, aplicando solucións expresivas segundo o xénero e o formato seleccionado.	773. CD	774. Realización dunha curtametraxe en grupos.	

Cultura audiovisual II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
Bloque 1. Integración de son e imaxe na creación de audiovisuais e novos medios			
775. CA2B1.1.1. Explica as características físicas do son, e o proceso de creación e difusión.	50%	30%	70%
776. CA2B1.2.1. Realiza gravacións de son con aparellos sinxelos e valora os resultados obtidos.	50%	-	100%
777. CA2B1.3.1. Realiza edición dixital, convertendo pezas musicais dun sistema de son a outro (mono-estéreo, PCM wav, aiff-mp3) e avalía os resultados (tamaño, calidade, destino final, etc.).	50%	-	100%
778. CA2B1.4.1. Constrúe pezas audiovisuais combinando imaxe e son, que integren voz en off, pezas musicais e efectos na narración visual.	50%	-	100%
779. CA2B1.5.1. Analiza o valor funcional, expresivo e comunicativo dos recursos sonoros (voz, efectos e música) empregados nunha produción radiofónica ou na banda sonora dunha produción audiovisual.	75%	30%	70%
780. CA2B1.5.2. Observa produtos audiovisuais e valora as funcións comunicativas e estéticas da integración de imaxe e son.	75%	50%	50%
781. CA2B1.6.1. Relaciona a banda sonora de películas emblemáticas e a súa importancia na calidade do conxunto total da obra fílmica realizada.	100%	50%	50%
782. CA2B1.7.1. Analiza a composición musical de bandas sonoras en España, e valora a calidade da construción musical realizada.	75%	-	100%
783. CA2B1.8.1. Recoñece as diferenzas entre a realidade e a representación que nos ofrecen os medios sonoros.	100%	30%	70%
784. CA2B1.8.2. Identifica as funcións e as necesidades dos sistemas técnicos empregados na integración de imaxe e son nun audiovisual ou en novos medios.	25%	70%	30%
785. CA2B1.9.1. Explica as características principais da narrativa visual do cine mudo, facendo referencia a escenas emblemáticas da historia deste cine.	50%	70%	30%
786. CA2B1.10.1. Comenta as diferenzas narrativas entre a comedia de chiste visual e sonoro	75%	70%	30%
787. CA2B1.11.1. Analiza a composición visual nas comedias corais e explica a complexidade técnica da súa resolución narrativa.	25%	70%	30%
Bloque 2. Características da produción audiovisual e multimedia en diferentes medios			
788. CA2B2.1.1. Analiza a visión do mundo do cine en películas representativas.	25%	30%	70%
789. CA2B2.2.1. Relaciona a evolución histórica da produción audiovisual e da radiodifusión coas necesidades e as características dos produtos demandados pola sociedade.	50%	70%	30%

Cultura audiovisual II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
790. CA2B2.2.2. Recoñece as funcións dos equipos técnicos humanos que interveñen nas producións audiovisuais e nos multimedia.	100%	50%	50%
791. CA2B2.2.3. Compara as características fundamentais das persoas destinatarias da programación de emisións de radio e televisión.	50%	-	100%
792. CA2B.2.3.1. Describe a posprodución, a finalidade e as técnicas aplicadas á creación audiovisual.	75%	30%	70%
793. CA2.B2.4.1. Analiza a evolución dos efectos no cine.	25%	-	100%
794. CA2B2.4.2. Valora a necesidade da audiodescrición e da subtitulación de produtos audiovisuais e multimedia.	50%	30%	70%
Bloque 3. Os medios de comunicación audiovisual			
795. CA2B3.1.1. Analiza producións radiofónicas e televisivas identificando as características dos xéneros e distinguindo os estereotipos máis comúns presentes nos produtos audiovisuais.	50%	70%	30%
796. CA2B.3.2.1. Analiza pezas emblemáticas dos/das principais realizadores/as de televisión en España e comenta a calidade do produto realizado.	25%	-	100%
797. CA2B3.3.1. Comenta as principais características da retransmisión radiofónica e a evolución desde o seu inicio ata os sistemas dixitais actuais.	25%	50%	50%
798. CA2B3.4.1. Identifica as características principais dos xéneros radiofónicos.	100%	30%	70%
799. CA2B3.4.2. Analiza a estrutura dos principais xéneros radiofónicos e establece as súas diferenzas principais: presentación, ritmo narrativo, locución, recursos musicais e sonoros, etc.	100%	70%	30%
800. CA2B3.5.1. Valora a participación dos estudos de audiencias na programación dos programas de radio e televisión.	75%	30%	70%
801. CA2B3.6.1. Comenta a importancia dos programas informativos de radio e televisión, e a súa transcendencia social.	100%	70%	30%
802. CA2B3.6.2. Compara a mesma noticia relatada segundo diferentes medios de comunicación e establece conclusións.	50%	70%	30%
803. CA2B3.6.3. Valora a influencia dos medios de comunicación a través da rede	75%	30%	70%
Bloque 4. A publicidade			
804. CA2B4.1.1. Recoñece as funcións da publicidade, diferenciando os elementos informativos dos relacionados coa emotividade, a sedución e a fascinación.	50%	70%	30%
805. CA2B4.1.2. Analiza imaxes publicitarias relacionando a súa composición e a súa estrutura coa consecución dos seus obxectivos.	75%	50%	50%

Cultura audiovisual II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
806. CA2B4.1.3. Xustifica a composición comunicativa e a estrutura de anuncios e mensaxes publicitarias en relación da consecución dos seus obxectivos.	50%	50%	50%
807. CA2B4.2.1. Analiza recursos utilizados para inserir publicidade nos programas (anuncio, patrocinio, publicidade encuberta, etc.).	100%	70%	30%
808. CA2B4.2.2. Difire as vantaxes e os inconvenientes de cada recurso.	100%	70%	30%
809. CA2B4.3.1. Recoñece e explica razoadamente a presenza da publicidade e do patrocinio na imaxe social dos actores e as actrices, e a súa transcendencia social.	75%	30%	70%
810. CA2B4.4.1. Analiza a relación entre o deporte e o patrocinio comercial ou a publicidade.	100%	70%	30%
Bloque 5. Análise de imaxes e mensaxes multimedia			
811. CA2B5.1.1. Analiza producións multimedia e de novos medios, e xustifica as solucións comunicativas empregadas.	100%	70%	30%
812. CA2B5.2.1. Compara os contidos comunicativos audiovisuais que se achan en internet e valora a adecuación dos emisores e as súas repercusións.	50%	30%	70%
813. CA2B5.2.2. Recoñece expresivamente e narrativamente un filme, e valora as súas solucións técnicas na creación da mensaxe.	100%	50%	50%
814. CA2B5.2.3. Analiza expresivamente e narrativamente un programa de televisión, e valora as súas solucións comunicativas e o público ao que vai dirixido.	50%	50%	50%
815. CA2B5.2.4. Elabora unha pequena produción audiovisual, aplicando solucións expresivas segundo o xénero e o formato seleccionado.	100%	-	100%

Procedementos de avaliación para Cultura Audiovisual II

Tendo en conta os contidos e estándares de aprendizaxe, e aplicando os instrumentos e criteros de cualificación debe saír a avaliación do alumnado. As táboas anteriores son un referente para a aplicación porcentual respecto dos graos mínimos de consecución e os instrumentos de avaliación, pero a súa aplicación práctica é complexa para darlle o peso específico a cada estándar de aprendizaxe. A súa aplicación correcta dependería da impartición total do estándares de aprendizaxe. Como eso é quimérico, ou cando menos sumamente difícil, precisamos dun sistema máis real e operativo para avaliar e achar a cualificación por avaliacións e cualificación final ordinaria da materia. Precisamos asimesmo dun sistemas fácilmente comprensible para que o alumnado poda entender cómo é o noso sistema de avaliación. Dese xeito poderán apreciar se foron ou non avaliados de xeito xusto e actuar de deforma consecuente.

O alumnado manexa as cifras das súas cualificacións e aplica un cálculo matemático sinxelo de medias aritméticas, é dicir, suma e divide. A interpretación que pode facer o alumnado das táboas anteriores pode ser incorrecto ou impreciso. Temos que darlle unha información axeitada á súa perspectiva, na que descoñece cómo é todo o procedemento real de avaliación. Nas distintas actividades e traballos que se realicen durante o curso, o profesorado da materia explicará cales serán os criterios de cualificación empregados, de xeito que o alumnado poda tamén aprender a avaliar e comprenda da mellor maneira posible cómo achamos as súas cualificacións, tanto parciais como finais.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Cultura Audiovisual II

Prácticas… 30%

Exames. 55%

Participación. 15%

A cualificación positiva será maior ou igual a 5.

Haberá recuperacións por trimestre e recuperación ordinaria de xuño.

As medias faranse a partir da nota mínima 4.

Na recuperación extraordinaria de xuño entrará toda a materia.

Alumnado con Cultura Audiovisual I pendente:

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaránse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspecto máis significativos poderán aprendelos no día a día. Realizarase un exame de toda a materia en abril.

Fundamentos da Arte- 2º de Bacharelato
Modalidade de Artes

Introdución

A materia de Fundamentos da Arte pretende proporcionar ao estudante unha visión de conxunto dalgúns dos fitos máis sobresalientes das disciplinas relacionadas coas artes plásticas, audiovisuais e musicais, e coa danza, así como as artes decorativas, a vestimenta, etc. Recolle as principais manifestacións artisticas e culturais desenvolvidas desde a Antigüidade ata os nosos días, así como as ideas que as promoveron, a súa linguaxe artistica e os artistas máis sobresalientes de cada época. Con ela trátase de transcender o estudo da historia da arte como simple sucesión de fases ou historicismos, para chegar á comprensión profunda da atmosfera cultural, estética e social imperante en cada época, que determina a produción artistica resultante e a intencionalidade dos creadores fronte ás súas obras.

A través do estudo das manifestacións artisticas do ser humano preténdese que o alumnado afonde nun modo de coñecemento do mundo non discursivo e, xa que logo, non baseado en ámbitos de investigación que procedan unicamente de métodos sistemáticos, racionais e proposicionais.

O devandito suposto pode resultar contraditorio coa forte sistematización da materia coa que estamos a tratar. Porén, cremos que resulta útil para simplificar a complexa tarefa de abordar o que é a arte e cales son os seus elementos fundamentais, sobre todo en alumnos e alumnas que empezan a súa formación neste campo dentro do sistema educativo. Tratarase de que o estudante consiga comprender as creacións artisticas e culturais que o rodean estudando a súa orixe, a idea de partida, e relacionándoas co tempo en que se crearon, así como a súa plasmación como obra creativa a través das formas e as técnicas da disciplina de que se trate.

Daquela, na docencia desta materia combinaranse polo menos tres parámetros fundamentais: as explicacións sobre a arte a partir da súa orixe como idea conceptual, o tratamento formal co que o artista traballou a idea, e os condicionantes históricos, sociais e empresariais que a rodean. O desenvolvemento cronolóxico da creación artistica deberá ser parte fundamental da organización dos contidos ao longo dos dous anos de impartición, tendo presente que a base esencial desta materia é de contido plástico, máis que de contido histórico. Será tarefa do docente combinar ambos os dous, de xeito que o alumno obteña unha visión global e interrelacionada das obras de arte.

O obxectivo final da materia de Fundamentos da Arte é o de fomentar a capacidade de análise, xuízo e crítica persoal do alumnado, así como contribuír á súa formación como futuro artista e creador plástico.

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Fundamentos da Arte II do bacharelato na modalidade de Artes contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres,analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular,a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos cientificos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

j) Desenvolver a sensibilidade artistica e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

k) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

l) Capacitar a alumnado para superar as probas de acceso á Universidade.

Para aproximar ao alumnado ao coñecemento integral das máis importantes aportacións á creación artistica ao longo da historia, farase especial fincapé na valoración e incorporación de mulleres artistas ao elenco, habitualmente masculino, de personalidades tradicionalmente consideradas. Artistas silenciadas como Camille Claudel, Sophie Tauber, Sonia Delaunay, Gunta Stolz, María Blanchard, Lee Krasner, Frida Kahlo, Dorothea Lange, Georgia o´Keffee, Maruja Mallo, Josephine Baker, Coco Chanel, Louise Bourgueois, Leonora Carrington, Dora Maar, Eileen Gray, Lilly Reich, Charlotte Perriand, Remedios Varo, Bridget Riley, Cristina García Rodero, Cristina Iglesias, ...

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. O Romanticismo						
816. b 817. d 818. e 819. n	820. B1.1. Claves do Romanticismo: expresión desaforada do sentimento e oposición ao intelectualismo racionalista do século XVIII. 821. B1.2. Orientalismo idílico. Actitude vital de Lord Byron.	822. B1.1. Recoñecer as claves teóricas da obra artística romántica.	823. FA2.B1.1.1. Analiza o sentimento romántico e a súa relación coa arte.	824. CSIEE 825. CCEC	826. Exposición 827. Presentación 828. Cronoloxía	**829. Unidade 1** 830. 1ª Avaliación. 831. Setembro-Outubro.
832. b 833. d 834. e 835. h 836. n	837. B1.1. Claves do Romanticismo: expresión desaforada do sentimento e oposición ao intelectualismo racionalista do século XVIII.	838. B1.2. Diferenciar o significado do termo "romántico" aplicado ao movemento artístico do século XIX e o uso actual.	839. FA2.B1.2.1. Diferencia o termo romántico aplicado ao movemento artístico do século XIX e o uso actual.	840. CCL 841. CCEC		
842. b 843. d 844. e 845. n	846. B1.3. Nacionalismo italiano e xermánico.	847. B1.3. Relacionar o romanticismo artístico co auxe do nacionalismo e a creación dos estados alemán e italiano.	848. FA2.B1.3.1. Relaciona o romanticismo e o auxe do nacionalismo.	849. CSC 850. CCEC		
	851. B1.4. Arquitectura: continuación e evolución do neoclasicismo. 852. B1.5. Arquitectura española: edificios notables.	853. B1.4. Analizar os principais edificios españois da época.	854. FA2.B1.4.1. Identifica os principais edificios españois da época: teatro Romea (Murcia), teatro Falla (Cádiz), teatro Campoamor Oviedo), Arco do Triunfo e Pazo de Xustiza (Barcelona), etc.	855. CD 856. CCEC		
	857. B1.6. Pintura romántica.	858. B1.5. Identificar os pintores románticos europeos.	859. FA2.B1.5.1. Sopesa a importancia da obra pictórica de Karl Friedrich Schinkel, Caspar David Friedrich, Thomas Cole, John Constable, William Turner e outros.	860. CCEC	861. Exposición 862. Presentación 863. Análise gráfica	
	864. B1.7. Pintura romántica en Francia.	865. B1.6. Comparar a pintura romántica francesa e a obra de Goya, e detectar semellanzas e influencias.	866. FA2.B1.6.1. Analiza a pintura romántica francesa: Théodore Géricault, Eugène Delacroix e Antoine-Jean Gros.	867. CCEC		
	868. B1.8. Pintura en España: Goya.	869. B1.7. Identificar a obra pictórica de Goya.	870. FA2.B1.7.1. Recoñece a obra pictórica de Goya.	871. CCEC		**872. Unidade 2** 873. 1ª Avaliación. 874. Outubro.
	875. B1.9. Goya e o expresionismo das pinturas negras.	876. B1.8. Comparar as pinturas negras con expresións artísticas parecidas de	877. FA2.B1.8.1. Comenta as pinturas negras de Goya.	878. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
		artistas doutras épocas, especialmente coa pintura expresionista do século XX.	879. FA2.B1.8.2. Compara a obra de Goya de características expresionistas con obras de contido formal similar noutras épocas e culturas.	880. CAA 881. CCEC		
	882. B1.10. A narración na pintura romántica.	883. B1.9. Comentar a composición de elementos pictóricos e narrativos de cadros emblemáticos da pintura romántica.	884. FA2.B1.9.1. Comenta o cadro "A balsa da Medusa" de Géricault, valorando a base histórica e o resultado plástico.	885. CCL 886. CCEC		
			887. FA2.B1.9.2. Analiza a pintura "A morte de Sardanápalo".	888. CCEC		
	889. B1.11. Etapas na pintura de Goya. 890. B1.12. Goya: clasificación temática das súas obras principais.	891. B1.10. Analizar as etapas pictóricas de Goya.	892. FA2.B1.10.1. Identifica os principais cadros do pintor aragonés.	893. CCEC		
			894. FA2.B1.10.2. Clasifica a temática dos cadros de Goya.	895. CCEC		
	896. B1.8. Pintura en España: Goya.	897. B1.11. Comparar a obra pictórica de Goya e de Velázquez.	898. FA2.B1.11.1. Relaciona o cadro "A familia de Carlos IV" con "As Meninas".	899. CCEC		
			900. FA2.B1.11.2. Relaciona o cadro "A leiteira de Bordeos" coa pintura impresionista posterior.	901. CCEC		
902. b 903. d 904. e 905. i 906. n	907. B1.13. Inicios da fotografía. 908. B1.14. Temas fotográficos: retrato, paisaxe e historia. O pictorialismo.	909. B1.12. Explicar as orixes da impresión fotográfica.	910. FA2.B1.12.1. Identifica as primeiras impresións fotográficas.	911. CMCCT 912. CCEC	913. Exposición 914. Presentación 915. Análise gráfica	**916. Unidade 3** 917. 1ª Avaliación. 918. Outubro-Novembro.
919. b 920. d 921. e 922. n	923. B1.15. Música romántica. 924. B1.16. Ludwig Van Beethoven: obras principais (obra sinfónica, concertos e sonatas). 925. B1.17. Ludwig Van Beethoven e a superación do clasicismo musical.	927. B1.13. Comparar a música romántica coas anteriores ou posteriores.	928. FA2.B1.13.1. Comenta a música romántica, nomeadamente as principais obras de Beethoven	929. CCEC	930. Audición 931. Comentario crítico	
			932. FA2.B1.13.2. Coñece e explica os principais cambios introducidos por Beethoven na forma sonata e sinfonía.	933. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	926. B1.18. Óperas: Verdi, Wagner e a mitoloxía xermánica.		934. FA2.B1.13.3. Identifica pezas representativas da obra de Verdi, Wagner e outros.	935. CCEC		
			936. FA2.B1.13.4. Relaciona a obra musical de Wagner e a mitoloxía xermánica.	937. CCEC		
938. b 939. d 940. e 941. n	942. B1.19. Indumentaria, moblaxe e decoración de interiores: estilos Regency e Napoleón III.	943. B1.14. Describir as claves estilísticas da moblaxe e dos obxectos suntuarios (xoiaría, reloxos e vestiario) dos estilos Regency e Napoleón III.	944. FA2.B1.14.1. Identifica as claves estilísticas na indumentaria, na moblaxe e na decoración dos estilos Regency e Napoleón III.	945. CCEC	946. Exposición 947. Presentación	
948. a 949. b 950. d 951. e 952. i 953. n 954. h 955. p	956. B1.20. Xoiaría e reloxaría: o dourado.	957. B1.15. Analizar a técnica do dourado ao mercurio, incidindo na toxicidade do proceso, en relación coa explotación do ouro na actualidade.	958. FA2.B1.15.1. Comenta a relación entre a reloxaría da época e o bronce dourado ao mercurio.	959. CMCCT 960. CCEC		
		961. B1.16. Debater acerca da simboloxía do ouro en diferentes culturas.	962. FA2.B1.16.1. Compara pezas fabricadas en ouro ao longo das diversas culturas da humanidade.	963. CCEC		
964. b 965. d 966. e 967. n	968. B1.21. Nacemento da danza clásica.	969. B1.17. Comentar o nacemento en Francia da danza clásica e os seus elementos clave, por exemplo o uso do tutú e o baile de puntas.	970. FA2.B1.17.1. Explica o nacemento en Francia da danza clásica e os elementos clave que a compoñen.	971. CCEC	972. Comentario	
Bloque 2. O Romanticismo tardío (1850-1900)						
973. b 974. d 975. e 976. n 977.	978. B2.1. Revolución Industrial. Colonización de África. Guerra con China. Guerra de Secesión norteamericana. Independencia latinoamericana. 979. B2.2. Nacionalismo italiano e xermánico. Historicismo nostálxico.	980. B2.1. Identificar os principais feitos políticos da segunda metade do século XIX e a súa relación coa arte do seu tempo.	981. FA2.B2.1.1. Relaciona o internacionalismo político europeo e a chegada a Europa da arte de Oriente.	982. CAA 983. CCEC	984. Exposición 985. Presentación 986. Cronoloxía	**987. Unidade 4** 988. 1ª Avaliación. 989. Novembro.
			990. FA2.B2.1.2. Comenta a Guerra de Secesión norteamericana e a súa influencia na arte.	991. CCEC		
	992. B2.3. Arquitectura. Neoestilos: neomudéxar e neogótico.	993. B2.2. Recoñecer os elementos de estilos anteriores aplicados a edificios da época: arcadas, columnas, decoración, etc.	994. FA2.B2.2.1. Identifica os edificios relacionados cos movementos neogótico e neomudéxar.	995. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
996. b 997. d 998. e 999. h 1000. n	1001. B2.4. Exposicións universais de París, Londres e Barcelona. A torre Eiffel.	1002. B2.3. Relacionar as exposicións universais de París, Londres, Barcelona e outras coa expansión das novas correntes arquitectónicas.	1003. FA2.B2.3.1. Relaciona as exposicións universais de París e Londres coa arquitectura.	1004. CCEC		
			1005. FA2.B2.3.2. Identifica os elementos principais da erección da torre Eiffel.	1006. CCEC		
1007. b 1008. c 1009. d 1010. e 1011. n	1012. B2.5. Escultura: Auguste Rodin. 1013. B2.6. Camille Claudel, escultora.	1014. B2.4. Comparar a evolución escultórica desde o clasicismo, por exemplo Canova, coa nova plasticidade de Rodin e Camille Claudel.	1015. FA2.B2.4.1. Explica a evolución do clasicismo de Canova ao expresionismo de Rodin.	1016. CCEC	1017. Exposición 1018. Presentación 1019. Análise formal	
			1020. FA2.B2.4.2. Analiza a obra de Camille Claudel.	1021. CCEC		
		1022. B2.5. Analizar a obra de Camille Claudel e a súa relación con Auguste Rodin.	1023. FA2.B2.5.1. Compara a obra de Rodin e Camille Claudel e establece as conclusións pertinentes.	1024. CSC 1025. CCEC		
1026. b 1027. d 1028. e 1029. n	1030. B2.7. Mariano Benlliure.	1031. B2.6. Identificar os principais escultores españois da época, sinalando a obra de Mariano Benlliure.	1032. FA2.B2.6.1. Identifica a escultura española, especialmente a obra de Mariano Benlliure.	1033. CCEC		
1034. b 1035. d 1036. e 1037. n	1038. B2.8. Pintura orientalista europea e española.	1039. B2.7. Identificar o xénero pictórico da "pintura orientalista", a partir da obra pictórica de artistas europeos e españois, por exemplo Mariano Fortuny.	1040. FA2.B2.7.1. Identifica a pintura orientalista europea (francesa, inglesa, etc.) cos orientalistas españois, por exemplo Mariano Fortuny.	1041. CCEC	1042. Exposición 1043. Presentación 1044. Análise gráfica	
	1045. B2.9. Historicismo: Eduardo Rosales, Francisco Pradilla e Alejandro Ferrant.	1046. B2.8. Analizar a visión romántica da historia e o auxe do historicismo pictórico.	1047. FA2.B2.8.1. Relaciona a obra pictórica historicista dos pintores Eduardo Rosales, Francisco Pradilla e Alejandro Ferrant.	1048. CCEC		
	1049. B2.10. Pintura. Francia: os Pompier (Bouguereau, Cormon, Alexandre Cabanel e Jean-Léon Gérôme).	1050. B2.9. Confeccionar un catálogo de obras de fin de século relacionadas coa pintura "pompier", por exemplo de Bouguereau, Cormon, Alexandre Cabanel ou Jean-Léon Gérôme.	1051. FA2.B2.9.1. Recoñece a obra dos pintores "pompier" franceses: Bouguereau, Cormon, Alexandre Cabanel e Jean-Léon Gérôme, entre outros.	1052. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	1053. B2.11. Retrato galante: Madrazo e Franz Xaver Wintelhalter.	1054. B2.10. Comparar os retratos de Madrazo coas obras de pintores coetáneos, por exemplo Franz Xaver Wintelhalter.	1055. FA2.B2.10.1. Relaciona o retrato pictórico de Madrazo e Franz Xaver Wintelhalter.	1056. CCEC		
	1057. B2.12. Mariano Fortuny e Madrazo, artista total: pintor, escenógrafo, deseñador de moda e inventor. 1058. B2.13. Decoración e moda: Mariano Fortuny e Madrazo.	1059. B2.11. Recoñecer a evolución na moda feminina.	1060. FA2.B2.11.1. Recoñece os traballos de deseño e vestiario de Mariano Fortuny e Madrazo.	1061. CD 1062. CCEC		
1063. b 1064. d 1065. e 1066. n	1067. B2.14. Movemento "Arts and Crafts": William Morris.	1068. B2.12. Debater acerca do movemento romántico de volta á fabricación artesanal inglés "Arts and Crafts".	1069. FA2.B2.12.1. Explica o movemento inglés "Arts and Crafts".	1070. CSIEE 1071. CCEC	1072. Exposición 1073. Presentación 1074. Análise gráfica 1075. Comentario crítico	**1076. Unidade 5** 1077. 1ª Avaliación. 1078. Decembro.
		1079. B2.13. Comentar as formulacións estéticas de William Morris.	1080. FA2.B2.13.1. Comenta as formulacións estéticas de William Morris.	1081. CMCCT 1082. CCEC		
	1083. B2.15. Reino Unido. Movemento prerrafaelita: John Everett Millais, Dante Gabriel Rossetti e William Holman Hunt, etc.	1084. B2.14. Analizar as principais obras pictóricas dos pintores prerrafaelitas ingleses.	1085. FA2.B2.14.1. Analiza a obra pictórica do movemento prerrafaelita.	1086. CCEC		
1087. b 1088. d 1089. e 1090. i 1091. n	1092. B2.16. Desenvolvemento da técnica fotográfica.	1093. B2.15. Comentar as primeiras fotografías en branco e negro.	1094. FA2.B2.15.1. Identifica a técnica do retrato utilizada por Nadar.	1095. CMCCT 1096. CCEC	1097. Presentación 1098. Análise gráfica	
1099. b 1100. d 1101. e 1102. n	1103. B2.17. Retrato fotográfico.	1104. B2.16. Relacionar o retrato fotográfico e o retrato pictórico.	1105. FA2.B2.16.1. Compara o retrato en pintura co retrato coetáneo en fotografía.	1106. CCEC		
	1107. B2.18. Orixes do cine. Nacemento do cine americano.	1108. B2.17. Describir o contexto en que se enmarca o nacemento do cine (os irmáns Lummier, Melíes e Segundo Chomón), así como o nacemento do cine americano.	1109. FA2.B2.17.1. Describe o contexto xeral en que xorde a cinematografía e os seus pioneiros.	1110. CCL 1111. CCEC	1112. Exposición 1113. Presentación	
	1114. B2.19. Música: rexionalismo eslavo.	1115. B2.18. Analizar a obra musical de compositores do leste de Europa: Alexander Borodín, Modesto Músorgski, Piotr Ilich	1116. FA2.B2.18.1. Recoñece a obra musical dos países eslavos: Alexander Borodín, Modesto Músorgski, Piotr Ilich	1117. CCEC	1118. Audición e visionado	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
		Tchaikovski, Antonín Dvořák e Bedřich Smetana.	Tchaikovski e Bedřich Smetana.		1119. Comentario	
	1120. B2.20. Danza: Tchaikovsky ("O lago dos cisnes").	1121. B2.19. Analizar as claves artísticas no ballet "O lago dos cisnes", de Tchaikovski.	1122. FA2.B2.19.1. Analiza o ballet "O lago dos cisnes", de Tchaikovski.	1123. CCEC		
	1124. B2.21. A zarzuela.	1125. B2.20. Comentar a música popular española: a zarzuela.	1126. FA2.B2.20.1. Comenta a música popular española: a zarzuela.	1127. CCEC		
	1128. B2.21. A zarzuela.	1129. B2.21. Identificar adecuadamente as composicións máis populares da zarzuela española.	1130. FA2.B2.21.1. Identifica os fragmentos máis populares da zarzuela española.	1131. CCEC		
Bloque3. As vangardas						
1132. b 1133. d 1134. e 1135. i 1136. n	1137. B3.1. A fotografía e a descomposición da imaxe. Influencia na pintura impresionista.	1138. B3.1. Relacionar as descubertas na composición da cor coa súa aplicación na técnica pictórica.	1139. FA2.B3.1.1. Relaciona a descuberta da descomposición da imaxe en cores primarias e a súa relación coa técnica impresionista.	1140. CMCCT 1141. CCEC	1142. Exposición 1143. Análise gráfica	**1144. Unidade 6** 1145. 2ª Avaliación. 1146. Xaneiro.
	1147. B3.2. A cor como descomposición da luz. Teoría aditiva e subtractiva da cor. Cores primarias e secundarias. Cores complementarias	1148. B3.2. Diferenciar as teorías de cor aditiva e subtractiva.	1149. FA2.B3.2.1. Diferencia a construción de cores coa luz da creación cos pigmentos.	1150. CMCCT 1151. CCEC	1152. Exposición 1153. Presentación 1154. Análise gráfica	
1155. b 1156. d 1157. e 1158. n	1159. B3.3. Temática simbolista: erotismo, drogas, satanismo, etc. 1160. B3.4. Pintura de Odilon Redon.	1161. B3.3. Identificar os cadros con temática simbolista, diferenciándoos dos doutras temáticas.	1162. FA2.B3.3.1. Relaciona os temas artísticos e a súa aplicación á arte: simbolismo, erotismo, drogas e satanismo.	1163. CSC 1164. CCEC	1165. Exposición 1166. Presentación 1167. Análise gráfica 1168. Análise comparativa	
			1169. FA2.B3.3.2. Analiza a obra pictórica de Odilon Redon.	1170. CCEC		
	1171. B3.5. Paul Cézanne.	1172. B3.4. Coñecer a biografía de Cézanne, a súa relación coa parte comercial da creación artística e a influencia na técnica pictórica posterior.	1173. FA2.B3.4.1. Describe as principais creacións de Cézanne.	1174. CCEC		
	1175. B3.6. Decadencia do historicismo	1178. B3.5. Describir as claves da pintura	1179. FA2.B3.5.1. Identifica os cadros máis	1180. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	e auxe da vida cotiá. 1176. B3.7. Impresionismo: Monet, Manet, Pisarro e Sisley. 1177.	impresionista.	representativos de Manet, Monet, Pisarro e Sisley.			
		1181. B3.6. Comparar a temática entre os motivos historicistas e o reflexo da vida cotiá nas pinturas da época.	1182. FA2.B3.6.1. Compara os cadros historicistas coas obras de Pisarro ou Sisley.	1183. CAA 1184. CCEC		
	1185. B3.8. Reino Unido: John Singer Sargent.	1186. B3.7. Relacionar o retrato social no Reino Unido (obra pictórica de John Singer Sargent).	1187. FA2.B3.7.1. Relaciona a obra pictórica de Sorolla con John Singer Sargent.	1188. CCEC		
	1189. B3.9. Pintura en España: Santiago Rusiñol, Ramón Casas, Anglada Camarasa, Carlos de Haes, Isidro Nonell, Joaquín Sorolla e José Luis Sert.	1190. B3.8. Analizar a pintura española e o seu valor en relación á pintura europea.	1191. FA2.B3.8.1. Identifica as principais obras dos pintores españois, por exemplo: Santiago Rusiñol, Ramón Casas, Anglada Camarasa, Carlos de Haes, Isidro Nonell e Joaquín Sorolla.	1192. CCEC		
1193. b 1194. d 1195. e 1196. n	1197. B3.10. Os "Navis" (Pierre Bonnard) e os "Fauves" (Matisse).	1198. B3.9. Distinguir a técnica pictórica impresionista da utilizada polos "Navis" e polos "Fauves".	1199. FA2.B3.9.1. Identifica a técnica pictórica dos "Navis" e dos "Fauves".	1200. CCEC		
			1201. FA2.B3.9.2. Analiza algunha obra de Pierre Bonnard e Matisse.	1202. CCEC		
1203. b 1204. c 1205. d 1206. e 1207. n	1208. B3.11. Berthe Morisot e Mary Cassatt.	1209. B3.10. Comparar a calidade pictórica das pintoras impresionistas coas obras dos pintores masculinos, por exemplo as pintoras Berthe Morisot e Mary Cassatt.	1210. FA2.B3.10.1. Compara a obra pictórica das pintoras Berthe Morisot e Mary Cassatt cos pintores coetáneos.	1211. CSC 1212. CCEC		**1213. Unidade 7** 1214. 2ª Avaliación. 1215. Xaneiro-Febreiro. 1216.
1217. b 1218. d 1219. e 1220. n	1221. B3.12. Arte Naif: Rousseau.	1222. B3.11. Analizar a técnica pictórica dos pintores naif.	1223. FA2.B3.11.1. Explica a concepción pictórica de Rousseau.	1224. CSIEE 1225. CCEC		
	1226. B3.13. Van Gogh.	1227. B3.12. Analizar a obra pictórica de Van Gogh.	1228. FA2.B3.12.1. Analiza a arte de Van Gogh.	1229. CCL 1230. CCEC		
		1231. B3.13. Debater acerca da biografía de Van Gogh e a influencia que tivo na súa pintura.	1232. FA2.B3.13.1. Debate acerca da posible relación entre a vida e a obra en Van Gogh.	1233. CSC 1234. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	1235. B3.14. Cubismo, ruptura dunha única visión: Juan Gris, George Braque e Pablo Ruiz Picasso.	1236. B3.14. Analizar a orixe teórica e a plasmación na arte das formulacións cubistas.	1237. FA2.B3.14.1. Analiza a concepción visual da arte cubista.	1238. CCEC		
			1239. FA2.B3.14.2. Compara algunha obra cubista con outras anteriores.	1240. CCEC	1241. Exposición 1242. Presentación 1243. Análise formal	
			1244. FA2.B3.14.3. Identifica as obras cubistas de Juan Gris, Pablo Picasso e Georges Braque.	1245. CCEC		
	1246. B3.15. A obra escultórica de Picasso e a súa relación con Julio González.	1247. B3.15. Comentar a escultura española da época; a técnica da soldadura en ferro e a súa relación con Picasso e Julio González.	1248. FA2.B3.15.1. Relaciona a escultura de Julio González e a de Picasso.	1249. CCEC		
1250. b 1251. d 1252. e 1253. n 1254. p	1255. B3.16. Etapas pictóricas de Picasso.	1256. B3.16. Clasificar a obra pictórica de Picasso nas súas etapas máis representativas.	1257. FA2.B3.16.1. Compara as etapas creativas de Picasso: épocas rosa, azul, cubista e surrealista.	1258. CCEC		
1259. b 1260. d 1261. e 1262. n	1263. B3.17. O cine como vangarda.	1264. B3.17. Coñecer o cine e as súas relacións coas primeiras vangardas artísticas.	1265. FA2.B3.17.1. Analiza os intercambios recíprocos entre a cinematografía e as vangardas noutras disciplinas da arte.	1266. CD 1267. CCEC	1268.	**1269. Unidade 8** 1270. 2ª Avaliación. 1271. Febreiro.
1272. b 1273. d 1274. e 1275. n 1276. p	1277. B3.18. Cartel publicitario: elementos formais e narrativos.	1278. B3.18. Identificar a tipoloxía do cartel publicitario da época.	1279. FA2.B3.18.1. Analiza os elementos formais e narrativos que se dan no cartel publicitario.	1280. CCEC	1281. Exposición 1282. Presentación 1283. Análise gráfica	
1284. b 1285. d 1286. e 1287. n	1288. B3.19. O cartel e a arte. 1289. B3.20. Carteis de Jules Chéret, Alfons Mucha e Leonetto Cappiello.	1290. B3.19. Debater acerca da calidade artística do cartel publicitario.	1291. FA2.B3.19.1. Explica a importancia do cartel publicitario.	1292. CSIEE 1293. CCEC		
		1294. B3.20. Identificar pola súa tipoloxía as obras en cartel dos máis senlleiros artistas da súa época, por exemplo Jules Chéret, Alfons Mucha e Leonetto Cappiello.	1295. FA2.B3.20.1. Explica a obra gráfica dos cartelistas Jules Chéret, Alfons Mucha e Leonetto Cappiello.	1296. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1297. b 1298. d 1299. e 1300. i 1301. n	1302. B3.21. Estampaxe xaponesa. Técnica do ukiyo-e. Grandes gravadores nipóns: Kitagawa Utamaro, Utagawa Hiroshige e Katsushika Hokusai.	1303. B3.21. Analizar a técnica xaponesa do ukiyo-e e as principais obras dos estampadores xaponeses Kitagawa Utamaro, Utagawa Hiroshige e Katsushika Hokusai.	1304. FA2.B3.21.1. Analiza a técnica xaponesa do ukiyo-e e as principais obras dos estampadores xaponeses Kitagawa Utamaro, Utagawa Hiroshige e Katsushika Hokusai.	1305. CCEC		
1306. b 1307. d 1308. e 1309. n	1310. B3.22. Influencia da estampaxe xaponesa en Europa. Vincent Van Gogh. Nacemento do cómic.	1311. B3.22. Debater acerca da influencia do gravado xaponés coas creacións europeas, sobre todo na obra de Van Gogh e dos debuxantes da denominada "liña clara", por exemplo Hergé.	1312. FA2.B3.22.1. Relaciona o gravado xaponés coas creacións europeas, sobre todo na obra de Van Gogh e de Hergé.	1313. CCEC		
	1314. B3.23. O cartel publicitario e a obra pictórica e gráfica de Henri de Toulouse-Lautrec.	1315. B3.23. Explicar o cartel e a obra gráfica de Henri de Toulouse-Lautrec.	1316. FA2.B3.23.1. Explica o cartel e a obra gráfica de Henri de Toulouse-Lautrec.	1317. CSIEE 1318. CCEC		
	1319. B3.24. Música. Impresionismo: Debussy e Ravel.	1320. B3.24. Analizar as claves da música impresionista francesa e do resto de Europa, por exemplo Debussy e Ravel.	1321. FA2.B3.24.1. Comenta a música impresionista, utilizando algunha obra de Claude Debussy ou Maurice Ravel.	1322. CCEC	1323. Audición 1324. Comentario	
	1325. B3.25. Música española: Falla, Albéniz, Granados e Salvador Bacarisse.	1326. B3.25. Coñecer os compositores españois e as súas obras máis representativas: Manuel de Falla, Isaac Albéniz, Enrique Granados, Salvador Bacarisse e outros.	1327. FA2.B3.25.1. Analiza a obra musical dos compositores españois Manuel de Falla, Isaac Albéniz, Enrique Granados e Salvador Bacarisse.	1328. CCEC		
Bloque 4. O Modernismo-Art Nouveau						
1329. b 1330. d 1331. e 1332. n	1333. B4.1. Modernismo.	1334. B4.1. Analizar as claves estilísticas do Modernismo, que o diferencian claramente dos estilos anteriores e posteriores.	1335. FA2.B4.1.1. Identifica os elementos diferenciadores da arte modernista fronte ao xeometrismo da Art Decó e os neoestilos anteriores.	1336. CAA 1337. CCEC	1338. Exposición 1339. Presentación 1340. Análise gráfica	**1341. Unidade 9** 1342. 2ª Avaliación. 1343. Febreiro.
1344. b 1345. d 1346. e 1347. n 1348. p	1349. B4.1. Modernismo. 1350. B4.2. Fantasía arquitectónica da fin de século: Art Nouveau. 1351. B4.3. Características principais da Art Nouveau francés. 1352. B4.4. Movemento en Europa:	1353. B4.2. Debater acerca da obra modernista en Europa, a súa extensión e a súa duración cronolóxica.	1354. FA2.B4.2.1. Comenta a duración cronolóxica e a extensión xeográfica do modernismo.	1355. CCEC		
			1356. FA2.B4.2.2. Explica o modernismo en Europa: Art Nouveau, Liberty, Sezession e	1357. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	Modernismo, Jugendstil, Sezession e Liberty.		Jugendstil.			
1358. b 1359. d 1360. e 1361. n	1362. B4.5. Arquitectura modernista europea: Víctor Horta e Adolf Loos. 1363. B4.6. Modernismo catalán: obra de Gaudí.	1364. B4.3. Recoñecer o modernismo español, nomeadamente a obra de Antonio Gaudí.	1365. FA2.B4.3.1. Compara a obra arquitectónica de Antonio Gaudí, Víctor Horta e Adolf Loos.	1366. CCEC		
	1367. B4.7. Escultura: obra de Josep Llimona.	1368. B4.4. Analizar a escultura modernista española, por exemplo a obra do escultor Josep Llimona.	1369. FA2.B4.4.1. Analiza a obra escultórica de Josep Llimona.	1370. CCEC	1371. Exposición 1372. Presentación 1373. Análise formal	
	1374. B4.8. Esculturas crisoelefantinas.	1375. B4.5. Recoñecer as claves estilísticas na escultura crisoelefantina.	1376. FA2.B4.5.1. Identifica pezas escultóricas que poidan clasificarse como crisoelefantinas.	1377. CCEC		
1378. b 1379. d 1380. e 1381. n	1382. B4.9. Cartel publicitario en Cataluña: Alexandre de Riquer, Ramón Casas e outros.	1383. B4.6. Comentar a importancia da cartelística española, nomeadamente salientable na obra de Alexandre de Riquer e Ramón Casas.	1384. FA2.B4.6.1. Comenta a obra en cartel de Alexandre de Riquer, Ramón Casas e outros cartelistas españois.	1385. CCEC	1386. Exposición 1387. Análise gráfica	
	1388. B4.10. Moblaxe modernista.	1389. B4.7. Identificar a tipoloxía da moblaxe modernista.	1390. FA2.B4.7.1. Analiza a moblaxe modernista.	1391. CCEC	1392. Exposición 1393. Presentación 1394. Análise formal	
1395. b 1396. d 1397. e 1398. i 1399. n	1400. B4.11. Revolución no vidro. Floreiros de Émile Gallé. Lámpadas de cores de Louis Comfort Tiffany.	1401. B4.8. Describir a evolución na técnica do vidro que supón a obra de Émile Gallé e Louis Comfort Tiffany.	1402. FA2.B4.8.1. Explica a importancia artística das creacións en vidro de Émile Gallé e Louis Comfort Tiffany.	1403. CCEC		
	1404. B4.12. Xoiaría modernista. Esmalte. Obra de Lluís Masriera.	1405. B4.9. Analizar os elementos clave da xoiaría modernista, utilizando as obras de René Lalique e de Lluis Masriera, entre outros.	1406. FA2.B4.9.1. Comenta a tipoloxía da xoiaría modernista, por exemplo os deseños de René Lalique e de Lluís Masriera, entre outros.	1407. CCEC		
Bloque 5. O Surrealismo e outras vangardas						
1408. b 1409. d 1410. e 1411. n	1412. B5.1. Teorías de Sigmund Freud. A psicoloxía. 1413. B5.2. Irracionalismo onírico.	1414. B5.1. Relacionar a descuberta da psicoloxía coas claves plásticas do surrealismo.	1415. FA2.B5.1.1. Relaciona as ideas sobre a psicanálise de Sigmund Freud e as creacións surrealistas, especialmente co método paranoico-crítico de Salvador Dalí.	1416. CSC 1417. CCEC	1418. Exposición 1419. Presentación 1420. Análise	**1421. Unidade 10** 1422. 2ª Avaliación.

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	Movemento surrealista: orixe.		1424. FA2.B5.1.2. Explica as principais características do movemento surrealista.	1425. CCEC	gráfica	1423. Febreiro-Marzo.
	1426. B5.3. Principais artistas: Salvador Dalí, Jean Arp e Joan Miró. 1427. B5.4. A pintura metafísica de Giorgio de Chirico.	1428. B5.2. Identificar as principais obras e os/as principais autores/as surrealistas.	1429. FA2.B5.2.1. Comenta as obras surrealistas de Jean Arp, Joan Miró e a pintura metafísica de Giorgio de Chirico.	1430. CCL 1431. CCEC		
	1432. B5.5. O surrealismo no cine: "Un can andaluz", de Luis Buñuel e Salvador Dalí. "A idade de ouro", de Buñuel.	1433. B5.3. Analizar a importancia histórica de Salvador Dalí e Luis Buñuel.	1434. FA2.B5.3.1. Describe o surrealismo no cine, utiliza a obra de Dalí e Buñuel "Un can andaluz" e o resto da filmografía de Luis Buñuel: "A idade de ouro", "Viridiana" e outras.	1435. CAA 1436. CCEC	1437. Presentación 1438. Análise gráfica	
	1439. B5.6. Cine alemán. Expresionismo alemán: "O gabinete do doutor Caligari" (1920), de Robert Wiene. 1440. B5.7. Xénero da ciencia ficción. Fritz Lang e a súa película "Metropolis" (1927). 1441. B5.8. "O anxo azul" (1930), de Josef von Sternberg, Marlene Dietrich.	1442. B5.4. Explicar a importancia do cine europeo sinalando exemplos de grande transcendencia posterior, como "O gabinete do doutor Caligari", "Metropolis", "O anxo azul", etc.	1443. FA2.B5.4.1. Comenta as claves do expresionismo alemán, nomeadamente salientable en "O gabinete do doutor Caligari", de Robert Wiene.	1444. CCEC		
			1445. FA2.B5.4.2. Analiza a importancia da película "O anxo azul", de Josef von Sternberg, e a presenza nela de Marlene Dietrich.	1446. CCEC		
	1447. B5.9. Movemento neoplasticista holandés "De Stijl": arquitectura, pintura e moblaxe. Piet Mondrian, Theo Van Doesburg e Gerrit Thomas Rietveld.	1448. B5.5. Explicar as claves estilísticas en arquitectura, pintura e moblaxe do movemento "De Stijl".	1449. FA2.B5.5.1. Explica a concepción artística dos neoplasticistas holandeses, o grupo "De Stijl".	1450. CCEC	1451. Exposición 1452. Presentación 1453. Análise gráfica	
			1454. FA2.B5.5.2. Analiza as obras en arquitectura, pintura e moblaxe de artistas neoplasticistas: Piet Mondrian, Theo van Doesburg e Gerrit Thomas Rietveld.	1455. CCEC		
	1456. B5.10. Movemento Dada. Obra escultórica de Jean Tinguely.	1457. B5.6. Debater acerca do movemento Dada e as obras máis importantes deste movemento artístico.	1458. FA2.B5.6.1. Describe o movemento Dada e a obra escultórica de Jean Tinguely.	1459. CCEC		
	1460. B5.11. Ballets de Serguéi Diághilev e Nijinsky. Escenografías e	1462. B5.7. Recoñecer a importancia dos ballets rusos en París e na historia da danza	1463. FA2.B5.7.1. Analiza a importancia do ballet ruso, utilizando a obra de Serguéi	1464. CD	1466. Visionado e audición	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	decorados. Relación con artistas da época: Picasso, Matisse e Natalia Goncharova. 1461. B5.12. Música e danza. Igor Stravinsky: "O paxaro de lume", "Petrushka" e "A consagración da primavera".	contemporánea.	Diághilev e Nijinsky.	1465. CCEC	1467. Comentario	
			1468. FA2.B5.7.2. Comenta a obra musical de Igor Stravinsky e a súa relación coa danza: "O paxaro de lume", "Petrushka" e "A consagración da primavera".	1469. CCEC		
			1470. FA2.B5.7.3. Describe presentacións coreográficas relacionadas con "A consagración da primavera", por exemplo o traballo de Pina Bausch.	1471. CCEC		
Bloque 6. Os felices anos vinte. Art Decó						
1472. b 1473. d 1474. e 1475. n	1476. B6.1. Claves da Art Decó. 1477. B6.2. Desenvolvemento económico do período de entre guerras. 1478. B6.3. Auxe do luxo. A arte como produto para a elite. 1479. B6.4. Notas distintivas da arquitectura decó. 1480. B6.5. Estados Unidos: os grandes edificios. Escola de Chicago. Nova York: edificios Chrysler e Empire State.	1481. B6.1. Identificar as claves sociais e políticas que se relacionan co Art Decó.	1482. FA2.B6.1.1. Comenta a relación entre o desenvolvemento económico mundial e o auxe da Art Decó.	1483. CAA 1484. CCEC	1485. Exposición 1486. Presentación 1487. Análise gráfica e formal	**1488. Unidade 11** 1489. 2ª Avaliación. 1490. Marzo.
			1491. FA2.B6.1.2. Explica a evolución desde a arte baseada na natureza (modernismo), á arte xeométrica (Art Decó).	1492. CCEC		
	1493. B6.4. Notas distintivas da arquitectura decó. 1494. B6.5. Estados Unidos: os grandes edificios. Escola de Chicago. Nova York: edificios Chrysler e Empire State.	1495. B6.2. Recoñecer o estilo Art Decó en arquitectura, identificando os edificios emblemáticos deste estilo.	1496. FA2.B6.2.1. Relaciona o Art Decó cos edificios anteriores da escola de Chicago e os edificios de Nova York, especialmente o Chrysler e o Empire State.	1497. CCEC		
	1498. B6.6. Escultura: Pablo Gargallo e Constantin Brancusi.	1499. B6.3. Analizar as principais obras e escultores da época, por exemplo Pablo Gargallo e Constantin Brancusi.	1500. FA2.B6.3.1. Compara a escultura de Pablo Gargallo e de Constantin Brancusi.	1501. CAA 1502. CCEC		
1503. b 1504. c 1505. d 1506. e	1508. B6.7. Tamara de Lempickca, pintora.	1509. B6.4. Debater acerca da obra pictórica de Tamara de Lempicka.	1510. FA2.B6.4.1. Comenta a obra pictórica da pintora Tamara de Lempicka.	1511. CSC 1512. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1507. n						
1513. b 1514. d 1515. e 1516. n 1517. b 1518. d 1519. e 1520. n	1521. B6.8. Música: revista musical. Folies Bergère e Moulin Rouge.	1522. B6.5. Recoñecer a importancia e a transcendencia musical do xénero artístico denominado revista musical.	1523. FA2.B6.5.1. Explica as claves artísticas do musical, relacionándoo co Folies Bergère, o Moulin Rouge, o Cotton Club e a traxectoria artística e persoal de Joséphine Baker.	1524. CSC 1525. CCEC	1526. Presentación 1527. Comentario	
	1528. B6.9. Moblaxe Art Decó.	1529. B6.6. Describir os elementos esenciais en moblaxe e artes aplicadas do estilo Art Decó.	1530. FA2.B6.6.1. Identifica as claves esenciais da moblaxe decó.	1531. CCEC	1532. Exposición 1533. Presentación 1534. Análise crítica 1535. Debate	
	1536. B6.10. Xoiaría decó e reloxos de pulseira. Empresas Cartier e Patek Philippe. 1537. B6.2. Auxe do luxo. A arte como produto para a elite.	1538. B6.7. Analizar a importancia do luxo e a súa relación cos deseños decó. Empresas Cartier e Patek Philippe.	1539. FA2.B6.7.1. Compara a tipoloxía das xoias decó, por exemplo Cartier, coas doutras épocas.	1540. CSIEE 1541. CCEC		
			1542. FA2.B6.7.2. Analiza o concepto do luxo en relación á arte, por exemplo na xoiaría.	1543. CSC 1544. CCEC		
			1545. FA2.B6.7.3. Debate acerca da relación entre luxo e artesanía utilizando, entre outros exemplos, a empresa Patek Philippe.	1546. CCL 1547. CCEC		
	1548. B6.11. Música dodecafónica, serialista e atonal. Arnold Schönberg.	1549. B6.8. Distinguir as claves da música dodecafónica, por exemplo a obra musical de Arnold Schönberg.	1550. FA2.B6.8.1. Analiza a música dodecafónica, utilizando composicións, entre outras, da obra musical de Arnold Schönberg, Anton Webern ou Alban Berg.	1551. CD 1552. CCEC	1553. Audición 1554. Comentario	
	1555. B6.12. Música norteamericana. Irving Berlin e George Gershwin.	1556. B6.9. Avaliar as composicións musicais dos Estados Unidos, nomeadamente a obra musical de George Gershwin e Irving Berlin.	1557. FA2.B6.9.1. Comenta a obra musical de George Gershwin e Irving Berlin.	1558. CCEC		
	1559. B6.13. Música espiritual negra. Blues. Nacemento do Jazz.	1560. B6.10. Identificar a música popular norteamericana, nomeadamente a música espiritual negra, o blues e o jazz.	1561. FA2.B6.10.1. Identifica os ritmos e diferencia a música negra americana: espiritual, blues e jazz.	1562. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1563. b 1564. c 1565. d 1566. e 1567. n	1568. B6.14. Moda: a revolución no mundo da moda e no vestido da muller. Coco Chanel.	1569. B6.11. Explicar a evolución no traxe feminino e a súa relación co posible cambio do papel da muller na sociedade da época.	1570. FA2.B6.11.1. Analiza a revolución no traxe feminino que supuxo a obra de Coco Chanel.	1571. CSC 1572. CCEC	1573. Exposición 1574. Presentación 1575. Análise formal	
Bloque 7. A Gran Depresión e a arte da súa época						
1576. b 1577. d 1578. e 1579. n	1580. B7.1. "A fin da festa". A crise económica. O crack bolsista de 1929. Crise económica mundial. Auxe dos totalitarismos.	1581. B7.1. Comentar a relación entre a situación política europea e o seu reflexo na arte.	1582. FA2.B7.1.1. Analiza a representación plástica do crack bolsista de 1929 en Estados Unidos.	1583. CAA 1584. CCEC	1585. Exposición Presentación 1586. Análise gráfica	**1587. Unidade 12** 1588. 2ª Avaliación. 1589. Marzo.
1590. b 1591. d 1592. e 1593. h 1594. n	1595. B7.2. Fotografía comprometida cos pobres: Dorothea Langue e Walker Evans.	1596. B7.2. Analizar a arte social ou comprometida.	1597. FA2.B7.2.1. Comenta a obra fotográfica de Dorothea Lange e Walker Evans.	1598. CSC 1599. CCEC		
			1600. FA2.B7.2.2. Compara a obra fotográfica de artistas con compromiso social coa fotografía esteticista de, por exemplo, Cecil Beaton.	1601. CCEC		
1602. b 1603. d 1604. e 1605. h 1606. n 1607. p	1608. B7.3. O cine e a súa función social.	1609. B7.3. Debater acerca da función social da arte.	1610. FA2.B7.3.1. Expón razoadamente a importancia da arte como denuncia social, utilizando, por exemplo, o documental "As Hurdes, terra sen pan", de Luis Buñuel.	1611. CCL 1612. CCEC	1613. Debate	
1614. b 1615. d 1616. e 1617. n	1618. B7.4. A primeira película de animación: Brancaneves e os sete ananos", de Walt Disney.	1619. B7.4. Analizar a importancia para o mundo da arte de Walt Disney como empresa.	1620. FA2.B7.4.1. Analiza a importancia para o cine da obra creativa de Walt Disney.	1621. CD 1622. CCEC	1623. Visionado	
	1624. B7.5. Cómic europeo: "Tintín", de Hergé. 1625. B7.6. Cómic norteamericano. 1626. B7.7. O primeiro superheroe: "Superman", de Jerry Siegel e Joe	1631. B7.5. Describir o nacemento do cómic, tanto do europeo, con "Tintín", como o norteamericano dos superheroes.	1632. FA2.B7.5.1. Analiza a importancia do cómic europeo, nomeadamente a obra de Hergé.	1633. CCEC	1634. Presentación 1635. Análise gráfica 1636. Debate	
			1637. FA2.B7.5.2. Explica o nacemento dos superheroes norteamericanos do cómic.	1638. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	Shuster. 1627. B7.8. O heroe triste e solitario: "Batman", de Bob Kane e Bill Finger. 1628. B7.9. O orgullo americano: "Capitán América", de Joe Simon e Jack Kirby. 1629. B7.10. As aventuras espaciais: "Flash Gordon", de Alex Raymond. 1630. B7.11. O exotismo selvático: "Tarzán", de Burne Hogarth.		1639. FA2.B7.5.3. Analiza as claves sociolóxicas e persoais dos superheroes do cómic: "Superman", "Batman" e "Capitán América".	1640. CSIEE 1641. CCEC		
			1642. FA2.B7.5.4. Relaciona o cómic espacial co cine posterior, utilizando, entre outras, as aventuras espaciais de "Flash Gordon".	1643. CCEC		
			1644. FA2.B7.5.5. Comenta a relación entre cine e cómic no caso de "Tarzán".	1645. CCEC		
1646. b 1647. d 1648. e 1649. n 1650. p	1651. B7.12. O cómic como linguaxe artística.	1652. B7.6. Explicar a transcendencia posterior do cómic desta época na arte.	1653. FA2.B7.6.1. Debate acerca do valor do cómic como obra de arte.	1654. CCEC		
1655. b 1656. d 1657. e 1658. n	1659. B7.13. Cine español. Producións Cifesa.	1660. B7.7. Analizar as claves sociolóxicas do cine español, no marco da cultura e da situación económica de España e da Guerra Civil.	1661. FA2.B7.7.1. Recoñece as principais películas españolas da época, tendo en conta a relación da súa creación coa produtora Cifesa.	1662. CSIEE 1663. CCEC	1664. Exposición	
	1665. B7.14. Ballet: traxectoria do Ballet da Ópera de París. Serge Lifar.	1666. B7.8. Comentar a situación do ballet europeo e a influencia dos coreógrafos soviéticos no Ballet da Ópera de París.	1667. FA2.B7.8.1. Analiza a importancia para a danza dos ballets soviéticos de principio de século.	1668. CCEC	1669. Visionado	
	1670. B7.15. As "big bands" americanas: Benny Goodman, Glenn Miller, Duke Ellington, Tommy Dorsey, etc.	1671. B7.9. Recoñecer as composicións musicais das denominadas "big bands" americanas, por exemplo a orquestra de Benny Goodman.	1672. FA2.B7.9.1. Identifica a música swing e a súa relación coas "big bands" americanas.	1673. CCEC	1674. Audición	
Bloque 8. A II Guerra Mundial						
1675. b 1676. d 1677. e 1678. h 1679. n	1680. B8.1. Fascismo e comunismo. Iconoloxías asociadas.	1681. B8.1. Debater acerca da importancia da iconoloxía na promoción das correntes políticas da época.	1682. FA2.B8.1.1. Analiza as artes fascista e comunista, e establece diferenzas e semellanzas.	1683. CCL 1684. CCEC	1685. Exposición Presentación 1686. Análise gráfica e formal	**1687. Unidade 13** 1688. 2ª Avaliación.

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1690. b 1691. d 1692. e 1693. h 1694. n	1695. B8.2. Arquitectura fascista e comunista: Berlín e Moscova.	1696. B8.2. Identificar as claves da arquitectura, nomeadamente a relacionada coas ideoloxías totalitarias.	1697. FA2.B8.2.1. Compara a arquitectura de ambas as ideoloxías, principalmente en Berlín e en Moscova.	1698. CAA 1699. CCEC		1689. Marzo-Abril.
1700. b 1701. d 1702. e 1703. n	1704. B8.3. Abstracción escultórica: Henry Moore, Antoine Pevsner e Naum Gabo.	1705. B8.3. Comentar a evolución na forma escultórica: a ruptura da forma.	1706. FA2.B8.3.1. Comenta a evolución escultórica europea, nomeadamente salientable nas obras de Henry Moore, Antoine Pevsner e Naum Gabo.	1707. CCEC	1708. Exposición 1709. Presentación 1710. Análise formal	
1711. b 1712. d 1713. e 1714. h 1715. n	1716. B8.4. Fascismo. Obra cinematográfica de Leni Riefensthal: "Olympia" e "O triunfo da vontade". 1717. B8.5. Comunismo. O cine de Serguéi Eisenstein: "O acoirazado Potemkin" (1925) e "Iván o terrible" (1943).	1718. B8.4. Analizar a obra cinematográfica europea da época, destacando principalmente a transcendencia das creacións de Leni Riefensthal e Serguéi Eisenstein.	1719. FA2.B8.4.1. Identifica as películas de Leni Riefensthal: "Olympia" e "O triunfo da vontade".	1720. CSIEE 1721. CCEC	1722. Visionado 1723. Análise crítica	
			1724. FA2.B8.4.2. Analiza a construción narrativa visual de "O acoirazado Potemkin".	1725. CCEC		
	1726. B8.6. A obra musical de Wagner e o fascismo alemán. 1727. B8.7. Relación vital e musical de Dimitri Shostakóvich co comunismo soviético.	1728. B8.5. Describir a relación da obra musical de Wagner co fascismo e das composicións de Dimitri Shostakóvich co comunismo soviético.	1729. FA2.B8.5.1. Explica a relación entre a música de Wagner e o fascismo alemán.	1730. CSC 1731. CCEC	1732. Audición 1733. Comentario	
	1734. B8.8. Fotoxornalismo independente: axencia Magnum. 1735. B8.9. Fotografía de guerra: Robert Capa. 1736. B8.10. Captación do instante: Henri de Cartier-Bresson.	1737. B8.6. Comentar a tipoloxía fotográfica relacionada cos conflitos bélicos, utilizando, por exemplo, a obra gráfica de Robert Capa ou dos españois Agustí Centelles, José María Díaz-Casariego, "Campúa" e Venancio Gombau ou "Alfonso".	1738. FA2.B8.6.1. Analiza as claves da fotografía de guerra, especialmente na obra de Robert Capa, Agustí Centelles ou "Alfonso".	1739. CD 1740. CCEC	1741. Exposición 1742. Presentación 1743. Análise gráfica	
			1744. FA2.B8.6.2. Analiza a formulación ou presentación teórica da fotografía e o instante de Henri de Cartier-Bresson.	1745. CCEC		
			1746. FA2.B8.6.3. Relaciona a actitude vital e artística dos fotógrafos da axencia Magnum.	1747. CSIEE 1748. CCEC		
1749. b	1753. B8.11. O París nocturno: Brassai.	1754. B8.7. Explicar a técnica da	1755. FA2.B8.7.1. Comenta a técnica da	1756. CMCCT		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1750. d 1751. e 1752. n		fotografía nocturna e valorar os condicionantes técnicos, utilizando como exemplo a obra gráfica de Brassai, entre outros.	fotografía nocturna e as creacións de Gyula Halász "Brassai".	1757. CCEC		
1758. b 1759. d 1760. e 1761. h 1762. i 1763. n	1764. B8.12. O cartel como propaganda política. 1765. B8.13. Colaxe. 1766. B8.14. Obra de Josep Renau.	1767. B8.8. Comparar a técnica da colaxe aplicada a diferentes motivos, por exemplo entre a obra de Josep Renau e Matisse.	1768. FA2.B8.8.1. Explica a técnica da colaxe e a súa utilización no cartel de propaganda política, sobre todo na obra de Josep Renau.	1769. CMCCT 1770. CCEC	1771. Presentación 1772. Análise gráfica	
			1773. FA2.B8.8.2. Realiza unha composición plástica mediante a técnica da colaxe.	1774. CCEC	1775. Deseño creativo	
1776. b 1777. d 1778. e 1779. n	1780. B8.15. Comedia musical: Fred Astaire e Gene Kelly.	1781. B8.9. Analizar as claves narrativas e plásticas da comedia musical norteamericana utilizando, entre outras, a filmografía de Fred Astaire e de Gene Kelly.	1782. FA2.B8.9.1. Comenta as claves da comedia musical norteamericana, utilizando, entre outros, as películas de Fred Astaire e de Gene Kelly.	1783. CCEC	1784. Exposición 1785. Visionado 1786. Análise	
1787. b 1788. d 1789. e 1790. h 1791. n	1792. B8.16. Industria do cine: Hollywood. Grandes compañías americanas: Warner Brothers, United Artist, Columbia e Metro Goldwyn Mayer. 1793. B8.17. O cine clásico americano e os seus estilos	1794. B8.10. Razoar a importancia dos grandes estudios cinematográficos na historia e no desenvolvemento do cine.	1795. FA2.B8.10.1. Explica a importancia dos estudios de cine de Hollywood.	1796. CD 1797. CCEC		
			1798. FA2.B8.10.2. Analiza as claves do nacemento das grandes compañías norteamericanas de cine: Warner Brothers, United Artist, Columbia e Metro-Goldwyn-Mayer.	1799. CSIEE 1800. CCEC		
1801. b 1802. d 1803. e 1804. n	1805. B8.18. Cine de suspense: Alfred Hitchcock.	1806. B8.11. Analizar o tempo narrativo do xénero do suspense.	1807. FA2.B8.11.1. Analiza as claves narrativas do xénero do suspense, nomeadamente referido á filmografía de Alfred Hitchcock.	1808. CCEC		
	1809. B8.19. A comedia amarga: "To be or not to be", de Ernst Lubitsch, e "O gran ditador", de Charlie Chaplin.	1810. B8.12. Explicar as claves da comedia con formulacións sociais.	1811. FA2.B8.12.1. Describe as claves da comedia ácida ou amarga, comentando, entre outras posibles, as películas: "To be or not to be", de Ernst Lubitsch, e "O gran ditador", de Charlie Chaplin.	1812. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	1813. B8.20. Amor e guerra: "Casablanca", de Michael Curtiz.	1814. B8.13. Expor a relación entre amor e guerra no cine.	1815. FA2.B8.13.1. Identifica as claves cinematográficas de "Casablanca", de Michael Curtiz.	1816. CCEC		
1817. b 1818. d 1819. e 1820. h 1821. n	1822. B8.21. Cine neorrealista italiano: "Roma, cidade aberta", de Roberto Rossellini, e "Ladrón de bicicletas", de Vittorio de Sica.	1823. B8.14. Describir as características formais e argumentais da comedia, o suspense e o cine neorrealista.	1824. FA2.B8.14.1. Comenta as características do cine neorrealista italiano, sobre todo nas películas "Roma, cidade aberta" e "Alemaña ano cero", de Roberto Rossellini, e "Ladrón de bicicletas", de Vittorio de Sica.	1825. CCEC		
Bloque 9. O Funcionalismo e as décadas dos 40 e dos 50						
1826. b 1827. d 1828. e 1829. h 1830. n	1831. B9.1. Forma e función nas artes utilitarias: "a función fai a forma". 1832. B9.2. Arquitectura: simplificación ornamental. Xeometría e matemática como mensaxe primordial.	1833. B9.1. Debater acerca dos valores plásticos da arquitectura funcional.	1834. FA2.B9.1.1. Explica a idea: "a función fai a forma".	1835. CMCCT 1836. CCEC	1837. Comentario analítico	**1838. Unidade 14** 1839. 3ª Avaliación. 1840. Abril.
			1841. FA2.B9.1.2. Comenta a frase do arquitecto Mies van der Rohe: "Menos é máis".	1842. CCEC		
1843. b 1844. d 1845. e 1846. h 1847. n 1848. p	1849. B9.2. Arquitectura: simplificación ornamental. Xeometría e matemática como mensaxe primordial. 1850. B9.3. Funcionalismo orgánico escandinavo: Alvar Aalto, Eero Aarnio e Arne Jacobsen. 1851. B9.4. Moblaxe funcionalista.	1852. B9.2. Identificar a tipoloxía do edificio funcional.	1853. FA2.B9.2.1. Comenta as claves da arquitectura funcional.	1854. CCEC		
			1855. FA2.B9.2.2. Explica as claves do funcionalismo orgánico escandinavo, comentando a obra de Alvar Aalto, Eero Aarnio, Arne Jacobsen e o norteamericano Eero Saarinen.	1856. CCEC		
			1857. FA2.B9.2.3. Sinala as claves da moblaxe escandinava.	1858. CCEC		
			1859. FA2.B9.2.4. Compara o moble funcionalista con outros estilos anteriores e posteriores.	1860. CAA 1861. CCEC		
1862. b 1863. d 1864. e	1866. B9.5. A obra de Ludwig Mies van der Rohe, Frank Lloyd Wright e Le Corbusier.	1867. B9.3. Comparar as creacións dos arquitectos desta corrente creativa máis relevantes.	1868. FA2.B9.3.1. Identifica as principais creacións arquitectónicas de Mies van de Rohe, Frank Lloyd Wright e Le Corbusier.	1869. CCEC	1870. Exposición 1871. Presentación	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
1865. n						
1872. b 1873. d 1874. e 1875. h 1876. n	1877. B9.6. Deseño industrial. Bauhaus e a súa influencia posterior.	1878. B9.4. Relacionar a orixe do deseño industrial e a produción en serie.	1879. FA2.B9.4.1. Relaciona a escola alemá Bauhaus co deseño industrial.	1880. CSIEE 1881. CCEC		
1882. b 1883. d 1884. e 1885. h 1886. n 1887. p	1888. B9.7. Cómic español. 1889. B9.8. Francisco Ibáñez. Editorial Bruguera.	1890. B9.5. Comentar a importancia do cómic español.	1891. FA2.B9.5.1. Recoñece as claves do éxito do cómic español, incidindo na obra de Francisco Ibáñez e na súa relación coa editorial Bruguera.	1892. CSIEE 1893. CCEC	1894. Exposición 1895. Presentación	
1896. b 1897. d 1898. e 1899. h 1900. n	1901. B9.9. Cine: dominio do cine norteamericano. Grandes directores: John Ford e John Houston.	1902. B9.6. Debater acerca da supremacía comercial das producións cinematográficas norteamericanas e analizar as súas posibles causas.	1903. FA2.B9.6.1. Analiza o dominio europeo da cinematografía americana e a obra dos grandes directores norteamericanos, nomeadamente John Ford e John Houston.	1904. CCL 1905. CCEC	1906. Visionado 1907. Comentario 1908. Análise	
	1909. B9.10. A gran comedia. O alemán Billy Wilder.	1910. B9.7. Analizar a gran comedia cinematográfica, remarcando a obra do director alemán Billy Wilder.	1911. FA2.B9.7.1. Analiza a gran comedia cinematográfica, remarcando a obra plástica do director alemán Billy Wilder.	1912. CCEC		
	1913. B9.11. Cine español. Estudios Bronston.	1914. B9.8. Analizar as claves da creación dos estudios Bronston en España.	1915. FA2.B9.8.1. Comenta a cinematografía española e a importancia dos estudios Bronston.	1916. CSIEE 1917. CCEC		
	1918. B9.12. Comedia española: Luís García Berlanga.	1919. B9.9. Relacionar a obra cinematográfica de Luís García Berlanga coa sociedade española do seu tempo.	1920. FA2.B9.9.1. Analiza as claves da comedia na obra cinematográfica de Luís García Berlanga.	1921. CCEC		
	1922. B9.13. Moda: alta costura. Obra de Cristóbal Balenciaga. O "new look" de Christian Dior.	1923. B9.10. Explicar as claves da moda de alta costura e os seus condicionantes artísticos e económicos.	1924. FA2.B9.10.1. Analiza a industria da moda de alta costura aplicando, entre outras, a obra creativa de Cristóbal Balenciaga.	1925. CD 1926. CCEC	1927. Exposición	
	1928. B9.14. A música neorromántica de Joaquín Rodrigo: "Concerto de Aranjuez".	1929. B9.11. Recoñecer a música do mestre Rodrigo, especialmente o "Concerto de Aranjuez", analizando diferentes versións	1930. FA2.B9.11.1. Relaciona a obra musical de Joaquín Rodrigo co romanticismo musical anterior, sinalando a importancia	1931. CCEC	1932. Audición	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
		da súa obra.	mundial do "Concerto de Aranjuez".			
	1933. B9.15. Danza contemporánea: coreografías de Maurice Béjart e Roland Petit.	1934. B9.12. Analizar a evolución das coreografías no ballet, desde os ballets rusos ata as novas creacións, por exemplo de Maurice Bejart e Roland Petit.	1935. FA2.B9.12.1. Comenta as claves da danza moderna e as coreografías de Maurice Béjart e Roland Petit.	1936. CCEC	1937. Visionado	
Bloque 10. Os Anos 60 e 70						
1938. b 1939. d 1940. e 1941. h 1942. n	1943. B10.1. Arquitectura. Estilo internacional. 1944. B10.2. Arquitectura española: Francisco Javier Sáenz de Oiza e Miguel Fisac.	1945. B10.1. Analizar a evolución na arquitectura, intentando dilucidar posibles estilos ou a evolución desde os edificios anteriores.	1946. FA2.B10.1.1. Comenta a uniformidade estilística mundial do estilo arquitectónico denominado "estilo internacional".	1947. CCEC	1948. Exposición 1949. Presentación 1950. Análise gráfica	**1951. Unidade 15** 1952. 3ª Avaliación. 1953. Abril.
			1954. FA2.B10.1.2. Analiza a arquitectura española, nomeadamente os traballos de Francisco Javier Sáenz de Oiza e Miguel Fisac.	1955. CCEC		
	1956. B10.3. Expresionismo figurativo e expresionismo abstracto. Pintura hiperrealista. 1957. B10.4. Expresionismo abstracto: Jackson Pollock e Mark Rothko. 1958. B10.5. Expresionismo figurativo: Francis Bacon e Lucian Freud. 1959. B10.6. Hiperrealismo: David Hockney, Antonio López e Eduardo Naranjo. 1960. B10.7. Importancia histórica dos grupos españois de artistas plásticos "El Paso" (1957) e o seu antecesor "Dau al Set " (1948).	1961. B10.2. Explicar as claves conceptuais e plásticas do expresionismo figurativo, do expresionismo abstracto, do Pop Art, do hiperrealismo e da arte cinética.	1962. FA2.B10.2.1. Comenta as claves do expresionismo figurativo, desde o expresionismo alemán ata a obra de Francis Bacon e de Lucian Freud.	1963. CCEC		
			1964. FA2.B10.2.2. Explica a obra pictórica de Jackson Pollock e de Mark Rothko.	1965. CCEC		
			1966. FA2.B10.2.3. Identifica as claves da pintura hiperrealista e/ou Pop Art, comparando as obras de David Hockney e dos españois Antonio López e Eduardo Naranjo, entre outros.	1967. CCEC		
			1968. FA2.B10.2.4. Analiza as claves artísticas das correntes expresionistas.	1969. CCEC		
	1970. B10.8. O expresionismo na escultura española.	1974. B10.3. Recoñecer os principais estilos escultóricos españois, a escultura	1975. FA2.B10.3.1. Analiza a importancia da escultura expresionista española.	1976. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	1971. B10.9. Escultores vascos: Jorge Oteiza, Eduardo Chillida e Agustín Ibarrola. 1972. B10.10. Abstracción geométrica: Pablo Palazuelo, Martín Chirino e Amadeo Gabino. 1973. B10.11. Movemento cinético: Eusebio Sempere.	vasca, a abstracción xeométrica e outras.	1977. FA2.B10.3.2. Describe a importancia da escultura vasca e indica as obras de Jorge Oteiza, Eduardo Chillida e Agustín Ibarrola.	1978. CCEC		
			1979. FA2.B10.3.3. Comenta a abstracción xeométrica escultórica na obra de Martín Chirino, Amadeo Gabino, Pablo Palazuelo, Pablo Serrano e Gustavo Torner, entre outros.	1980. CCEC		
			1981. FA2.B10.3.4. Analiza a arte cinética e a relación coa obra creativa de Eusebio Sempere.	1982. CCEC		
	1983. B10.12. Fotografía: o sensualismo de David Hamilton e a elegancia de Juan Gyenes.	1984. B10.4. Analizar as diferentes visións da realidade a través da fotografía.	1985. FA2.B10.4.1. Compara a concepción plástica na obra fotográfica de David Hamilton, Juan Gyenes, Irving Penn e outros.	1986. CCEC	1987. Comentario 1988. Análise gráfica	
1989. b 1990. d 1991. e 1992. h 1993. i 1994. n	1995. B10.13. Música. O son estéreo.	1996. B10.5. Explicar os avances técnicos na reprodución do son e expor as claves técnicas da música estereofónica e a súa evolución ata a actualidade.	1997. FA2.B10.5.1. Comenta as claves do son musical monofónico, estereofónico, dolby, 5.1 e 7.1.	1998. CMCCT 1999. CCEC	2000. Audición 2001. Comentario 2002. Análise	**2003. Unidade 16** 2004. 3ª Avaliación. 2005. Abril-Maio.
2006. b 2007. d 2008. e 2009. h 2010. n 2011. p	2012. B10.14. Música Pop: The Beatles. 2013. B10.15. Grandes concertos de masas. Cultura de fans. 2014. B10.16. O jazz alcanza un público de masas: Chet Baker, Miles Davis e Chick Corea.	2015. B10.6. Comparar os movementos musicais occidentais: pop, rock, jazz, blues, etc.	2016. FA2.B10.6.1. Analiza as claves da música pop.	2017. CD 2018. CCEC		
			2019. FA2.B10.6.2. Identifica as principais cancións dos Beatles.	2020. CCEC		
			2021. FA2.B10.6.3. Explica as claves do movemento Fans.	2022. CSC 2023. CCEC		
			2024. FA2.B10.6.4. Comenta a aceptación maioritaria do jazz.	2025. CCEC		
			2026. FA2.B10.6.5. Analiza a obra	2027. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			jazzística e vital de Miles Davis e Chet Baker.			
2028. b 2029. d 2030. e 2031. h 2032. n	2033. B10.17. Novo cine español. O cine da transición: Saura, Camus, Picazo, Patino, Erice, Borau e a Escola de Barcelona.	2034. B10.7. Analizar os cambios que se producen na cinematografía española durante a transición.	2035. FA2.B10.7.1. Describe a evolución do cine español no período da transición.	2036. CCEC	2037. Visonado 2038. Comentario	
	2039. B10.18. Cine. Novo impulso norteamericano: Francis Ford Coppola.	2040. B10.8. Valorar a importancia para a industria do cine da obra creativa de Francis Ford Coppola, George Lucas e outros.	2041. FA2.B10.8.1. Comenta o rexurdimento do gran cine norteamericano coa obra cinematográfica de Francis Ford Coppola.	2042. CSIEE 2043. CCEC		
	2044. B10.19. Gran cine xaponés: Akira Kurosawa.	2045. B10.9. Comparar o cine europeo, o norteamericano e o oriental.	2046. FA2.B10.9.1. Analiza a filmografía do director xaponés Akira Kurosawa.	2047. CCEC		
2048. b 2049. d 2050. e 2051. g 2052. h 2053. n	2054. B10.20. Nacemento da televisión como fenómeno de comunicación de masas.	2055. B10.10. Analizar a importancia crecente da televisión como fenómeno de comunicación e a súa importancia na arte.	2056. FA2.B10.10.1. Recoñece o paso da televisión a ser un fenómeno de comunicación de masas.	2057. CCL 2058. CCEC		
2059. b 2060. d 2061. e 2062. h 2063. n	2064. B10.21. Cómic: éxito internacional da editorial Marvel.	2065. B10.11. Comentar a nova xeración de superheroes do cómic, nomeadamente coa editorial "Marvel" e a obra de Stan Le.	2066. FA2.B10.11.1. Explica as claves do éxito mundial da editorial de cómics Marvel.	2067. CCEC	2068. Exposición 2069. Presentación 2070. Análise gráfica	
	2071. B10.22. Auxe do flamenco: Paco de Lucía e Camarón de la Isla. 2072. B10.23. Baile flamenco: Antonio, Carmen Amaya e a compañía de Antonio Gades.	2073. B10.12. Expor a importancia da música flamenca en todo o mundo.	2074. FA2.B10.12.1. Identifica a obra musical de Paco de Lucía e de Camarón de la Isla.	2075. CCEC	2076. Audición 2077. Comentario	
			2078. FA2.B10.12.2. Explica as claves do éxito internacional do flamenco.	2079. CCEC		
			2080. FA2.B10.12.3. Recoñece a importancia do baile flamenco no mundo, con referencia á danza e ás coreografías de Carmen Amaya e Antonio Gades.	2081. CSC 2082. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			2083. FA2.B10.12.4. Analiza a situación do flamenco en España e establece conclusións a partir dos datos obtidos.	2084. CCEC		
	2085. B10.24. Moda europea. 2086. B10.25. Moda francesa: Yves Saint Laurent.	2087. B10.13. Comentar a evolución na moda europea deste tempo.	2088. FA2.B10.13.1. Analiza a importancia da moda francesa, con referencia ás creacións de Yves Saint Laurent.	2089. CAA 2090. CCEC	2091. Presentación	
Bloque 11. Os Anos 80-90						
2092. b 2093. d 2094. e 2095. h 2096. n 2097. p	2098. B11.1. Arquitectura. Estilo posmoderno. O edificio como espectáculo.	2099. B11.1. Analizar a evolución da arquitectura desde a uniformidade racionalista ao barroquismo personalista do creador.	2100. FA2.B11.1.1. Explica a evolución da arquitectura, desde o edificio como función ao edificio como espectáculo.	2101. CCEC	2102. Exposición 2103. Presentación 2104. Análise formal	**2105. Unidade 17** 2106. 3ª Avaliación. 2107. Maio.
2108. b 2109. d 2110. e 2111. h 2112. n	2113. B11.2. Escultura: exceso figurativo. Obra de Fernando Botero e Alberto Giacometti.	2114. B11.2. Comentar a evolución escultórica en Occidente	2115. FA2.B11.2.1. Compara as obras escultóricas de Fernando Botero e Alberto Giacometti.	2116. CCEC		
2117. b 2118. d 2119. e 2120. g 2121. h 2122. n 2123. p	2124. B11.3. A música como acción política de masas. "Live Aid".	2125. B11.3. Analizar o fenómeno social que supón a música en vivo retransmitida a través da televisión.	2126. FA2.B11.3.1. Analiza a forza da música pop e a súa capacidade de crear acción política, explicando o fenómeno musical "Live Aid".	2127. CSC 2128. CCEC	2129. Exposición 2130. Audición	
2131. b 2132. d 2133. e 2134. g 2135. h 2136. n	2137. B11.4. Eclosión da moda como fenómeno de masas. 2138. B11.5. Novo ideal de beleza colectivo: substitución das actrices polas supermodelos.	2139. B11.4. Debater acerca do ideal de beleza en relación co éxito mediático e social das supermodelos.	2140. FA2.B11.4.1. Comenta a eclosión da moda como fenómeno de masas.	2141. CSC 2142. CCEC	2143. Análise crítico	
			2144. FA2.B11.4.2. Explica a idea de beleza en referencia ao éxito das supermodelos.	2145. CCEC		
			2146. FA2.B11.4.3. Analiza o cambio de patrón estético desde as actrices cara ás	2147. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			modelos.			
	2148. B11.6. O desfile de modas como espectáculo multimedia. 2149. B11.7. O/a deseñador/a como estrela mediática. 2150. B11.8. Industria do "prêt à porter". O mundo dos complementos. 2151. B11.9. Grandes deseñadores: Alexander McQueen, Valentino, Chanel (Lagerfeld), Dior (John Galliano), Armani, Versace, Calvin Klein, Tom Ford e Carolina Herrera.	2152. B11.5. Comparar as creacións no mundo da moda dos/das deseñadores/as máis relevantes.	2153. FA2.B11.5.1. Comenta a evolución dos pases de modelos a espectáculos audiovisuais.	2154. CD 2155. CCEC	2156. Análise formal 2157. Análise crítico	
			2158. FA2.B11.5.2. Explica o auxe dos/das deseñadores/as nos medios de comunicación de masas.	2159. CSIEE 2160. CCEC		
			2161. FA2.B11.5.3. Identifica as claves estilísticas dos principais deseñadores de moda: Alexander McQueen, Valentino, Chanel (Lagerfeld), Dior (John Galliano), Armani, Versace, Calvin Klein, Tom Ford e Carolina Herrera.	2162. CAA 2163. CCEC		
	2164. B11.10. Pop dos anos 80 e 90: Madonna e Michael Jackson. 2165. B11.11. Novo papel do/da artista na industria musical.	2166. B11.6. Analizar o cambio filosófico que supón asumir o novo papel do/da artista como fenómeno mutante, e a actividade metamórfica de Michael Jackson e Madonna.	2167. FA2.B11.6.1. Analiza a obra musical e artística de Michael Jackson e Madonna.	2168. CSIEE 2169. CCEC	2170. Audición 2171. Comentario	
2172. b 2173. d 2174. e 2175. h 2176. n	2177. B11.12. Danza española: compañías de Sara Baras e Joaquín Cortés.	2178. B11.7. Expor a importancia das compañías musicais españolas en todo o mundo, destacando especialmente a difusión das compañías flamencas.	2179. FA2.B11.7.1. Explica a importancia das compañías de danza e das coreografías de Sara Baras e de Joaquín Cortés.	2180. CSIEE 2181. CCEC	2182. Visionado 2183. Análise	
	2184. B11.13. Cine español. Proxección internacional: José Luís Garci, Fernando Trueba, Fernando Fernán Gómez, Pedro Almodóvar e Alejandro Amenábar.	2185. B11.8. Recoñecer as principais obras cinematográficas dos creadores españois, e valorar o seu éxito internacional.	2186. FA2.B11.8.1. Recoñece a obra cinematográfica dos directores máis importantes de España: José Luís Garci, Fernando Trueba, Fernando Fernán Gómez, Pedro Almodóvar, Alejandro Amenábar, Álex de la Iglesia, etc.	2187. CCEC		
2188. b 2189. c 2190. d	2194. B11.14. Directoras españolas, novas miradas da realidade: Pilar Miró e Icíar Bollaín.	2195. B11.9. Valorar a irrupción das directoras españolas no panorama cinematográfico español e internacional,	2196. FA2.B11.9.1. Analiza o labor creativo de Pilar Miró, Icíar Bollaín e outras directoras españolas.	2197. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2191. e 2192. h 2193. n		analizando a súa obra artística: Pilar Miró, Iciar Bollaín, Josefina Molina, etc.	2198. FA2.B11.9.2. Analiza en termos de diversidade e complementariedade o cine español feminino e masculino.	2199. CSC 2200. CCEC		
2201. b 2202. d 2203. e 2204. g 2205. h 2206. i 2207. n	2208. B11.15. Televisión: aparición da cor. 2209. B11.16. Retransmisións en directo: olimpíadas, fútbol, concertos e guerras.	2210. B11.10. Explicar a evolución técnica e escenográfica do paso da televisión en branco e negro á televisión en cor.	2211. FA2.B11.10.1. Explica a evolución da técnica televisiva desde o branco e negro á cor.	2212. CMCCT 2213. CCEC	2214. Análise	
			2215. FA2.B11.10.2. Relaciona a televisión e os grandes eventos seguidos en directo a través dela: olimpíadas, fútbol, concertos e guerras.	2216. CSC 2217. CCEC		
2218. b 2219. d 2220. e 2221. h 2222. n	2223. B11.17. Fotografía en España: Cristina García-Rodero e Alberto García Alix.	2224. B11.11. Analizar a realidade social española a través da mirada fotográfica de Cristina García Rodero e Alberto García-Alix.	2225. FA2.B11.11.1. Comenta a visión de España e a súa xente reflectida na obra fotográfica de Cristina García Rodero e Alberto García-Alix.	2226. CCEC	2227. Análise crítico 2228. Análise gráfico	
2229. b 2230. d 2231. e 2232. h 2233. i 2234. n	2235. B11.18. Cine de animación: Estudios Pixar; estrea de "Toy Story".	2236. B11.12. Comentar a evolución do cine de animación.	2237. FA2.B11.12.1. Comenta o éxito das películas de animación das produtoras Pixar e Dream Works, e a súa relación coas novas técnicas de animación dixitais.	2238. CCEC	2239. Visionado 2240. Comentario	
Bloque 12. Os anos 2000 a 2013						
2241. a 2242. b 2243. e 2244. g 2245. h 2246. n	2247. B12.1. O ecoloxismo e a arte.	2248. B12.1. Analizar a importancia do ecoloxismo e da creación artística relacionada con esta filosofía.	2249. FA2.B12.1.1. Analiza as manifestacións artísticas relacionadas co ecoloxismo utilizando, entre outras, as fotografías de Ansel Adams, a película "Dersu Uzala", ou os documentais de Félix Rodríguez de la Fuente ou do National Geographic.	2250. CSC 2251. CCEC	2252. Análise crítico	**2253. Unidade 18** 2254. 3ª Avaliación. 2255. Abril.
2256. a 2257. b 2258. d 2259. e	2262. B12.2. Islamismo radical: destrución das imaxes relixiosas.	2263. B12.2. Debater acerca do islamismo radical e da iconoclastia a través da historia da arte.	2264. FA2.B12.2.1. Comenta o concepto iconoclasta do islamismo radical, en referencia, por exemplo, á destrución das imaxes de Buda, entre outras posibles.	2265. CCL 2266. CCEC		

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2260. h 2261. n						
2267. b 2268. d 2269. e 2270. h 2271. n	2272. B12.3. Arquitectura máis relevante da década: Norman Foster (concepto "High Tech"), Álvaro Siza, Peter Zumthor, Jean Nouvel, Reem Koolhaas, Rafael Moneo, Shigeru Ban, Souto de Moura, etc. 2273. B12.4. A construción como espectáculo e a súa polémica: Frank Gehry e Santiago Calatrava.	2274. B12.3. Identificar os edificios máis relevantes da década, en España e no resto do mundo.	2275. FA2.B12.3.1. Analiza os edificios estrela e a súa repercusión mundial.	2276. CCEC	2277. Exposición 2278. Presentación 2279. Análise formal	
			2280. FA2.B12.3.2. Compara as creacións emblemáticas de Frank Gehry, Santiago Calatrava e Norman Foster, entre outros posibles.	2281. CCEC		
	2282. B12.5. Obra de Zara Hadid.	2283. B12.4. Comparar a obra arquitectónica de Zara Hadid coa do resto de arquitectos/as contemporáneos/as.	2284. FA2.B12.4.1. Comenta a obra arquitectónica de Zara Hadid.	2285. CCEC		
2286. b 2287. d 2288. e 2289. g 2290. h 2291. n 2292. p	2293. B12.6. Tecnoloxía dixital: cine, televisión, fotografía e música. 2294. B12.7. Internacionalismo universal: internet. 2295. B12.8. Novas canles de promoción artística: blogs, redes sociais e plataformas como YouTube, Vimeo, Instagram, Pinterest, etc.	2296. B12.5. Explicar a importancia de internet na creación artística.	2297. FA2.B12.5.1. Describe a importancia de internet na arte actual.	2298. CD 2299. CCEC	2300. Comentario 2301. Análise crítico	
			2302. FA2.B12.5.2. Analiza a tecnoloxía dixital e a súa relación coa creación artística.	2303. CD 2304. CCEC		
			2305. FA2.B12.5.3. Explica o potencial difusor da creación artística que supón YouTube e outras plataformas similares.	2306. CD 2307. CCEC		
2308. b 2309. d 2310. e 2311. h 2312. n	2313. B12.9. Música e baile. Novas tendencias: hip-hop e dance.	2314. B12.6. Identificar novas formas de danza, tales como o hip-hop e o dance.	2315. FA2.B12.6.1. Comenta as novas coreografías relacionadas co hip-hop e o dance.	2316. CCL 2317. CCEC	2318. Audición 2319. Visionado	
2320. b 2321. d 2322. e 2323. h 2324. n 2325. p	2326. B12.10. Cine en español: éxito internacional de Guillermo del Toro con "O labirinto do fauno". 2327. B12.11. Internacionalización do cine español: Juan Antonio Bayona e Rodrigo Cortés.	2328. B12.7. Analizar a obra cinematográfica española recente, en referencia, por exemplo, aos traballos de Juan Antonio Bayona, Jaume Balagueró e outros posibles.	2329. FA2.B12.7.1. Comenta a obra cinematográfica española recente, en referencia, por exemplo, aos traballos de Juan Antonio Bayona, Daniel Monzón, Jaume Balagueró, etc.	2330. CCEC	2331. Visionado 2332. Análise crítico	

Fundamentos da Arte II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2333. b 2334. d 2335. e 2336. h 2337. n	2338. B12.12. Xénero documental no cine.	2339. B12.8. Coñecer as características propias do xénero documental no cine.	2340. FA2.B12.8.1. Describe as características máis importantes do xénero documental no cine.	2341. CCEC		
2342. b 2343. d 2344. e 2345. g 2346. h 2347. n 2348. p	2349. B12.13. Técnicas da produción audiovisual. Integración multimedia. 2350. B12.14. Televisión: series de TV, equiparables en popularidade e audiencia ao cine.	2351. B12.9. Explicar a estrutura narrativa das series de ficción para televisión en oposición ao sistema narrativo do cine.	2352. FA2.B12.9.1. Analiza as claves da produción de series para televisión.	2353. CCL 2354. CCEC		
			2355. FA2.B12.9.2. Expón os factores do éxito de audiencia nas series para televisión, e dá exemplos.	2356. CAA 2357. CCEC		
			2358. FA2.B12.9.3. Compara a técnica narrativa das series televisivas coa ficción cinematográfica.	2359. CCEC		

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
Bloque 1. O Romanticismo			
2360. FA2.B1.1.1. Analiza o sentimento romántico e a súa relación coa arte.	70%	70%	30%
2361. FA2.B1.2.1. Diferencia o termo romántico aplicado ao movemento artístico do século XIX e o uso actual.	50%	70%	30%
2362. FA2.B1.3.1. Relaciona o romanticismo e o auxe do nacionalismo.	70%	70%	30%
2363. FA2.B1.4.1. Identifica os principais edificios españois da época: teatro Romea (Murcia), teatro Falla (Cádiz), teatro Campoamor Oviedo), Arco do Triunfo e Pazo de Xustiza (Barcelona), etc.	70%	70%	30%
2364. FA2.B1.5.1. Sopesa a importancia da obra pictórica de Karl Friedrich Schinkel, Caspar David Friedrich, Thomas Cole, John Constable, William Turner e outros.	100%	70%	30%
2365. FA2.B1.6.1. Analiza a pintura romántica francesa: Théodore Géricault, Eugène Delacroix e Antoine-Jean Gros.	100%	70%	30%
2366. FA2.B1.7.1. Recoñece a obra pictórica de Goya.	100%	70%	30%
2367. FA2.B1.8.1. Comenta as pinturas negras de Goya.	100%	70%	30%
2368. FA2.B1.8.2. Compara a obra de Goya de características expresionistas con obras de contido formal similar noutras épocas e culturas.	70%	70%	30%
2369. FA2.B1.9.1. Comenta o cadro "A balsa da Medusa" de Géricault, valorando a base histórica e o resultado plástico.	100%	70%	30%
2370. FA2.B1.9.2. Analiza a pintura "A morte de Sardanápalo".	100%	70%	30%
2371. FA2.B1.10.1. Identifica os principais cadros do pintor aragonés.	100%	70%	30%
2372. FA2.B1.10.2. Clasifica a temática dos cadros de Goya.	100%	70%	30%
2373. FA2.B1.11.1. Relaciona o cadro "A familia de Carlos IV" con "As Meninas".	100%	70%	30%
2374. FA2.B1.11.2. Relaciona o cadro "A leiteira de Bordeos" coa pintura impresionista posterior.	70%	70%	30%
2375. FA2.B1.12.1. Identifica as primeiras impresións fotográficas.	100%	70%	30%
2376. FA2.B1.13.1. Comenta a música romántica, nomeadamente as principais obras de Beethoven	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2377.	FA2.B1.13.2. Coñece e explica os principais cambios introducidos por Beethoven na forma sonata e sinfonía.	70%	70%	30%
2378.	FA2.B1.13.3. Identifica pezas representativas da obra de Verdi, Wagner e outros.	70%	70%	30%
2379.	FA2.B1.13.4. Relaciona a obra musical de Wagner e a mitoloxía xermánica.	70%	70%	30%
2380.	FA2.B1.14.1. Identifica as claves estilísticas na indumentaria, na moblaxe e na decoración dos estilos Regency e Napoleón III.	30%	70%	30%
2381.	FA2.B1.15.1. Comenta a relación entre a reloxaría da época e o bronce dourado ao mercurio.	30%	70%	30%
2382.	FA2.B1.16.1. Compara pezas fabricadas en ouro ao longo das diversas culturas da humanidade.	30%	70%	30%
2383.	FA2.B1.17.1. Explica o nacemento en Francia da danza clásica e os elementos clave que a compoñen.	30%	70%	30%
	Bloque 2. O Romanticismo tardío (1850-1900)	-		
2384.	FA2.B2.1.1. Relaciona o internacionalismo político europeo e a chegada a Europa da arte de Oriente.	30%	70%	30%
2385.	FA2.B2.1.2. Comenta a Guerra de Secesión norteamericana e a súa influencia na arte.	50%	70%	30%
2386.	FA2.B2.2.1. Identifica os edificios relacionados cos movementos neogótico e neomudéxar.	70%	70%	30%
2387.	FA2.B2.3.1. Relaciona as exposicións universais de París e Londres coa arquitectura.	100%	70%	30%
2388.	FA2.B2.3.2. Identifica os elementos principais da erección da torre Eiffel.	100%	70%	30%
2389.	FA2.B2.4.1. Explica a evolución do clasicismo de Canova ao expresionismo de Rodin.	100%	70%	30%
2390.	FA2.B2.4.2. Analiza a obra de Camille Claudel.	100%	70%	30%
2391.	FA2.B2.5.1. Compara a obra de Rodin e Camille Claudel e establece as conclusións pertinentes.	100%	70%	30%
2392.	FA2.B2.6.1. Identifica a escultura española, especialmente a obra de Mariano Benlliure.	70%	70%	30%
2393.	FA2.B2.7.1. Identifica a pintura orientalista europea (francesa, inglesa, etc.) cos orientalistas españois, por exemplo Mariano Fortuny.	70%	70%	30%
2394.	FA2.B2.8.1. Relaciona a obra pictórica historicista dos pintores Eduardo Rosales, Francisco Pradilla e Alejandro Ferrant.	30%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2395.	FA2.B2.9.1. Recoñece a obra dos pintores "pompier" franceses: Bouguereau, Cormon, Alexandre Cabanel e Jean-Léon Gérôme, entre outros.	70%	70%	30%
2396.	FA2.B2.10.1. Relaciona o retrato pictórico de Madrazo e Franz Xaver Wintelhalter.	70%	70%	30%
2397.	FA2.B2.11.1. Recoñece os traballos de deseño e vestiario de Mariano Fortuny e Madrazo.	70%	70%	30%
2398.	FA2.B2.12.1. Explica o movemento inglés "Arts and Crafts".	30%	70%	30%
2399.	FA2.B2.13.1. Comenta as formulacións estéticas de William Morris.	30%	70%	30%
2400.	FA2.B2.14.1. Analiza a obra pictórica do movemento prerrafaelita.	70%	70%	30%
2401.	FA2.B2.15.1. Identifica a técnica do retrato utilizada por Nadar.	100%	70%	30%
2402.	FA2.B2.16.1. Compara o retrato en pintura co retrato coetáneo en fotografía.	100%	70%	30%
2403.	FA2.B2.17.1. Describe o contexto xeral en que xorde a cinematografía e os seus pioneiros.	100%	70%	30%
2404.	FA2.B2.18.1. Recoñece a obra musical dos países eslavos: Alexander Borodín, Modesto Músorgski, Piotr Ilich Tchaikovski e Bedřich Smetana.	30%	70%	30%
2405.	FA2.B2.19.1. Analiza o ballet "O lago dos cisnes", de Tchaikovski.	70%	70%	30%
2406.	FA2.B2.20.1. Comenta a música popular española: a zarzuela.	30%	70%	30%
2407.	FA2.B2.21.1. Identifica os fragmentos máis populares da zarzuela española.	30%	70%	30%
	Bloque3. As vangardas	-		
2408.	FA2.B3.1.1. Relaciona a descuberta da descomposición da imaxe en cores primarias e a súa relación coa técnica impresionista.	100%	70%	30%
2409.	FA2.B3.2.1. Diferencia a construción de cores coa luz da creación cos pigmentos.	70%	70%	30%
2410.	FA2.B3.3.1. Relaciona os temas artísticos e a súa aplicación á arte: simbolismo, erotismo, drogas e satanismo.	30%	70%	30%
2411.	FA2.B3.3.2. Analiza a obra pictórica de Odilon Redon.	30%	70%	30%
2412.	FA2.B3.4.1. Describe as principais creacións de Cézanne.	100%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2413. FA2.B3.5.1. Identifica os cadros máis representativos de Manet, Monet, Pisarro e Sisley.	100%	70%	30%
2414. FA2.B3.6.1. Compara os cadros historicistas coas obras de Pisarro ou Sisley.	70%	70%	30%
2415. FA2.B3.7.1. Relaciona a obra pictórica de Sorolla con John Singer Sargent.	70%	70%	30%
2416. FA2.B3.8.1. Identifica as principais obras dos pintores españois por exemplo: Santiago Rusiñol, Ramón Casas, Anglada Camarasa, Carlos de Haes, Isidro Nonell e Joaquín Sorolla.	70%	70%	30%
2417. FA2.B3.9.1. Identifica a técnica pictórica dos "Navis" e dos "Fauves".	100%	70%	30%
2418. FA2.B3.9.2. Analiza algunha obra de Pierre Bonnard e Matisse.	100%	70%	30%
2419. FA2.B3.10.1. Compara a obra pictórica das pintoras Berthe Morisot e Mary Cassatt cos pintores coetáneos.	100%	70%	30%
2420. FA2.B3.11.1. Explica a concepción pictórica de Rousseau.	70%	70%	30%
2421. FA2.B3.12.1. Analiza a arte de Van Gogh.	100%	70%	30%
2422. FA2.B3.13.1. Debate acerca da posible relación entre a vida e a obra en Van Gogh.	100%	70%	30%
2423. FA2.B3.14.1. Analiza a concepción visual da arte cubista.	100%	70%	30%
2424. FA2.B3.14.2. Compara algunha obra cubista con outras anteriores.	70%	70%	30%
2425. FA2.B3.14.3. Identifica as obras cubistas de Juan Gris, Pablo Picasso e Georges Braque.	100%	70%	30%
2426. FA2.B3.15.1. Relaciona a escultura de Julio González e a de Picasso.	100%	70%	30%
2427. FA2.B3.16.1. Compara as etapas creativas de Picasso: épocas rosa, azul, cubista e surrealista.	100%	70%	30%
2428. FA2.B3.17.1. Analiza os intercambios recíprocos entre a cinematografía e as vangardas noutras disciplinas da arte.	70%	70%	30%
2429. FA2.B3.18.1. Analiza os elementos formais e narrativos que se dan no cartel publicitario.	70%	70%	30%
2430. FA2.B3.19.1. Explica a importancia do cartel publicitario.	70%	70%	30%
2431. FA2.B3.20.1. Explica a obra gráfica dos cartelistas Jules Chéret, Alfons Mucha e Leonetto Cappiello.	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2432. FA2.B3.21.1. Analiza a técnica xaponesa do ukiyo-e e as principais obras dos estampadores xaponeses Kitagawa Utamaro, Utagawa Hiroshige e Katsushika Hokusai.	70%	70%	30%
2433. FA2.B3.22.1. Relaciona o gravado xaponés coas creacións europeas, sobre todo na obra de Van Gogh e de Hergé.	70%	70%	30%
2434. FA2.B3.23.1. Explica o cartel e a obra gráfica de Henri de Toulouse-Lautrec.	100%	70%	30%
2435. FA2.B3.24.1. Comenta a música impresionista, utilizando algunha obra de Claude Debussy ou Maurice Ravel.	30%	70%	30%
2436. FA2.B3.25.1. Analiza a obra musical dos compositores españois Manuel de Falla, Isaac Albéniz, Enrique Granados e Salvador Bacarisse.	30%	70%	30%
Bloque 4. O Modernismo-Art Nouveau	-		
2437. FA2.B4.1.1. Identifica os elementos diferenciadores da arte modernista fronte ao xeometrismo da Art Decó e os neoestilos anteriores.	70%	70%	30%
2438. FA2.B4.2.1. Comenta a duración cronolóxica e a extensión xeográfica do modernismo.	70%	70%	30%
2439. FA2.B4.2.2. Explica o modernismo en Europa: Art Nouveau, Liberty, Sezession e Jugendstil.	70%	70%	30%
2440. FA2.B4.3.1. Compara a obra arquitectónica de Antonio Gaudí, Víctor Horta e Adolf Loos.	70%	70%	30%
2441. FA2.B4.4.1. Analiza a obra escultórica de Josep Llimona.	70%	70%	30%
2442. FA2.B4.5.1. Identifica pezas escultóricas que poidan clasificarse como crisoelefantinas.	30%	70%	30%
2443. FA2.B4.6.1. Comenta a obra en cartel de Alexandre de Riquer, Ramón Casas e outros cartelistas españois.	70%	70%	30%
2444. FA2.B4.7.1. Analiza a moblaxe modernista.	30%	70%	30%
2445. FA2.B4.8.1. Explica a importancia artística das creacións en vidro de Émile Gallé e Louis Comfort Tiffany.	30%	70%	30%
2446. FA2.B4.9.1. Comenta a tipoloxía da xoiaría modernista, por exemplo os deseños de René Lalique e de Lluís Masriera, entre outros.	30%	70%	30%
Bloque 5. O Surrealismo e outras vangardas	-		
2447. FA2.B5.1.1. Relaciona as ideas sobre a psicanálise de Sigmund Freud e as creacións surrealistas, especialmente co método paranoico-crítico de Salvador Dalí.	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2448. FA2.B5.1.2. Explica as principais características do movemento surrealista.	100%	70%	30%
2449. FA2.B5.2.1. Comenta as obras surrealistas de Jean Arp, Joan Miró e a pintura metafísica de Giorgio de Chirico.	100%	70%	30%
2450. FA2.B5.3.1. Describe o surrealismo no cine, utiliza a obra de Dalí e Buñuel "Un can andaluz" e o resto da filmografía de Luis Buñuel: "A idade de ouro", "Viridiana" e outras.	70%	70%	30%
2451. FA2.B5.4.1. Comenta as claves do expresionismo alemán, nomeadamente salientable en "O gabinete do doutor Caligari", de Robert Wiene.	70%	70%	30%
2452. FA2.B5.4.2. Analiza a importancia da película "O anxo azul", de Josef von Sternberg, e a presenza nela de Marlene Dietrich.	70%	70%	30%
2453. FA2.B5.5.1. Explica a concepción artística dos neoplasticistas holandeses, o grupo "De Stijl".	100%	70%	30%
2454. FA2.B5.5.2. Analiza as obras en arquitectura, pintura e moblaxe de artistas neoplasticistas: Mondrian, van Doesburg e Gerrit Thomas Rietveld.	100%	70%	30%
2455. FA2.B5.6.1. Describe o movemento Dada e a obra escultórica de Jean Tinguely.	100%	70%	30%
2456. FA2.B5.7.1. Analiza a importancia do ballet ruso, utilizando a obra de Serguéi Diághilev e Nijinsky.	30%	70%	30%
2457. FA2.B5.7.2. Comenta a obra musical de Igor Stravinsky e a súa relación coa danza: "O paxaro de lume", "Petrushka" e "A consagración da primavera".	30%	70%	30%
2458. FA2.B5.7.3. Describe presentacións coreográficas relacionadas con "A consagración da primavera", por exemplo o traballo de Pina Bausch.	30%	70%	30%
Bloque 6. Os felices anos vinte. Art Decó	-		
2459. FA2.B6.1.1. Comenta a relación entre o desenvolvemento económico mundial e o auxe da Art Decó.	70%	70%	30%
2460. FA2.B6.1.2. Explica a evolución desde a arte baseada na natureza (modernismo), á arte xeométrica (Art Decó).	100%	70%	30%
2461. FA2.B6.2.1. Relaciona o Art Decó cos edificios anteriores da escola de Chicago e os edificios de Nova York, especialmente o Chrysler e o Empire State.	70%	70%	30%
2462. FA2.B6.3.1. Compara a escultura de Pablo Gargallo e de Constantin Brancusi.	100%	70%	30%
2463. FA2.B6.4.1. Comenta a obra pictórica da pintora Tamara de Lempicka.	70%	70%	30%
2464. FA2.B6.5.1. Explica as claves artísticas do musical, relacionándoo co Folies Bergère, o Moulin Rouge, o Cotton Club e a traxectoria artística e persoal de Joséphine Baker.	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2465. FA2.B6.6.1. Identifica as claves esenciais da moblaxe decó.	100%	70%	30%
2466. FA2.B6.7.1. Compara a tipoloxía das xoias decó, por exemplo Cartier, coas doutras épocas.	30%	70%	30%
2467. FA2.B6.7.2. Analiza o concepto do luxo en relación á arte, por exemplo na xoiaría.	30%	70%	30%
2468. FA2.B6.7.3. Debate acerca da relación entre luxo e artesanía utilizando, entre outros exemplos, a empresa Patek Philippe.	30%	70%	30%
2469. FA2.B6.8.1. Analiza a música dodecafónica, utilizando composicións, entre outras, da obra musical de Arnold Schönberg, Anton Webern ou Alban Berg.	30%	70%	30%
2470. FA2.B6.9.1. Comenta a obra musical de George Gershwin e Irving Berlin.	30%	70%	30%
2471. FA2.B6.10.1. Identifica os ritmos e diferencia a música negra americana: espiritual, blues e jazz.	70%	70%	30%
2472. FA2.B6.11.1. Analiza a revolución no traxe feminino que supuxo a obra de Coco Chanel.	70%	70%	30%
Bloque 7. A Gran Depresión e a arte da súa época	-		
2473. FA2.B7.1.1. Analiza a representación plástica do crack bolsista de 1929 en Estados Unidos.	70%	70%	30%
2474. FA2.B7.2.1. Comenta a obra fotográfica de Dorothea Lange e Walker Evans.	100%	70%	30%
2475. FA2.B7.2.2. Compara a obra fotográfica de artistas con compromiso social coa fotografía esteticista de, por exemplo, Cecil Beaton.	100%	70%	30%
2476. FA2.B7.3.1. Expón razoadamente a importancia da arte como denuncia social, utilizando, por exemplo, o documental "As Hurdes, terra sen pan", de Luis Buñuel.	100%	70%	30%
2477. FA2.B7.4.1. Analiza a importancia para o cine da obra creativa de Walt Disney.	100%	70%	30%
2478. FA2.B7.5.1. Analiza a importancia do cómic europeo, nomeadamente a obra de Hergé.	100%	70%	30%
2479. FA2.B7.5.2. Explica o nacemento dos superheroes norteamericanos do cómic.	100%	70%	30%
2480. FA2.B7.5.3. Analiza as claves sociolóxicas e persoais dos superheroes do cómic: "Superman", "Batman" e "Capitán América".	100%	70%	30%
2481. FA2.B7.5.4. Relaciona o cómic espacial co cine posterior, utilizando, entre outras, as aventuras espaciais de "Flash Gordon".	100%	70%	30%
2482. FA2.B7.5.5. Comenta a relación entre cine e cómic no caso de "Tarzán".	100%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2483.	FA2.B7.6.1. Debate acerca do valor do cómic como obra de arte.	100%	70%	30%
2484.	FA2.B7.7.1. Recoñece as principais películas españolas da época, tendo en conta a relación da súa creación coa produtora Cifesa.	70%	70%	30%
2485.	FA2.B7.8.1. Analiza a importancia para a danza dos ballets soviéticos de principio de século.	30%	70%	30%
2486.	FA2.B7.9.1. Identifica a música swing e a súa relación coas "big bands" americanas.	70%	70%	30%
	Bloque 8. A II Guerra Mundial	-		
2487.	FA2.B8.1.1. Analiza as artes fascista e comunista, e establece diferenzas e semellanzas.	70%	70%	30%
2488.	FA2.B8.2.1. Compara a arquitectura de ambas as ideoloxías, principalmente en Berlín e en Moscova.	70%	70%	30%
2489.	FA2.B8.3.1. Comenta a evolución escultórica europea, nomeadamente salientable nas obras de Henry Moore, Antoine Pevsner e Naum Gabo.	100%	70%	30%
2490.	FA2.B8.4.1. Identifica as películas de Leni Riefensthal: "Olympia" e "O triunfo da vontade".	100%	70%	30%
2491.	FA2.B8.4.2. Analiza a construción narrativa visual de "O acoirazado Potemkin".	100%	70%	30%
2492.	FA2.B8.5.1. Explica a relación entre a música de Wagner e o fascismo alemán.	70%	70%	30%
2493.	FA2.B8.6.1. Analiza as claves da fotografía de guerra, especialmente na obra de Robert Capa, Agustí Centelles ou "Alfonso".	100%	70%	30%
2494.	FA2.B8.6.2. Analiza a formulación ou presentación teórica da fotografía e o instante de Henri de Cartier-Bresson.	100%	70%	30%
2495.	FA2.B8.6.3. Relaciona a actitude vital e artística dos fotógrafos da axencia Magnum.	70%	70%	30%
2496.	FA2.B8.7.1. Comenta a técnica da fotografía nocturna e as creacións de Gyula Halász "Brassai".	70%	70%	30%
2497.	FA2.B8.8.1. Explica a técnica da colaxe e a súa utilización no cartel de propaganda política, sobre todo na obra de Josep Renau.	30%	70%	30%
2498.	FA2.B8.8.2. Realiza unha composición plástica mediante a técnica da colaxe.	70%	70%	30%
2499.	FA2.B8.9.1. Comenta as claves da comedia musical norteamericana, utilizando, entre outros, as películas de Fred Astaire e de Gene Kelly.	70%	70%	30%
2500.	FA2.B8.10.1. Explica a importancia dos estudios de cine de Hollywood.	100%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2501. FA2.B8.10.2. Analiza as claves do nacemento das grandes compañías norteamericanas de cine: Warner Brothers, United Artist, Columbia e Metro-Goldwyn-Mayer.	100%	70%	30%
2502. FA2.B8.11.1. Analiza as claves narrativas do xénero do suspense, nomeadamente referido á filmografía de Alfred Hitchcock.	100%	70%	30%
2503. FA2.B8.12.1. Describe as claves da comedia ácida ou amarga, comentando, entre outras posibles, as películas: "To be or not to be", de Ernst Lubitsch, e "O gran ditador", de Charlie Chaplin.	100%	70%	30%
2504. FA2.B8.13.1. Identifica as claves cinematográficas de "Casablanca", de Michael Curtiz.	100%	70%	30%
2505. FA2.B8.14.1. Comenta as características do cine neorrealista italiano, sobre todo nas películas "Roma, cidade aberta" e "Alemaña ano cero", de Roberto Rossellini, e "Ladrón de bicicletas", de Vittorio de Sica.	100%	70%	30%
Bloque 9. O Funcionalismo e as décadas dos 40 e dos 50	-		
2506. FA2.B9.1.1. Explica a idea: "a función fai a forma".	70%	70%	30%
2507. FA2.B9.1.2. Comenta a frase do arquitecto Mies van der Rohe: "Menos é máis".	70%	70%	30%
2508. FA2.B9.2.1. Comenta as claves da arquitectura funcional.	70%	70%	30%
2509. FA2.B9.2.2. Explica as claves do funcionalismo orgánico escandinavo, comentando a obra de Alvar Aalto, Eero Aarnio, Arne Jacobsen e o norteamericano Eero Saarinen.	100%	70%	30%
2510. FA2.B9.2.3. Sinala as claves da moblaxe escandinava.	70%	70%	30%
2511. FA2.B9.2.4. Compara o moble funcionalista con outros estilos anteriores e posteriores.	70%	70%	30%
2512. FA2.B9.3.1. Identifica as principais creacións arquitectónicas de Mies van de Rohe, Frank Lloyd Wright e Le Corbusier.	100%	70%	30%
2513. FA2.B9.4.1. Relaciona a escola alemá Bauhaus co deseño industrial.	100%	70%	30%
2514. FA2.B9.5.1. Recoñece as claves do éxito do cómic español, incidindo na obra de Francisco Ibáñez e na súa relación coa editorial Bruguera.	100%	70%	30%
2515. FA2.B9.6.1. Analiza o dominio europeo da cinematografía americana e a obra dos grandes directores norteamericanos, nomeadamente John Ford e John Houston.	100%	70%	30%
2516. FA2.B9.7.1. Analiza a gran comedia cinematográfica, remarcando a obra plástica do director alemán Billy Wilder.	100%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2517. FA2.B9.8.1. Comenta a cinematografía española e a importancia dos estudios Bronston.	70%	70%	30%
2518. FA2.B9.9.1. Analiza as claves da comedia na obra cinematográfica de Luís García Berlanga.	100%	70%	30%
2519. FA2.B9.10.1. Analiza a industria da moda de alta costura aplicando, entre outras, a obra creativa de Cristóbal Balenciaga.	30%	70%	30%
2520. FA2.B9.11.1. Relaciona a obra musical de Joaquín Rodrigo co romanticismo musical anterior, sinalando a importancia mundial do "Concerto de Aranjuez".	30%	70%	30%
2521. FA2.B9.12.1. Comenta as claves da danza moderna e as coreografías de Maurice Béjart e Roland Petit.	30%	70%	30%
Bloque 10. Os Anos 60 e 70	-		
2522. FA2.B10.1.1. Comenta a uniformidade estilística mundial do estilo arquitectónico denominado "estilo internacional".	70%	70%	30%
2523. FA2.B10.1.2. Analiza a arquitectura española, nomeadamente os traballos de Francisco Javier Sáenz de Oiza e Miguel Fisac.	100%	70%	30%
2524. FA2.B10.2.1. Comenta as claves do expresionismo figurativo, desde o expresionismo alemán ata a obra de Francis Bacon e de Lucian Freud.	100%	70%	30%
2525. FA2.B10.2.2. Explica a obra pictórica de Jackson Pollock e de Mark Rothko.	100%	70%	30%
2526. FA2.B10.2.3. Identifica as claves da pintura hiperrealista e/ou Pop Art, comparando as obras de David Hockney e dos españois Antonio López e Eduardo Naranjo, entre outros.	100%	70%	30%
2527. FA2.B10.2.4. Analiza as claves artísticas das correntes expresionistas.	70%	70%	30%
2528. FA2.B10.3.1. Analiza a importancia da escultura expresionista española.	70%	70%	30%
2529. FA2.B10.3.2. Describe a importancia da escultura vasca e indica as obras de Jorge Oteiza, Eduardo Chillida e Agustín Ibarrola.	100%	70%	30%
2530. FA2.B10.3.3. Comenta a abstracción xeométrica escultórica na obra de Martín Chirino, Amadeo Gabino, Pablo Palazuelo, Pablo Serrano e Gustavo Torner, entre outros.	70%	70%	30%
2531. FA2.B10.3.4. Analiza a arte cinética e a relación coa obra creativa de Eusebio Sempere.	70%	70%	30%
2532. FA2.B10.4.1. Compara a concepción plástica na obra fotográfica de David Hamilton, Juan Gyenes, Irving Penn e outros.	70%	70%	30%
2533. FA2.B10.5.1. Comenta as claves do son musical monofónico, estereofónico, dolby, 5.1 e 7.1.	30%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2534.	FA2.B10.6.1. Analiza as claves da música pop.	70%	70%	30%
2535.	FA2.B10.6.2. Identifica as principais cancións dos Beatles.	70%	70%	30%
2536.	FA2.B10.6.3. Explica as claves do movemento Fans.	70%	70%	30%
2537.	FA2.B10.6.4. Comenta a aceptación maioritaria do jazz.	70%	70%	30%
2538.	FA2.B10.6.5. Analiza a obra jazzística e vital de Miles Davis e Chet Baker.	70%	70%	30%
2539.	FA2.B10.7.1. Describe a evolución do cine español no período da transición.	70%	70%	30%
2540.	FA2.B10.8.1. Comenta o rexurdimento do gran cine norteamericano coa obra cinematográfica de Francis Ford Coppola.	100%	70%	30%
2541.	FA2.B10.9.1. Analiza a filmografía do director xaponés Akira Kurosawa.	100%	70%	30%
2542.	FA2.B10.10.1. Recoñece o paso da televisión a ser un fenómeno de comunicación de masas.	70%	70%	30%
2543.	FA2.B10.11.1. Explica as claves do éxito mundial da editorial de cómics Marvel.	70%	70%	30%
2544.	FA2.B10.12.1. Identifica a obra musical de Paco de Lucía e de Camarón de la Isla.	70%	70%	30%
2545.	FA2.B10.12.2. Explica as claves do éxito internacional do flamenco.	30%	70%	30%
2546.	FA2.B10.12.3. Recoñece a importancia do baile flamenco no mundo, con referencia á danza e ás coreografías de Carmen Amaya e Antonio Gades.	30%	70%	30%
2547.	FA2.B10.12.4. Analiza a situación do flamenco en España e establece conclusións a partir dos datos obtidos.	30%	70%	30%
2548.	FA2.B10.13.1. Analiza a importancia da moda francesa, con referencia ás creacións de Yves Saint Laurent.	30%	70%	30%
Bloque 11. Os Anos 80-90		-		
2549.	FA2.B11.1.1. Explica a evolución da arquitectura, desde o edificio como función ao edificio como espectáculo.	70%	70%	30%
2550.	FA2.B11.2.1. Compara as obras escultóricas de Fernando Botero e Alberto Giacometti.	100%	70%	30%
2551.	FA2.B11.3.1. Analiza a forza da música pop e a súa capacidade de crear acción política, explicando o fenómeno musical "Live Aid".	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2552. FA2.B11.4.1. Comenta a eclosión da moda como fenómeno de masas.	70%	70%	30%
2553. FA2.B11.4.2. Explica a idea de beleza en referencia ao éxito das supermodelos.	70%	70%	30%
2554. FA2.B11.4.3. Analiza o cambio de patrón estético desde as actrices cara ás modelos.	70%	70%	30%
2555. FA2.B11.5.1. Comenta a evolución dos pases de modelos a espectáculos audiovisuais.	70%	70%	30%
2556. FA2.B11.5.2. Explica o auxe dos/das deseñadores/as nos medios de comunicación de masas.	70%	70%	30%
2557. FA2.B11.5.3. Identifica as claves estilísticas dos principais deseñadores de moda: Alexander McQueen, Valentino, Chanel (Lagerfeld), Dior (John Galliano), Armani, Versace, Calvin Klein, Tom Ford e Carolina Herrera.	30%	70%	30%
2558. FA2.B11.6.1. Analiza a obra musical e artística de Michael Jackson e Madonna.	70%	70%	30%
2559. FA2.B11.7.1. Explica a importancia das compañías de danza e das coreografías de Sara Baras e de Joaquín Cortés.	30%	70%	30%
2560. FA2.B11.8.1. Recoñece a obra cinematográfica dos directores máis importantes de España: José Luís Garci, Fernando Trueba, Fernando Fernán Gómez, Pedro Almodóvar, Alejandro Amenábar, Álex de la Iglesia, etc.	100%	70%	30%
2561. FA2.B11.9.1. Analiza o labor creativo de Pilar Miró, Icíar Bollaín e outras directoras españolas.	100%	70%	30%
2562. FA2.B11.9.2. Analiza en termos de diversidade e complementariedade o cine español feminino e masculino.	70%	70%	30%
2563. FA2.B11.10.1. Explica a evolución da técnica televisiva desde o branco e negro á cor.	70%	70%	30%
2564. FA2.B11.10.2. Relaciona a televisión e os grandes eventos seguidos en directo a través dela: olimpíadas, fútbol, concertos e guerras.	30%	70%	30%
2565. FA2.B11.11.1. Comenta a visión de España e a súa xente reflectida na obra fotográfica de Cristina García Rodero e Alberto García-Alix.	100%	70%	30%
2566. FA2.B11.12.1. Comenta o éxito das películas de animación das produtoras Pixar e Dream Works, e a súa relación coas técnicas de animación dixitais.	70%	70%	30%
Bloque 12. Os anos 2000 a 2013	-		
2567. FA2.B12.1.1. Analiza as manifestacións artísticas relacionadas co ecoloxismo utilizando, entre outras, as fotografías de Ansel Adams, a película "Dersu Uzala", ou os documentais de Félix Rodríguez de la Fuente ou do National Geographic.	70%	70%	30%
2568. FA2.B12.2.1. Comenta o concepto iconoclasta do islamismo radical, en referencia, por exemplo, á destrución das imaxes de Buda, entre outras posibles.	70%	70%	30%

Fundamentos da Arte II Estándares de aprendizaxe		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
		Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
			Exames	Traballos
2569.	FA2.B12.3.1. Analiza os edificios estrela e a súa repercusión mundial.	70%	70%	30%
2570.	FA2.B12.3.2. Compara as creacións emblemáticas de Frank Gehry, Santiago Calatrava e Norman Foster, entre outros posibles.	70%	70%	30%
2571.	FA2.B12.4.1. Comenta a obra arquitectónica de Zara Hadid.	70%	70%	30%
2572.	FA2.B12.5.1. Describe a importancia de internet na arte actual.	70%	70%	30%
2573.	FA2.B12.5.2. Analiza a tecnoloxía dixital e a súa relación coa creación artística.	70%	70%	30%
2574.	FA2.B12.5.3. Explica o potencial difusor da creación artística que supón YouTube e outras plataformas similares.	70%	70%	30%
2575.	FA2.B12.6.1. Comenta as novas coreografías relacionadas co hip-hop e o dance.	100%	70%	30%
2576.	FA2.B12.7.1. Comenta a obra cinematográfica española recente, como a de Juan Antonio Bayona, Daniel Monzón, Jaume Balagueró, .etc.	100%	70%	30%
2577.	FA2.B12.8.1. Describe as características máis importantes do xénero documental no cine.	100%	70%	30%
2578.	FA2.B12.9.1. Analiza as claves da produción de series para televisión.	70%	70%	30%
2579.	FA2.B12.9.2. Expón os factores do éxito de audiencia nas series para televisión, e dá exemplos.	70%	70%	30%
2580.	FA2.B12.9.3. Compara a técnica narrativa das series televisivas coa ficción cinematográfica.	70%	70%	30%

O proceso para avaliar cada estándar de aprendizaxe mediante os instrumentos de avaliación aplicando as procentaxes reflectidas nas táboas superiores é materialmente imposible. Para poder facelo as preguntas dos exames deberían incluír todos os estándares correspondentes, e o sistema de cualificación destas probas non sería polo tanto nin operativo, nin obxetivo nin xusto. Non se pode preguntar todo para poder avalialo todo. Polo tanto debemos entender as distintas cifras de porcentaxes das táboas superiores como unhas referencias que nos serven para darlle distintos pesos específicos aos distintos estándares.

A hora de achar a cualificación do alumnado aplicarase a seguinte ponderación para a materia de Fundamentos da Arte II:

Probas. 65%

Traballos… 20%

Participación e iniciativas... 15%

Alumnado con Fundamentos da Arte I pendente:

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaránse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspecto máis significativos poderán aprendelos no día a día.

Realizarase un exame de toda a materia en abril.

Deseño- 2º de Bacharelato

Modalidade de Artes

Introdución

A materia de Deseño neste curso de 2º de bacharelato ten que basearse, xa que o aprendizaxe é propedéutico, nos coñecementos que posúe o alumnado. Temos aquí un problema, xa que os que desenvolveron esta nova lei de educación decidiron que os estudantes da modalidade de Artes non poderían cursar a materia de Debuxo técnico. Unha disciplina como é o deseño precisa de coñecementos técnicos para a súa realización e, por suposto, para poder entender as ideas representadas e poder asimesmo transmitilas de xeito correcto. Vémonos na obriga de impartir unha materia (Deseño)e, á vez, impartir outra (Debuxo técnico) para poder acadar os nosos obxectivos.

Estamos a falar dunha materia que formará parte das probas de acceso á Universidade. Unha materia que xa na lei anterior plantexaba dificultades pola súa amplitude e pola estrutura e insuficiente duración da proba. A extensión dos contidos da propia materia obriga a ter que impartilos sen posibilidade de profundización, se ademais temos que formar ao alumnado en aspectos técnicos que deberían ter, pero que o propio sistema non llo permite. Imaxinémonos impartir Física a alumnos que non teñen uns coñecementos mínimos de matemáticas.

A materia de Deseño ten por finalidade proporcionar unha base sólida acerca dos principios e dos fundamentos que constitúen esta actividade. É unha materia de carácter teórico-práctico que, sen pretender formar especialistas na materia, debe proporcionarlle ao alumnado os coñecementos fundamentais do ámbito do deseño e as ferramentas necesarias para se iniciar no estudo, na análise e na realización de proxectos elementais de deseño.

O deseño aplícase en todos os ámbitos e atópase por todas as partes, penetrando no cotián de tal xeito que a súa omnipresencia o torna imperceptible. A función do deseño na sociedade contemporánea non debe entenderse unicamente como o proceso de ideación e proxección para a produción de obxectos, sexan estes bidimensionais ou tridimensionais. Un problema de deseño non é un problema circunscrito á superficie xeométrica de dúas ou tres dimensións. Todos os obxectos se conectan sempre cun contorno, directa ou indirectamente, e, xa que logo, o conxunto de conexións que un obxecto establece con moi distintas esferas é extensísimo. O deseño debe atender tanto aos aspectos materiais, tecnolóxicos e funcionais dos obxectos como aos simbólicos e de comunicacións. Un bo deseño contribúe a que poidamos utilizar eficazmente os obxectos dun xeito intuitivo e cómodo, ou a que comprendamos con rapidez as mensaxes do noso contexto.

O estudo dos fundamentos do deseño é de grande importancia para capacitar ao alumnado para a comprensión do seu contorno e para a satisfacción con el, e para desenvolver a creatividade e o pensamento diverxente, ao potenciar a capacidade para producir respostas múltiples ante un mesmo estimulo. O estudo e a iniciación á práctica do deseño deben fomentar unha actitude analítica respecto á información que chega do contorno, contribuíndo a desenvolver a sensibilidade e o sentido crítico.

Por outra banda, o desenvolvemento e a adquisición de competencias constitúen elementos fundamentais á hora de abordar e orientar o proceso de ensino e aprendizaxe. Os contidos da materia estrutúranse en cinco bloques que agrupan contidos e procedementos; malia iso o seu desenvolvemento non debe entenderse de xeito secuencial.

Deseño- 2º de Bacharelato

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Deseño contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos cientificos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respeto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artistica e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

O ensino da materia de Deseño do 2º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Coñecer as bases do deseño como disciplina.
- Comprender a evolución do concepto de deseño e áreas da actividade humana nas que se desenvolve.
- Analizar os condicionantes e o simbolismo funcional do deseño como se entende na actualidade.
- Rexeitar o uso de estereotipos e linguaxe sexista nas propias creacións do deseño.
- Desenvolver no alumnado o espiritu crítico e o hábito de traballo en equipo.
- Valorar a importancia da metodología no proceso de deseño.
- Coñecer e valorar as aportacións de Galicia ao mundo do deseño.-Resolver problemas sinxelos de deseño.

- Coñecer e experimentar as diferentes relacións compositivas e posibilidades que poden serrar os elementos visuais.
- Valorar o papel do deseño na cultura actual e a súa influencia no contorno.
- Saber escoller os sistemas de representación mais axeitados para a presntación de traballos.

- Capacitar a alumnado para superar as probas de acceso á Universidade.

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Probas extraordinarias

.**Deseño. 2º de bacharelato**						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Evolución histórica e ámbitos do deseño						
2581. b 2582. d 2583. g 2584. h 2585. n	2586. B1.1. **Concepto de deseño: definición, orixes e tendencias.**	2587. B1.1. Coñecer e describir as características fundamentais dos movementos históricos e das correntes e escolas máis salientables na historia do deseño, recoñecer as achegas do deseño en diferentes ámbitos e valorar a repercusión que tivo nas actitudes éticas, estéticas e sociais na cultura contemporánea.	2588. DEB1.1.1. Coñece e describe as características fundamentais das principais correntes e escolas da historia do deseño.	2589. CCL	2590. Exposición. 2591. Presentación. 2592. Análise gráfica e formal. 2593. Comentario.	**2594. Unidade 1.1.** **2595. Fundamentos 1.** 2596. 1ª Avaliación. 2597. Setembro
	2598. B1.2**. Historia do deseño. Da artesanía á industria: a Revolución Industrial. Principais períodos e escolas de deseño en diferentes ámbitos. Figuras máis salientables.** 2599.		2600. DEB1.1.2. Analiza imaxes relacionadas co deseño, identifica o ámbito ao que pertencen e relaciónaas coa súa corrente, a súa escola ou o seu período.	2601. CCEC 2602. CSC	2603.	**2604. Unidade transversal.** 2605. Durante todo o curso.
	2606. B1.3. **Funcións do deseño. Deseño e comunicación social. Influencia do deseño na ética e na estética contemporáneas.**		2607. DEB1.1.3. Analiza imaxes de produtos de deseño e de obras de arte, e explica razoadamente as principais semellanzas e diferenzas entre estes dous ámbitos, utilizando con propiedade a terminoloxía específica da materia.	2608. CAA	2609.	**2610. Unidade 1.2.** **2611. Fundamentos 2.** 2612. 1ª Avaliación. 2613. Setembro-outubro.
2614. b 2615. d 2616. g 2617. h 2618. l 2619. n	2620. B1.4. Deseño publicitario e hábitos de consumo. 2621. B1.5. Deseño sustentable: ecoloxía e ambiente. 2622. B1.6. **Principais campos de aplicación do deseño: gráfico, de interiores, de moda e de produtos.** 2623. B1.7. Deseño e arte. Diferenzas e similitudes entre o obxecto artístico e o obxecto de deseño. 2624. B1.8. **Proceso do**	2625. B1.2. Comprender que a actividade de deseñar sempre está condicionada polo contorno natural, social e cultural, e polos aspectos funcionais, simbólicos, estéticos e comunicativos aos que se lles queira dar resposta.	2626. DEB1.2.1. Comprende, valora e explica de maneira argumentada a incidencia que ten o deseño na formación de actitudes éticas, estéticas e sociais e nos hábitos de consumo.	2627. CCL	2628. Exposición. 2629. Presentación. 2630. Análise gráfica e formal.	**2631. Unidade 1.3** **2632. Fundamentos 3.** 2633. 1ª Avaliación. 2634. Outubro

.**Deseño. 2º de bacharelato**						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	deseño: deseño e creatividade. Desde a preparación ata a elaboración do produto deseñado.					
Bloque 2. Elementos de configuración formal						
2635. b 2636. d 2637. g 2638. h 2639. n	2640. B2.1.**Teoría da percepción visual. Proceso da percepción visual. Leis da Gestalt**.	2641. B2.1. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe visual.	2642. DEB2.1.1. Identifica os principais elementos da linguaxe visual presentes en obxectos de deseño ou do contexto cotián.	2643. CMCCT	2644. Exposición. 2645. Presentación. 2646. Análise gráfica e formal. 2647. Exercicio técnico. 2648. Exercicio creativo.	**2649. Unidade 2.** **2650. Elementos.** 2651. 2ª Avaliación. 2652. Xaneiro.
2653. b 2654. d 2655. g 2656. h 2657. m 2658. n	2659. B2.2. Elementos básicos da linguaxe visual: punto, liña, plano, cor, forma e textura. Aplicación ao deseño. 2660. B2.3. **Linguaxe visual: creación de mensaxes visuais.**	2661. B2.2. Utilizar os elementos básicos da linguaxe visual na realización de composicións creativas que evidencien a comprensión e a aplicación dos fundamentos compositivos.	2662. DEB2.2.1. Realiza composicións gráficas, seleccionando e utilizando equilibradamente os principais elementos da linguaxe visual.	2663. CD		
			2664. DEB2.2.2. Analiza imaxes ou produtos de deseño, recoñecendo e diferenciando os seus aspectos funcionais estéticos e simbólicos.	2665. CD		
2666. b 2667. d 2668. g 2669. h 2670. m 2671. n	2672. B2.4. Sintaxe visual. Sistemas de ordenación:estrutura e composición. Recursos na organización da forma e o espazo, e a súa aplicación ao deseño: repetición, ordenación e composición modular, simetría, dinamismo, deconstrución, etc. 2673. B2.5. **Cor: modelos, gamas, interacción e harmonía. Espazos de cor.**	2674. B2.3. Aplicar as teorías perceptivas e os recursos da linguaxe visual á realización de produtos concretos de deseño.	2675. DEB2.3.1. Aplica as teorías perceptivas e os recursos da linguaxe visual á realización de propostas de deseño en diferentes ámbitos.	2676. CCEC	2677. Exposición. 2678. Presentación. 2679. Análise gráfica e formal. 2680. Exercicio creativo.	**2681. Unidade 3.** **2682. Cor.** 2683. 1ª Avaliación. 2684. Decembro.
			2685. DEB2.3.2. Utiliza a cor atendendo ás súas calidades funcionais, estéticas e simbólicas, e á súa adecuación a propostas específicas de deseño.	2686. CCEC		
2687. b 2688. d	2692. B2.6. **Deseño e función. Relación entre forma e función. Análise da dimensión**	2693. B2.4. Diferenciar os aspectos formais, funcionais, estéticos e comunicativos de obxectos de	2694. DEB2.4.1. Modifica os aspectos comunicativos dunha peza de deseño, ideando alternativas compositivas e	2695. CD	2696. Exposición. 2697. Presentación.	**2698. Unidade 1.4** **2699. Fundamentos 4.**

.Deseño. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2689. g 2690. m 2691. n	**pragmática, simbólica e estética do deseño.**	referencia dos distintos ámbitos do deseño.	reelaborándoa con diferentes técnicas, materiais, formatos e acabamentos.			2700. 1ª Avaliación. 2701. Novembro.
			2702. DEB2.4.2. Descompón en unidades elementais unha obra de deseño gráfico complexa e reorganízaas elaborando novas composicións plasticamente expresivas, equilibradas e orixinais.	2703. CCEC		
Bloque 3. Teoría e metodoloxía do deseño						
2704. b 2705. d 2706. g 2707. n	2708. B3.1. Introdución á teoría do deseño: definición de teoría, metodoloxía, investigación e proxecto.	2709. B3.1. Valorar a importancia da metodoloxía como ferramenta para a formulación, o desenvolvemento, a realización e a comunicación acertados do proxecto de deseño.	2710. DEB3.1.1. Coñece e aplica a metodoloxía proxectual básica.	2711. CCL	2712. Exposición. 2713. Presentación.	**2714. Unidade 4.** **2715. Metodoloxía do deseño. Procesos.** 2716. 2ª Avaliación. 2717. Xaneiro.
2718. b 2719. d 2720. g 2721. h 2722. m 2723. n	2724. B3.2. **Fases do proceso do deseño: formulación e estruturación (suxeito, obxecto, método e finalidade), elaboración e selección de propostas, e presentación do proxecto.**	2725. B3.2. Resolver problemas de deseño de xeito creativo, lóxico e racional, adecuando os materiais e os procedementos á súa función estética, práctica e comunicativa.	2726. DEB3.2.1. Desenvolve proxectos sinxelos que dean resposta a propostas específicas de deseño previamente establecidas.	2727. CSIEE		
	2728. B3.3. Fundamentos de investigación no proceso do deseño: compilación de información e análise de datos.	2729. B3.3. Compilar e analizar información relacionada cos aspectos do proxecto que se vaia desenvolver, para realizar propostas creativas e realizables ante un problema de deseño.	2730. DEB3.3.1. Determina as características técnicas e as intencións expresivas e comunicativas de diferentes obxectos de deseño.	2731. CSC	2732. Exposición. 2733. Presentación. 2734. Análise.	
			2735. DEB3.3.2. Recolle información, analiza os datos obtidos e realiza propostas creativas.	2736. CAA		
2737. b 2738. d	2743. B3.4. **Planificación do proceso de execución:** propósito, necesidades, estilo,	2744. B3.4. Achegar solucións diversas e creativas ante un problema de deseño, potenciando o	2745. DEB3.4.1. Planifica o proceso de realización desde a fase de ideación ata a elaboración final da obra.	2746. CMCCT	2747. Exposición. 2748. Exercicio creativo.	

.Deseño. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2739. g 2740. h 2741. m 2742. n	orzamento, tempo de execución, etc.	desenvolvemento do pensamento diverxente.	2749. DEB3.4.2. Debuxa ou interpreta a información gráfica, tendo en conta as características e os parámetros técnicos e estéticos do produto para o seu posterior desenvolvemento.	2750. CMCCT		
2751. b 2752. d 2753. g 2754. h 2755. m 2756. n	2757. B3.5. Materiais técnicos e procedementos para a realización de esquemas e bosquexos gráficos.	2758. B3.5. Coñecer e aplicar técnicas básicas de realización de esquemas e bosquexos, presentar con corrección os proxectos e argumentalos con base nos seus aspectos formais, funcionais, estéticos e comunicativos.	2759. DEB3.5.1. Realiza esquemas e bosquexos para visualizar a peza e valorar a súa adecuación aos obxectivos propostos.	2760. CAA	2761. Exposición. 2762. Presentación. 2763. Exercicio técnico. 2764. Sistemas.	**2765. Unidade 5.** **2766. Técnicas de representación.** 2767. 3ª Avaliación. 2768. Marzo.
			2769. DEB3.5.2. Materializa a proposta de deseño e presenta e defende o proxecto realizado, desenvolvendo a capacidade de argumentación e a autocrítica.	2770. CSIEE		
			2771. DEB3.5.3. Planifica o traballo, coordínase, participa activamente, e respecta e valora as realizacións do resto dos integrantes do grupo nun traballo de equipo.	2772. CSC		
Bloque 4. Deseño gráfico						
2773. b 2774. d 2775. g 2776. h 2777. m 2778. n	2779. B4.1. **Funcións comunicativas do deseño gráfico: identidade, información e persuasión.** 2780. B4.2. **Ámbitos de aplicación do deseño gráfico.** 2781. B4.3. **Deseño gráfico e sinalización. Sinalética. Principais factores condicionantes, pautas e elementos na elaboración de sinais.** 2782. B4.4. **Aplicacións.**	2783. B4.1. Explorar con iniciativa as posibilidades plásticas e expresivas da linguaxe gráfica e utilizalas de xeito creativo na ideación e na realización de obra orixinal de deseño gráfico, e analizar desde o punto de vista formal e comunicativo produtos de deseño gráfico, identificando os recursos gráficos, comunicativos e estéticos empregados.	2784. DEB4.1.1. Realiza proxectos sinxelos nalgún dos campos propios do deseño gráfico como a sinalización, a edición, a identidade, a embalaxe ou a publicidade.	2785. CCEC	2786. Exposición. 2787. Presentación. 2788. Análise gráfica e formal.	**2789. Unidade 6.** **2790. Deseño gráfico.** 2791. 2ª Avaliación. 2792. Febreiro- Marzo.
			2793. DEB4.1.2. Examina obxectos de deseño e determina a súa idoneidade en función das súas características técnicas, comunicativas e estéticas.	2794. CCEC		

.Deseño. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2795. b 2796. d 2797. g 2798. h 2799. m 2800. n	2801. B4.5. **Tipografía: carácter tipográfico. Elementos tipográficos. Lexibilidade. Clasificación dos tipos. Principais familias tipográficas.**	2802. B4.2. Identificar as principais familias tipográficas e recoñecer as pautas básicas de lexibilidade, estrutura, espazamento e composición.	2803. DEB4.2.1. Identifica as principais familias tipográficas e recoñece as nocións elementais de lexibilidade, estrutura, espaciado e composición	2804. CCEC	2805. Exposición. 2806. Presentación. 2807. Análise gráfica e formal. 2808. Exercicio creativo.	
			2809. DEB4.2.2. Utiliza de xeito adecuado a tipografía seguindo criterios acertados na súa elección e na súacomposición.	2810. CCEC		
	2811. B4.7. **Deseño publicitario.** Fundamentos e funcións da publicidade. Elementos da linguaxe publicitaria.	2812. B4.3. Realizar proxectos elementais de deseño gráfico identificando o problema, achegando solucións creativas e seleccionando a metodoloxía e os materiais adecuados para a súa materialización.	2813. DEB4.3.1. Resolve problemas sinxelos de deseño gráfico utilizando os métodos, as ferramentas e as técnicas de representación adecuadas.	2814. CMCCT	2815. Exposición. 2816. Presentación. 2817. Exercicio creativo.	
2818. b 2819. d 2820. g 2821. h 2822. n	2823. B4.8. A función comunicativa da imaxe e a súa relación cos ámbitos do deseño.	2824. B4.4. Desenvolver unha actitude reflexiva e creativa en relación coas cuestións formais e conceptuais da cultura visual da sociedade da que forma parte.	2825. DEB4.4.1. Relaciona o grao de iconicidade de imaxes gráficas coas súas funcións comunicativas.	2826. CAA	2827. Exposición.	
			2828. DEB4.4.2. Emite xuízos de valor argumentados respecto á produción gráfica propia e allea con base nos seus coñecementos sobre a materia, o seu gusto persoal e a súa sensibilidade.	2829. CSIEE	2830. Comentario.	
2831. b 2832. d 2833. g 2834. h 2835. m 2836. n	2837. B4.9. Programas informáticos de Ilustración e deseño: programas de deseño vectorial e programas de maquetaxe.	2838. B4.5. Iniciarse na utilización de programas informáticos de ilustración e deseño aplicándoos a diferentes propostas de deseño.	2839. DEB4.5.1. Utiliza con solvencia os recursos informáticos idóneos e aplícaos á resolución de propostas específicas de deseño gráfico.	2840. CD	2841. Exercicio técnico-creativo.	
Bloque 5. Deseño de produto e do espazo						
2842. b	2847. B5.1. **Nocións básicas de deseño de obxectos.**	2848. B5.1. Analizar os aspectos formais, estruturais, semánticos e	2849. DEB5.1.1. Analiza obxectos de deseño e determina a súa idoneidade,	2850. CAA	2851. Exposición.	**2854. Unidade 7.** **2855. Deseño de**

.Deseño. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2843. d 2844. g 2845. h 2846. n		funcionais de obxectos de deseño, que poden ser naturais, artificiais, de uso cotián ou propios do deseño.	realizando en cada caso un estudo da súa dimensión pragmática, simbólica e estética.		2852. Presentación. 2853. Análise formal.	**obxectos.** 2856. 3ª Avaliación. 2857. Marzo-abril.
			2858. DEB5.1.2. Determina as características formais e técnicas de obxectos de deseño atendendo ao tipo de produto e ás súas intencións funcionais e comunicativas.	2859. CCEC		
2860. b 2861. d 2862. g 2863. h 2864. m 2865. n	2866. B5.2. Proceso creativo no deseño de obxectos e espazos: estudo previo, planificación, bosquexos, representación gráfica, modelo ou maqueta. 2867. B5.3. **Técnicas e materiais de representación gráfica.**	2868. B5.2. Desenvolver un proxecto sinxelo de deseño industrial, seguindo unha metodoloxía idónea e seleccionando as técnicas de realización apropiadas.	2869. DEB5.2.1. Desenvolve proxectos sinxelos de deseño de produtos en función de condicionantes e requisitos específicos previamente determinados.	2870. CSIEE	2871. Presentación. 2872. Exercicio técnico.	
			2873. DEB5.2.2. Interpreta a información gráfica achegada en supostos prácticos de deseño de obxectos e do espazo.	2874. CCEC		
			2875. DEB5.2.3. Utiliza adecuadamente os materiais e as técnicas de representación gráfica.	2876. CD		
2877. b 2878. d 2879. g 2880. h 2881. m 2882. n	2883. B5.4. **Deseño do espazo habitable. Organización do espazo: condicionantes físicos, técnicos, funcionais e psicosociais.** 2884. B5.5. Distribución e circulación. 2885. B5.6. Principais materiais, instalacións e elementos construtivos empregados no deseño de interiores: características técnicas, estéticas e construtivas. 2886. B5.7. Iluminación.	2887. B5.3. Realizar un proxecto elemental de espazo habitable, seguindo unha metodoloxía idónea e seleccionando as técnicas de realización apropiadas.	2888. DEB5.3.1. Realiza esquemas e esbozos para visualizar e valorar a adecuación do traballo aos obxectivos propostos.	2889. CCEC	2890. Presentación. 2891. Exercicio técnico-creativo.	**2892. Unidade 8.** **2893. Deseño de espazo habitable.** 2894. 3ª Avaliación. 2895. Maio.
			2896. DEB5.3.2. En propostas de traballo en equipo, participa activamente na planificación e na coordinación do traballo e respecta e valora as realizacións e as achegas do resto de integrantes do grupo.	2897. CSC		
			2898. DEB5.3.3. Propón solucións viables de habitabilidade, distribución e circulación no espazo en supostos sinxelos de deseño de interiores.	2899. CSC		

.**Deseño. 2º de bacharelato**						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			2900. DEB5.3.4. Valora a metodoloxía proxectual, recoñece os factores que interveñen nela e aplícaa á resolución de supostos prácticos.	2901. CSIEE		
2902. b 2903. d 2904. g 2905. h 2906. n	2907. B5.8. **Funcións, morfoloxía, e tipoloxía dos obxectos. Relación entre obxecto e usuario/a.** 2908. B5.9. **Conceptos básicos de ergonomía, antropometría e biónica e a súa aplicación ao deseño de produtos e interiores**.	2909. B5.4. Valorar a importancia do coñecemento e da aplicación dos fundamentos ergonómicos e antropométricos, nos procesos de deseño, entendendo que son ferramentas imprescindibles para mellorar o uso dun obxecto ou dun espazo e adecualos ás medidas, á morfoloxía e ao benestar humanos.	2910. DEB5.4.1. Coñece as nocións básicas de ergonomía e antropometría, e aplícaas en supostos prácticos sinxelos de deseño de obxectos e do espazo.	2911. CMCCT	2912. Exposición. 2913. Presentación.	**2914. Unidade 1.5.** **2915. Fundamentos 5.** 2916. 2ª Avaliación. 2917. Marzo.

Deseño **Estándares de aprendizaxe**	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico			
2918. DEB1.1.1. Coñece e describe as características fundamentais das principais correntes e escolas da historia do deseño.	100%	75%	25%
2919. DEB1.1.2. Analiza imaxes relacionadas co deseño, identifica o ámbito ao que pertencen e relaciónaas coa súa corrente, a súa escola ou o seu período.	75%	50%	50%
2920. DEB1.1.3. Analiza imaxes de produtos de deseño e de obras de arte, e explica razoadamente as principais semellanzas e diferenzas entre estes dous ámbitos, utilizando con propiedade a terminoloxía específica da materia.	100%	50%	50%
2921. DEB1.2.1. Comprende, valora e explica de maneira argumentada a incidencia que ten o deseño na formación de actitudes éticas, estéticas e sociais e nos hábitos de consumo.	50%	75%	25%
Bloque 2. Elementos de configuración formal			
2922. DEB2.1.1. Identifica os principais elementos da linguaxe visual presentes en obxectos de deseño ou do contexto cotián.	100%	50%	50%
2923. DEB2.2.1. Realiza composicións gráficas, seleccionando e utilizando equilibradamente os principais elementos da linguaxe visual.	75%	25%	75%
2924. DEB2.2.2. Analiza imaxes ou produtos de deseño, recoñecendo e diferenciando os seus aspectos funcionais estéticos e simbólicos.	100%	75%	25%
2925. DEB2.3.1. Aplica as teorías perceptivas e os recursos da linguaxe visual á realización de propostas de deseño en diferentes ámbitos.	50%	-	100%
2926. DEB2.3.2. Utiliza a cor atendendo ás súas calidades funcionais, estéticas e simbólicas, e á súa adecuación a propostas específicas de deseño.	50%	25%	75%
2927. DEB2.4.1. Modifica os aspectos comunicativos dunha peza de deseño, ideando alternativas compositivas e reelaborándoa con diferentes técnicas, materiais, formatos e acabamentos.	25%	-	100%
2928. DEB2.4.2. Descompón en unidades elementais unha obra de deseño gráfico complexa e reorganízaas elaborando novas composicións plasticamente expresivas, equilibradas e orixinais.	75%	50%	50%
Bloque 3. Teoría e metodoloxía do deseño			
2929. DEB3.1.1. Coñece e aplica a metodoloxía proxectual básica.	100%	25%	75%
2930. DEB3.2.1. Desenvolve proxectos sinxelos que dean resposta a propostas específicas de deseño previamente establecidas.	75%	25%	75%
2931. DEB3.3.1. Determina as características técnicas e as intencións expresivas e comunicativas de diferentes obxectos de deseño.	50%	50%	50%

Deseño Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2932. DEB3.3.2. Recolle información, analiza os datos obtidos e realiza propostas creativas.	50%	50%	50%
2933. DEB3.4.1. Planifica o proceso de realización desde a fase de ideación ata a elaboración final da obra.	100%	-	100%
2934. DEB3.4.2. Debuxa ou interpreta a información gráfica, tendo en conta as características e os parámetros técnicos e estéticos do produto para o seu posterior desenvolvemento.	50%	50%	50%
2935. DEB3.5.1. Realiza esquemas e bosquexos para visualizar a peza e valorar a súa adecuación aos obxectivos propostos.	100%	-	100%
2936. DEB3.5.2. Materializa a proposta de deseño e presenta e defende o proxecto realizado, desenvolvendo a capacidade de argumentación e a autocrítica.	25%	25%	75%
2937. DEB3.5.3. Planifica o traballo, coordínase, participa activamente, e respecta e valora as realizacións do resto dos integrantes do grupo nun traballo de equipo.	100%	-	100%
Bloque 4. Deseño gráfico			
2938. DEB4.1.1. Realiza proxectos sinxelos nalgún dos campos propios do deseño gráfico como a sinalización, a edición, a identidade, a embalaxe ou a publicidade.	50%	25%	75%
2939. DEB4.1.2. Examina obxectos de deseño e determina a súa idoneidade en función das súas características técnicas, comunicativas e estéticas.	25%	50%	50%
2940. DEB4.2.1. Identifica as principais familias tipográficas e recoñece as nocións elementais de lexibilidade, estrutura, espaciado e composición.	75%	50%	50%
2941. DEB4.2.2. Utiliza de xeito adecuado a tipografía seguindo criterios acertados na súa elección e na súa composición.	100%	-	100%
2942. DEB4.3.1. Resolve problemas sinxelos de deseño gráfico utilizando os métodos, as ferramentas e as técnicas de representación adecuadas.	50%	-	100%
2943. DEB4.4.1. Relaciona o grao de iconicidade de imaxes gráficas coas súas funcións comunicativas.	100%	50%	50%
2944. DEB4.4.2. Emite xuízos de valor argumentados respecto á produción gráfica propia e allea con base nos seus coñecementos sobre a materia, o seu gusto persoal e a súa sensibilidade.	25%	75%	25%
2945. DEB4.5.1. Utiliza con solvencia os recursos informáticos idóneos e aplícaos á resolución de propostas específicas de deseño gráfico.	25%	-	100%
Bloque 5. Deseño de produto e do espazo			
2946. DEB5.1.1. Analiza obxectos de deseño e determina a súa idoneidade, realizando en cada caso un estudo da súa dimensión pragmática, simbólica e estética.	100%	50%	50%

Deseño Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
2947. DEB5.1.2. Determina as características formais e técnicas de obxectos de deseño atendendo ao tipo de produto e ás súas intencións funcionais e comunicativas.	100%	25%	75%
2948. DEB5.2.1. Desenvolve proxectos sinxelos de deseño de produtos en función de condicionantes e requisitos específicos previamente determinados.	75%	25%	75%
2949. DEB5.2.2. Interpreta a información gráfica achegada en supostos prácticos de deseño de obxectos e do espazo.	100%	50%	50%
2950. DEB5.2.3. Utiliza adecuadamente os materiais e as técnicas de representación gráfica.	50%	50%	50%
2951. DEB5.3.1. Realiza esquemas e esbozos para visualizar e valorar a adecuación do traballo aos obxectivos propostos.	75%	25%	75%
2952. DEB5.3.2. En propostas de traballo en equipo, participa activamente na planificación e na coordinación do traballo e respecta e valora as realizacións e as achegas do resto de integrantes do grupo.	100%	-	100%
2953. DEB5.3.3. Propón solucións viables de habitabilidade, distribución e circulación no espazo en supostos sinxelos de deseño de interiores.	25%	50%	50%
2954. DEB5.3.4. Valora a metodoloxía proxectual, recoñece os factores que interveñen nela e aplícaa á resolución de supostos prácticos.	25%	-	100%
2955. DEB5.4.1. Coñece as nocións básicas de ergonomía e antropometría, e aplícaas en supostos prácticos sinxelos de deseño de obxectos e do espazo.	100%	75%	25%

Procedementos de avaliación para Deseño

Tendo en conta os contidos e estándares de aprendizaxe, e aplicando os instrumentos e criteros de cualificación debe saír a avaliación do alumnado. As táboas anteriores son un referente para a aplicación porcentual respecto dos graos mínimos de consecución e os instrumentos de avaliación, pero a súa aplicación práctica é complexa para darlle o peso específico a cada estándar de aprendizaxe. A súa aplicación correcta dependería da impartición total do estándaes de aprendizaxe. Como eso é quimérico, precisamos dun sistema máis real e operativo para avaliar e achar a cualificación por avaliacións e cualificación final ordinaria da materia. Precisamos asimesmo dun sistemas fácilmente comprensible para que o alumnado poda entender cómo é o noso sistema de avaliación. Dese xeito poderán apreciar se foron ou non avaliados de xeito xusto e actuar de deforma consecuente.

O alumnado manexa as cifras das súas cualificacións e aplica un cálculo matemático sinxelo de medias aritméticas, é dicir, suma e divide. A interpretación que pode facer o alumnado das táboas anteriores pode ser incorrecto ou impreciso. Temos que darlle unha información axeitada á súa perspectiva, na que descoñece cómo é o procedemento real de avaliación. Nas distintas actividades e traballos que se realicen durante o curso, o profesor da materia explicará cales serán os criterios de cualificación empregados, de xeito que o alumnado poda tamén aprender a avaliar e comprenda da mellor maneira posible cómo achamos as súas cualificacións, tanto parciais como finais.

Se achamos unha media dos valores procentuais dos exames e dos traballos saen uns valores aproximados: 30% da cualificación para os exames e un 70% para os traballos, esta será a referencia que terán os alumnos, podendo ver, se o desexan a táboas anteriores.

Debuxo técnico II- 2º de Bacharelato

Modalidade de Ciencias

Introdución

O debuxo técnico constitúese nunha ferramenta de descrición obxectiva das formas e as súas relacións espaciais. É polo tanto unha linguaxe universal ao servizo da ciencia, da arte e da técnica na que debe presidir a racionalidade e cunha "gramática", baséase na xeometría métrica e proxectiva, nos sistemas de representación e nas normas correspondentes.

O debuxo técnico emprégase como medio de comunicación en calquera proceso de investigación ou proxecto que se valga dos aspectos visuais das ideas e das formas para visualizar o que se estea a deseñar e, de ser o caso, definir dun xeito claro e exacto o que se desexa producir; é dicir, como linguaxe universal nos seus dous niveis de comunicación: comprender ou interpretar a información codificada, e expresarse ou elaborar información comprensible polas persoas destinatarias.

O alumnado, ao adquirir competencias específicas na interpretación de documentación gráfica elaborada de acordo coa norma nos sistemas de representación convencionais, pode coñecer mellor o mundo. Isto require, ademais do coñecemento das principais normas de debuxo, un desenvolvemento avanzado da súa visión espacial, entendida como a capacidade de abstracción para, por exemplo, visualizar ou imaxinar obxectos tridimensionais representados mediante imaxes planas.

Ademais de comprender a complexa información gráfica que nos rodea, cómpre que o estudante aborde a representación de espazos ou obxectos de calquera tipo e elabore documentos técnicos normalizados que plasmen as súas ideas e os seus proxectos, relacionados tanto co deseño gráfico como coa ideación de espazos arquitectónicos ou coa fabricación artesanal ou industrial de pezas e conxuntos.

Durante este curso traballarase no afondamento das competencias relacionadas co debuxo técnico como linguaxe de comunicación e instrumento básico para a comprensión, análise e representación da realidade.

No primeiro bloque, desenvolverase durante o curso os elementos necesarios para resolver problemas de configuración de formas no plano, ao tempo que se analiza a súa presenza na natureza e na arte ao longo da historia, e as súas aplicacións ao mundo cientifico e técnico. Trátase de ver as relacións entre as matemáticas (a xeometría) e as súas aplicacións e resolucións gráficas (o debuxo técnico).

O segundo bloque é unha continuación do estudado o curso anterior na representación da tridimensionalidade sobre dúas dimensións. A base áchase nos sistemas de proxeción, que permiten ao alumnado resolver problemas de xeometría proxectiva e comprender de xeito mellor a tridimensionalidade, pero por medio da súa representación. Este bloque débese abordar de xeito integrado para permitir descubrir as relacións entre sistemas e as vantaxes e os inconvenientes de cada un. Ademais, é conveniente potenciar a utilización do debuxo a man alzada como ferramenta de comunicación de ideas e análise de problemas de representación.

O terceiro bloque é normativo e na súa parte final desenvolve o debuxo por medio de ferramentas TIC. Pretende dotar ao estudante dos procedementos para simplificar, unificar e obxectivar as representacións gráficas. Este bloque está nomeadamente relacionado co proceso de elaboración de proxectos, a súa condición de linguaxe universal fai que a súa utilización sexa unha constante ao longo da etapa.

O proxecto ten como obxectivo principal que ao estudante mobilice e interrelaciones os elementos adquiridos ao longo de toda a etapa e que os empregue para elaborar e presentar de xeito individual e colectivo os bosquexos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño gráfico, industrial ou arquitectónico.

Debuxo técnico II- 2º de Bacharelato

Obxectivos

Tal como recolle a lexislación, a materia de Debuxo técnico do bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado determinadas capacidades:

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

i) Acceder aos coñecementos cientificos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos cientificos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa,traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artistica e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación.

O ensino da materia de Debuxo técnico no 2º curso do bacharelato terá como obxectivo concreto o desenvolvemento das seguintes capacidades do alumnado:

- Utilizar axeitadamente e con destreza tanto os instrumentos como a terminoloxía específica do debuxo técnico.
- Valorar a importancia que ten o correcto acabamento e a presentación do debuxo no referido á diferenciación dos distintos trazos que o configuran, a súa exactitude e a limpeza e o coidado do soporte.
- Considerar o debuxo técnico como unha linguaxe cientifica, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe para poder expresar e comprender a información.

- Comprender e empregar os sistemas de representación para resolver problemas xeométricos no espazo e representar figuras tridimensionais no plano.
- Valorar a universalidade da normalización no debuxo técnico e aplicar as principais normas UNE e ISO referidas á obtención, posición e acoutamento das vistas das formas descritas.
- Conseguir a destreza e a rapidez necesarias ao empregar o esbozo e a perspectiva a man alzada como medios de expresión gráfica.
- Planificar e reflexionar sobre o proceso de realización de calquera construción xeométrica tanto de forma individual como colectiva, sendo capaces de establecer con flexibilidade e responsabilidade as relacións necesarias naquelas actividades que requiran dun traballo colectivo.
- Integrar os coñecementos de debuxo técnico dentro dos procesos tecnolóxicos e en aplicacións da vida cotiá, revisando e valorando o estado de consecución do proxecto ou actividade sempre que sexa necesario.

-Capacitar ao alumnado para superar as probas de acceso á Universidade

Nas táboas que se presentan nas seguintes páxinas se especifican para esta materia e nivel:

Obxectivos por estándares

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave que abrangue cada estándar

Metodoloxía didáctica

Secuenciación

Temporalización

Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe

Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación

Avaliación de alumnado con materia pendente

Probas extraordinarias

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico						
2956. b 2957. d 2958. e 2959. g 2960. i 2961. l	2962. B1.1. Resolución de problemas xeométricos. 2963. B1.2. Proporcionalidade. Rectángulo áureo. Aplicacións. 2964. B1.3. Construción de figuras planas equivalentes. 2965. B1.4. Relación entre os ángulos e a circunferencia. Arco capaz. 2966. B1.5. Aplicacións. 2967. B1.6. Potencia dun punto respecto a unha circunferencia. Determinación e propiedades do eixe radical e do centro radical. Aplicación á resolución de tanxencias. 2968. B1.7. Inversión. Determinación de figuras inversas. Aplicación á resolución de tanxencias. 2969. B1.8. Transformacións xeométricas. Aplicacións.	2970. B1.1. Resolver problemas de tanxencias mediante a aplicación das propiedades do arco capaz, dos eixes e centros radicais e/ou da transformación de circunferencias e rectas por inversión, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	2971. DT2.B1.1.1. Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade.	2972. CCL	2973. Láminas	**2974. Unidade 1.** **2975. Estrutura xeométrica.** 2976. 1ª Avaliación. 2977. Setembro-Outubro.
			2978. DT2.B1.1.2. Determina lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.	2979. CMCCT	2980. Láminas	**2981. Unidade 2.** **2982. Fundamentos de xeometría.** 2983. 1ª Avaliación. 2984. Outubro.
			2985. DT2.B1.1.3. Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos.	2986. CAA		
			2987. DT2.B1.1.4. Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analoxía noutros problemas máis sinxelos.	2988. CSIEE	2989. Explicacións. 2990. Láminas	
			2991. DT2.B1.1.5. Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.	2992. CMCCT	2993. Láminas	
2994. b 2995. d 2996. e 2997. g 2998. i	3000. B1.9. Trazado de curvas cónicas e técnicas. 3001. B1.10. Curvas cónicas. Orixe, determinación e trazado da elipse, a parábola e a hipérbole. 3002. B1.11. Curvas técnicas. Orixe, determinación e trazado das curvas cíclicas e envolventes. 3003. B1.12. Resolución de problemas de pertenza, tanxencia e incidencia. Aplicacións. 3004. B1.13. Homoloxía.	3005. B1.2. Debuxar curvas cíclicas e cónicas e identificar os seus principais elementos, utilizando as súas propiedades fundamentais para resolver problemas de pertenza, tanxencia ou incidencia.	3006. DT2.B.1.2.1. Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións.	3007. CCL	3008. Explicacións	**3009. Unidade 3.** **3010. Curvas cónica e técnicas.** 3011. 1ª Avaliación. 3012. Novembro.
			3013. DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado.	3014. CAA	3015. Explicacións. 3016. Láminas	
			3017. DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	3018. CSIEE		

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
2999. l	Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións.					
3019. b 3020. d 3021. e 3022. g 3023. i 3024. l	3025. B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. 3026. B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. 3027. B1.14. Afinidade. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras afíns. Construción da elipse afín a unha circunferencia. 3028. B1.15. Trazado de figuras planas complexas utilizando escalas e construcións auxiliares axeitadas.	3029. B1.3. Relacionar as transformacións homolóxicas coas súas aplicacións á xeometría plana e aos sistemas de representación, valorando a rapidez e a exactitude nos trazados que proporciona a súa utilización.	3030. DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	3031. CCL	3032. Explicacións.	**3033. Unidade 4.** **3034. Transformación xeométricas.** 3035. 1ª Avaliación. 3036. Decembro.
			3037. DT2.B1.3.2. Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas.	3038. CSIEE	3039. Láminas.	
			3040. DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada.	3041. CMCCT		
Bloque 2. Sistemas de representación						
3042. b 3043. d 3044. e 3045. g 3046. i 3047. l	3048. B2.1. Punto, recta e plano no sistema diédrico. 3049. B2.2. Resolución de problemas de pertenza, incidencia, paralelismo e perpendicularidade. 3050. B2.3. Determinación da verdadeira magnitude de segmentos e formas planas. 3051. B2.4. Construción de figuras planas no sistema diédrico. 3052. B2.5. Abatemento de planos. Determinación dos seus	3054. B2.1. Valorar a importancia da elaboración de debuxos a man alzada para desenvolver a visión espacial, analizando a posición relativa entre rectas, planos e superficies, identificando as súas relacións métricas para determinar o sistema de representación axeitado e a estratexia idónea que solucione os problemas de representación de corpos ou espazos tridimensionais.	3055. DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	3056. CAA	3057. Explicacións.	**3058. Unidade 5.** **3059. Sistema diédrico.** 3060. 2ª Avaliación. 3061. Decembro-Xaneiro.
			3062. DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas. 3063. DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiro.	3064. CSIEE	3065. Láminas.	

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	elementos. Aplicacións. 3053. B2.6. Xiro dun corpo xeométrico. Aplicacións.					
	3066. B2.7. Cambios de plano. Determinación das novas proxeccións. Aplicacións. 3067. B2.8. Afinidade entre proxeccións. 3068. B2.9. Problema inverso ao abatemento. 3069. B2.10. Corpos xeométricos no sistema diédrico. 3070. B2.11. Representación de poliedros regulares. Posicións singulares. 3071. B2.12. Determinación das súas seccións principais. 3072. B2.13. Representación de prismas e pirámides.		3073. DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados.	3074. CAA	3075. Láminas.	3076. 2ª Avaliación. 3077. Febreiro-Marzo.
			3078. DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.	3079. CSIE		
3080. b 3081. d 3082. e 3083. g 3084. i 3085. l	3086. B2.14. Representación de cilindros, conos e esferas. Seccións planas. 3087. B2.15. Determinación de seccións planas e elaboración de desenvolvementos. 3088. B2.16. Interseccións. 3089. B2.17. Xiros, abatementos ou cambios de plano para determinar a verdadeira magnitude de elementos de pezas tridimensionais.	3090. B2.2. Representar poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos mediante as súas proxeccións ortográficas, analizando as posicións singulares respecto aos planos de proxección, determinando as relacións métricas entre os seus elementos, as seccións planas principais e a verdadeira magnitude ou desenvolvemento das superficies que os conforman.	3091. DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	3092. CMCCT 3093. CAA	3094. Láminas.	3095. 2ª Avaliación. 3096. Marzo.
			3097. DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	3098. CMCCT		
			3099. DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída.	3100. CMCCT		
			3101. DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatementos ou cambios de plano para obter a verdadeira magnitude	3102. CAA		

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
			das arestas e caras que as conforman.			
3103. b 3104. d 3105. e 3106. g 3107. i 3108. l	3109. B2.18. Sistemas axonométricos ortogonais. 3110. B2.19. Posición do triedro fundamental. 3111. B2.20. Relación entre o triángulo de trazas e os eixes do sistema. 3112. B2.21. Determinación de coeficientes de redución. 3113. B2.22. Tipoloxía das axonometrías ortogonais. Vantaxes e inconvenientes. 3114. B2.23. Representación de figuras planas. 3115. B2.24. Representación simplificada da circunferencia. 3116. B2.25. Representación de corpos xeométricos e espazos arquitectónicos. Seccións planas. Interseccións.	3117. B2.3. Debuxar axonometrías de poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos, dispondo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios, utilizando a axuda do abatemento de figuras planas situadas nos planos coordenados, calculando os coeficientes de redución e determinando as seccións planas principais.	3118. DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución.	3119. CMCCT	3120. Explicacións.	**3121. Unidade 6.** **3122. Sistema axonométrico.** 3123. 3ª Avaliación. 3124. Abril.
			3125. DT2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispondo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	3126. CCEC	3127. Láminas.	
			3128. DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou perspectivas cabaleiras.	3129. CMCCT		
Bloque 3. Documentación gráfica de proxectos						
3130. b 3131. d 3132. e 3133. g 3134. i 3135. l	3136. B3.1. Elaboración de bosquexos, esbozos e planos. 3137. B3.2. Proceso de deseño ou fabricación: perspectiva histórica e situación actual. 3138. B3.3. Proxecto: tipos e elementos. 3139. B3.4. Planificación de proxectos. 3140. B3.5. Identificación das fases dun proxecto. Programación de tarefas. 3141. B3.6. Elaboración das	3148. B3.1. Elaborar bosquexos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade.	3149. DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	3150. CSC	3151. Láminas.	**3152. Unidade 7.** 3153. 3ª Avaliación. 3154. Maio.
			3155. DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	3156. CMCCT		
			3157. DT2.B3.1.3. Debuxa bosquexos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	3158. CCEC		
			3159. DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispondo as vistas, os cortes	3160. CCEC		

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	primeiras ideas. 3142. B3.7. Tipos de planos: de situación, de conxunto, de montaxe, de instalación, de detalle, de fabricación ou de construción. 3143. B3.8. Presentación de proxectos. 3144. B3.9. Elaboración da documentación gráfica dun proxecto gráfico, industrial ou arquitectónico sinxelo. 3145. B3.10. Debuxo de bosquexos a man alzada e esquemas. 3146. B3.11. Elaboración de debuxos cotados. 3147. B3.12. Elaboración de esbozos de pezas e conxuntos.		e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.			
3161. b 3162. d 3163. e 3164. g 3165. i 3166. l	3167. B3.13. Posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao deseño, á edición, ao arquivamento e á presentación de proxectos. 3168. B3.14. Debuxo vectorial 2D. Debuxo e edición de entidades. Creación de bloques. Visibilidade de capas. 3169. B3.15. Debuxo vectorial 3D. Inserción e edición de sólidos. Galerías e bibliotecas de modelos. Incorporación de texturas. 3170. B3.16. Selección do encadramento, a iluminación e o punto de vista.	3172. B3.2. Presentar de xeito individual e colectivo os bosquexos, os esbozos e os planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade.	3173. DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.	3174. CD	3175. Explicacións.	**3176. Unidade 8.** **3177. Debuxo técnico e novas tecnoloxías.** 3178. 3ª Avaliación. 3179. Maio.
			3180. DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispondo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.	3181. CD	3182. Láminas.	
			3183. DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.	3184. CD		
			3185. DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan	3186. CD		

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Metodoloxía didáctica	Secuenciación Temporalización
	3171. B3.17. Resolución de exercicios de debuxo técnico utilizando recursos informáticos.		claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.			

Debuxo técnico II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico			
3187. DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado.	80%	80%	20%
3188. DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	80%	80%	20%
3189. DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	60%	80%	20%
3190. DT2.B1.3.2. Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas.	80%	80%	20%
3191. DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar..	60%	80%	20%
Bloque 2. Sistemas de representación			
3192. DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	80%	80%	20%
3193. DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.	80%	80%	20%
3194. DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatementos ou cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados.	60%	80%	20%
3195. DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.	80%	80%	20%
3196. DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	60%	80%	20%
3197. DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	80%	80%	20%
3198. DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída.	80%	80%	20%

Debuxo técnico II Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		
	Grao mínimo de consecución	Instrumentos de avaliación	
		Exames	Traballos
3199. DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatementos ou cambios de plano para obter a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman.	60%	80%	20%
3200. DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución.	80%	80%	20%
3201. DT2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispondo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	90%	20%	80%
3202. DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou cabaleiras.	60%	20%	80%
Bloque 3. Documentación gráfica de proxectos			
3203. DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	50%	-	100%
3204. DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	50%	-	100%
3205. DT2.B3.1.3. Debuxa bosquexos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	80%	-	100%
3206. DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispondo as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.	50%	-	100%
3207. DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización.	50%	-	100%
3208. DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispondo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade.	50%	-	100%
3209. DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.	50%	-	100%
3210. DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.	50%	-	100%

Procedemento de cualificación específico de Debuxo Técnico II

Se realizarán exercicios de avaliación cunha periodicidade entre unha e tres veces por avaliación, sempre en función das unidades expostas, a súa carga lectiva e extensión das propias unidades. Esto quere dicir que se farán exames nos que se avalíe só unha unidade e outros nos que se podan avaliar máis de unha unidade. O anterior xustifícase na diferente extensión e carga lectiva das distintas unidades.

En segundo de bacharelato a metodoloxía comprenderá unha primeira fase de exposición teórica e visualización de exemplos, unha segunda fase de resolución de exercicios de dificultade progresiva e por último a realización de probas de avaliación. A resolución de exercicos alternará o traballo na aula coa correción na pizarra xunto con exercicios recollidos polo profesor e que serán documentos de avaliación. A referencia para a elaboración dos exercicios e as probas tipo exame de avaliación serán aprobas das ABAU das anteriores PAAU e ABAU.

A cualificación de cada trimestre será positiva sempre que tódalas probas de avaliación foran superadas. A cualificación será a media aritmética dos exames . Tamén serán instrumentos de avaliación os exercicios recollidos polo profesor, a asistencia diaria ás clases, a toma cotiá de apuntes e o cumprimento dos prazos fixados para a entrega dos exercicios. Todos estes instrumentos son obxectivables e medibles cara á cualificación final de cada avaliación e da final de curso.

A duración das probas de avaliación será dun mínimo de 50 minutos e un máximo de 90 minutos. Se as probas non foran superadas, faranse probas de recuperación coas mesmas características que as ordinarias. Ao rematar o curso poderá facerse unha proba final extraordinaria, para que o alumnado que non superara nin recuperara os contidos das anteriores avaliacións poda facelo, así mesmo, este exercicio poderá facerse, para o alumnado que quera mellorar a súa cualificación final.

Alumnado con Debuxo técnico I pendente:

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaránse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspecto máis significativos poderán aprendelos no día a día. Elimísanse todos os contidos referentes ao manexo de ferramentas TIC e utilización de *software* específico así como a realización destas actividades. Esta eliminación está xustificada pola imposibilidade de desenvolver ditos contidos prácticos ao non dispoñer de horas nas aulas de informática.

A superación das 1ª e 2ª avaliación da materia de debuxo técnico II, terá efecto recuperador da materia de debuxo técnico I pendente.

O alumnado poderá realizar un exame de toda a materia en abril.

POSIBLE PROTOCOLO DE ADAPTACIÓN AO CONTEXTO DA COVID-19

O ensino presencial simultaneará a docencia no centro coa activación mediante a plataforma e-dixgal para alumnado de ESO e utilizando a Aula Virtual para alumnado de bacharelato, para ter acceso aos contidos e tarefas de cada materia. De darse a circunstancia do confinamento individual, de grupo de risco, de aula ou da totalidade do centro, a práctica docente desenvolverase por vía telemática. A interacción profesorado-alumnado realizarase a través da plataforma Webex como complemento á plataforma e-dixgal e Aula Virtual, cos horarios e temporalización que mellor se adapten aos horarios do ensino presencial.

Para asegurar o dereito á educación do alumnado que non poida seguir o ensino telemático, o centro facilitará os equipamentos e tecnoloxías de comunicación que permitan a este alumnado o seguemento das clases e de non ser posible, utilizarase o correo ordinario e mensaxería para a comunicación coas familias e recollida de tarefas.

Para a avaliación do alumnado implicado no ensino telemático, substituiranse as probas presenciais por cuestionarios a realizar na plataforma webex, coa temporalización adaptada e coa recollida de tarefas complementarias ás propostas para o ensino presencial.

Cambios de metodoloxía:

-Na aula utilizarase máscara mentres a autoridade sanitaria o faga obrigatorio.

-Recomendarase o desinfectado de mans e do material específico.

-Na nova situación escolar aplicaranse os protocolos de limpeza indicados pola Consellería para a situación Covid 19, adicando uns minutos ao comezo e ao rematel de cada clase á limpeza de mesas e material.

-Cada alumno utilizará sólo o seu material. O profesorado de Plástica poderá proporcionar papel ou outro material cumprindo as condicións axeitadas á situación.

-Para evitar o uso de papel nas entregas e minimizar o intercambio entre profesorado e alumnado utilizarase a plataforma e-dixgal e a Aula virtual para a entrega de traballos. Traballarase tanto en clase como en casa con papel e os materiais axeitados, pero as entregas faranse en formato dixital (fotos, escaneado, vídeos…).

- A información relativa as distintas materias do departamento figurará na páxina WEB do Centro e enviarase a información necesaria ás familias por medios dixitais.

Dada a situación actual de seminormalidade, a actividade docente desenvolverase coa temporalización recollida na programación, procurando priorizar as actividades de características máis necesitadas de presencialidade, en previsión de posibles confinamentos.

Sistemas de seguemento.

Continuarase utilizando os medios incorporados en marzo de 2020: Plataforma e-dixgal, Aula Virtual e correo electrónico.

En caso de darse unha situación semi-presencial recurrirse ás clases por vídeoconferencia, que puedan seguirse na aula e na casa, sempre que se dispoñan os medios axeitados (ordenador, cámaras, etc.)

En caso de darse unha situación non presencial daranse clases utilizando a plataforma webex.

Avaliación e calificación.

As porcentaxes asignadas a probas poderán ser exámenes ou traballos cun prazo de entrega (realizados en clase ou en casa, segundo cada caso). Esta medida é aplicable aos tres escenarios (presencial, semi-presencial e non presencial) a criterio do profesorado.

	Enseñanza presencial	**Enseñanza semi-presencial**	**Enseñanza non presencial**
Contidos	Se impartirán os contenidos expostos na programación.	Adaptaranse os contidos e as actividades segundo as circunstancias.	Adaptaranse os contidos e as actividades segundo as circunstancias.
Metodoloxía	A recollida na programación.	Combinando ferramentas habituais nas clases presenciais e dixitais.	A través de ferramentas telemáticas e dixitais.
Seguemento	Aula, Plataforma E-dixgal e Aula Virtual	Aula, Plataforma webex, E-dixgal e Aula virtual	Plataforma webex, E-dixgal e Aula virtual
Avaliación e Calificación	As porcentaxes (de exames e traballos) sinaladas na presente programación.	As porcentaxes asignadas a probas poderán ser exámenes ou traballos cun prazo de entrega (realizados en clase ou en casa, segundo cada caso). Esta medida e aplicable aos tres escenarios (presencial, semi-presencial e non presencial) a criterio do profesorado.	As porcentaxes asignadas a probas poderán ser exámenes ou traballos cun prazo de entrega (realizados en clase ou en casa, segundo cada caso). Esta medida e aplicable aos tres escenarios (presencial, semi-presencial e non presencial) a criterio do profesorado.
Espazos	Aula de Debuxo, informática ou desdobres. Intentarase plantexar traballos no exterior.	En principio aulas referidas con medios de retransmisión axeitados. Os espazos que indique o Plan de Continxencia.	A través de videoconferencia. Alumnado con cámara e respectando algunhas normas, como na aula: puntualidade, atención, vestimenta…
Recursos educativos	Plataforma E-dixgal, material de Aula	Plataforma E-dixgal, material de aula	O mesmo que nos outros dous escearios pero a través das videoconferencias. Utilizaranse videos explicativos, formularios e videos realizados polo alumnado.
Ferramentas	Utilización da Aula Virtual para evitar o intercambio frecuente de papel e material.	Plataforma E-dixgal, Webex, e-mail	Plataforma E-dixgal, Webex, e-mail

Materiais e recursos didácticos

Espazos e materiais

O departamento de debuxo conta cun pequeno despacho para as reunións do departamento e para o traballo dos profesores membros do mesmo, cun ordenador portátil tres postos de traballo e unha estantería. Tamén disponse das seguintes aulas:

- Aula de debuxo. Conta cunha mesa de profesor con ordenador de sobremesa (que pedimos na derradeira memoria de departamento cambiar) e canón de proxección. Pizarras verde e branca, mesas de debuxo fixas, mesas de debuxo con tabolerio regulable, estanterías, con biblioteca específica do departamento, materiais (papel, útiles de debuxo técnico, materiais de pintura, arxila e útiles de traballo, tórculo e materiais para grabado, tres ampliadoras e material de revelado fotográfico analóxico e tres fregadoiros con auga corrente. Temos tamén estanterías para almacenar os traballos.

- Aula contigua á aula de debuxo. Consta de mesa de profesor, canón de proxección, pizarras verde e branca, estanterías e postos de traballo para utilizar cando está ocupada a aula de debuxo.

A materia de cultura audiovisual I e II imparte a docencia na aula de informática do centro e utiliza eventualmente a aula de debuxo.

Recursos didácticos

O departamento conta asimesmo con material específico para as materias de volume (ferramentas), cultura audiovisual (material fotográfico, cámara de fotos), debuxo artistico (modelos de escaiola, de madeira, sólidos, focos de luz, etc.). Dipoñemos dun tórculo de grabado e o material habitual para impartir a materia de secundaria de Educación plástica, visual e audiovisual (tesoiras, pinceis, plantillas de encerado, etc.). O alumnado de 1º, 3º e 4º de ESO conta con ordenadores Abalar que poden utilizar no centro e na casa.

Estase a implementar a dotación de material audiovisual (cámaras, micrófonos, sofware, etc) . Dispoñemos dunha aula de informática para parte das horas para impartir os contidos TIC das distintas materias, e para o correcto desenvolvemento da materia de Cultura Audiovisual I e II, pero non para a parte audiovisual de 3º e 4º de ESO.

O departamento conta cunha dotación bibliográfica básica para as distintas materias. En Educación plástica, visual e audiovisual da ESO dispoñemos de exemplares dunhas poucas editoriais. En debuxo técnico as modificacións lexislativas non son moitas e hai abundante material editado e todo tipo de recursos didácticos dispoñibles.

Dadas estas circunstancias, non hai fixado ningún libro de texto obrigatorio para ningunha materia. Todo o material será elaborado polos membros do departamento, empregándose tanto apuntes en fotocopias como arquivos en soporte dixital ou noutro tipo de soporte.

Empregaranse os recursos abalar en 1º, 3º e 4º de ESO, a pesar das reducidas dimensións das pantallas dos equipos, pero valórase facer uso para determinadas unidades, non de xeito xeral.

A posibilidade do emprego da aula virtual está condicionada á dispoñibilidade de equipos informáticos e conexión a internet da que dispón o alumnado na súa casa.

Avaliación

Criterios de avaliación

Os criterios de avalición para cada materia e nivel quedan recollidos nas táboas correspondentes adxuntas a este documento.

Procedementos de avaliación.

Se fará unha avaliación continuada o longo de todo o proceso didáctico. Ao ser esta unha materia eminentemente procedimental, é fundamental o contacto de cotio co alumno, de xeito que o proceso ensino-aprendizaxe se poda adecuar en cada momento cara a consecución dos obxectivos.

Haberá un seguimento sistematizado do alumno respecto á materia e respecto ao grupo. En concreto os aspectos a ter en conta son:

- Observación periódica.
- Traballos e apuntes, esbozos, probas, etc.
- Emprego dos materiais e medios.
- Axeitamento ao tema proposto.
- Calidade estética.
- Esforzo persoal.
- Interese polos aspectos da materia.
- Creatividade.

Tamén se fomentará a autoavaliación coa intención de que o alumno desenvolva os criterios de valoración persoal e externa.

A avaliación do nivel acadado, en relación ás capacidades, e seguindo os obxectivos desenvoltos a traves dos contidos, non se basa na nota numérica media dos exercicios feitos ao longo das distintas avaliacións. Tampouco se basea na valoración media das cualificacións parciais obtidas nas distintas actividades. Baséase na valoración media e progresiva dos diferentes parámetros ou criterios e as porcentaxes correspondentes que se establecen para cada un dos niveis. As probas obxectivas tipo exame realizaranse coa temporalidade que se recolle no apartado de temporalización de cada materia e nivel. Podendo ser probas de trimestre ou probas por unidade ou unidades didácticas. Estas probas cualificaranse de 0 a 10 e serán individuais, aportando á nota global a porcentaxe que queda especificada en cada materia e nivel. Unha parte importante da avaliación, por ser moitas das nosas materias procedimentais, obterase da observación diaria do profesorado que terá en conta o comportamento, a actitude de cara á materia, a atención prestada na aula e o traballo práctico diario realizado tanto na aula como na casa.

Perda do dereito de avalición continua

As faltas de asistencia individuais ás actividades docentes, deberán ser debidamente xustificadas polo pai, nai ou titor legal para os laumnos menores de idade e poderá ser xustificada de xeito personal polo alumnado maior de idade, ante o profesor titor do grupo. Esta xustificación deberá facerse efectiva e sempre coa documentación axeitada ao xuízo do titor.

A falta inxustificada a clase de xeito reiterado pode provocar a imposibilidade de aplicación correcta dos criterios de avaliación e a propia avaliación continua, e polo tanto, pode levar consigo a aplicación de sistemas extraordinarios de avaliación. O alumnado poderá perder o dereito a avaliación continua nas distintas áreas ou materias segundo os criterios recollidos na normativa do centro.

A perda do dereito de avaliación continua será comunicado de xeito escrito polo profesor e será asinada a comunicación por parte do alumno e do seu titor legal se o houbera.

Avaliación de alumnado con materias pendentes de cursos anteriores

Materias pendentes de ESO

Para o alumnado con materia pendentes de Educación plástica, visual e audiovisual o Departamento programará as actividades para cada trimestre. Ao alumnado se lle entregará o conxunto de exercicios temporalizados e coas datas límite de entrega para cada unha das avaliacións. O Xefe do Departamento estará a súa disposición para explicar e aclarar cantas dúbidas teñan e así poder seguir de xeito máis polo miúdo o proceso de elaboración dos traballos. Se o alumnado así o demandara, o Xefe do departamento realizará no tempo de lecer sesións de reforzo ou axuda para este alumnado.

O alumnado será avaliado segundo os criterios de avaliación e o seu grao mínimo de consecución tal como quedan reflectidos nas táboas das páxinas da programación. Procederase a cualificar ao alumnado por trimestre a partir dos traballos entregados. Se o alumnado, seguindo este procedemento, fora avaliado positivamente nas dúas primeiras avaliacións non terá que facer o exame final ordinario no mes de abril. Se non entregara os traballos, ou fora avaliado negativamente nalgún dos distintos trimestres e non acadara a nota mínima de 5, terá que facer, de xeito obrigatorio a proba ordinaria de abril. A data de convocatoria para dita proba, así coma as datas límite de entrega serán postas en coñecemento do alumnado durante o primeiro mes de curso. Cada alumno recibirá o conxunto de actividades cun índice de referencia na que constarán as instruccións para facelas, as datas límite de entrega por trimestre e da proba final, asinando un “recibí” conforme.

Materias pendentes de Bacharelato

Para a avaliación de materias pendentes do bacharelato programaranse actividades de xeito periódico con reunións para a coordinación das mesmas, entrega de material, explicacións e resolucións de dúbidas e entrega de traballos. Programaránse de xeito acordado co alumnado os exames de avaliación.

O desenvolvemento destas materias farase segundo a programación correspondente das materias, pero tendo en conta que ao non poder asistir ás sesións como se cursaran de xeito ordinario, dito desenvolvemento verase simplificado e polo tanto reducido.

Os instrumentos de avaliación aplicaranse en función do grao mínimo de consecución, xa que ao cursaren ao mesmo tempo 2º de Bacharelato nestas materias moitos dos contidos xa os repasarán na aula e os aspecto máis significativos poderán aprendelos no día a día. Elimísanse todos os contidos referentes ao manexo de ferramentas TIC e utilización de *software* específico así como a realización destas actividades. Esta eliminación está xustificada pola imposibilidade de desenvolver ditos contidos prácticos ao non dispoñer de horas nas aulas de informática.

Cualificación

Sistemas de cualificación

Os criterios de cualificación quedan reflectidos nos apartados correspondentes para cada materia e nivel. Nas distintas táboas quedan recollidas as porcentaxes, grao mínimo de consecución e peso da cualificación para os distintos estándares e criterios de avaliación.

Os instrumentos de avaliación se axustarán en todo momento ao exposto na aula e aos contidos recollidos nesta programación, sendo esta aberta e podendo sufrir modificacións sempre que exista o acordo do departamento. Todos os procedementos de avalición o serán dun xeito flexible e aplicando o sentido común, tendo como referente os valores numéricos.

O procedemento de avaliación para a avaliación extraordinaria se basará nunha única proba na que se reflectirán os coñecementos dun xeito o máis global posible. Dita cualificación das probas extraordinarias poderá matizarse se o alumnado presenta traballos feitos no verán.

Obtención das cualificacións de avaliación

A cualificación das avaliacións así como a final do curso non serán simplemente o resultado de achar a media matemática entre as distintas probas de avaliación (exercicios e exames). A cualificación estará tamén supeditada á entrega de todos os exercicios nos prazos fixados e non serán avaliados positivamente os alumnos que non entregaran a maioría dos traballos ou unha parte salientable, anque superen as probas tipo exame. Se valorará positivamente a entrega de calquera traballo antes da data fixada, así como a entrega de exercicios ou traballos voluntarios. Se a data de entrega non fora respetada a cualificación da actividade será modificada, restándolle puntuación en función do número de días de retraso, e tendo en conta se hai ou non reiteración. Esta medida é compensatoria; non sería xusto que se cualificará do mesmo xeito un traballo que se fixo no prazo acordado que un que se fixo nun prazo maior.

No caso das materia máis procedimentais como Educación plástica, visual e audiovisual, Debuxo artistico I e II Volume I, a realización dos traballos e exercicios ten unha maior importancia de cara á avaliación que a realización dos posibles exames. Todos os alumnos deberán presentar os traballos e exercicios nos prazos fixados. De non ser así o sistema de recuperación consistirá na entrega dos traballos e exercicios non entregados ou a repetición daqueles que foran avaliados negativamente. No caso de non entregar un número significativo de exercicios ao longo das avaliacións, para recuperar e poder ser avaliado positivamente, o alumno terá que entregar os traballos pendentes xunto con outros de carácter complementario. Sendo estas unhas materias fundamentalmente procedimentais, e tendo en conta que nestes niveis é fundamental dito desenvolvemento práctico, o traballo diario terá unha importancia superior ás probas de avaliación. Neste sentido a recuperación da materia avaliada negativamente en xuño na convocatoria extraordinaria de setembro se poderá basar na realización de traballos de recuperación e complementarios durante o verán xunto coa proba extraordinaria de setembro.

Para obter a cualificación de avaliación de trimestre dun alumno se procederá a calcular a media aritmética coas porcentaxes correspondentes de probas tipo exame e outros exercicios, actividades, etc. Tendo en conta que na maior parte dos casos o valor numérico de esa cualificación non é un número enteiro, se procederá ao redondeo por aproximación tendo en conta a actitude do alumno, respecto das normas, cumprimento dos prazos de entrega, asistencia regular, puntualidade e o esforzo e interese que o alumno amose de cara a materia.

Para achar a cualificación final ordinaria do curso se achará a media aritméticas dos tres trimestres. Se o resultado non é un número enteiro farase o redondeo ao número enteiro superior se a parte decimal e igual ou superior a 5. Dito redondeo só se aplicará cando todas as avaliacións fosen cualificadas cunha nota igual ou superior a 4. Tampouco se fará o redondeo ao enteiro superior cando a avaliación do terceiro trimestre sexa inferior a 3 puntos respecto da avaliación anterior. Tamén poderá facerse o redondeo ao enteiro superior naqueles casos nos que as cualificacións dos tres trimestres sexan progresivas e ascendentes.

Probas ordinarias

Para a realización de calquera das probas ordinarias que se desenvolvan ao longo do curso, o alumnado ten a obriga de traer todo o material necesario, e non será función do profesorado do departamento aportar material ao alumnado, agás situacións excepcionais que a criterio do profesor da materia, considere flexibilizar a norma anterior.

Durante a realización das probas obxectivas de avaliación tipo control ou exame, o alumnado non poderá empregar ningún tipo de fonte de información allea aos seus coñecementos, é dicir, non poderá empregar as chamadas “chuletas”, os chamados “cambiazos”, copia de libros ou apuntes, ou ningún tipo de dispositivo electrónico, xa sexa directamente ou a través de persoas alleas ao grupo de xeito que dende fóra da aula comuniquen as respostas das probas. O emprego de métodos non lícitos na realización de calquera tipo de exame, terá como consecuencia a perda da obxectividade na súa corrección e cualificación, sendo anulada a totalidade do seu contido. De ser sorprendido empregando calquera dos métodos anteriores, ou se se demostra o seu uso, o exercicio quedará anulado, non tendo dereito á súa corrección e puntuándose de xeito automático cunha cualificación de cero (0).

Do mesmo xeito, se se apreciará que na entrega de exercicios, un alumno non foi o autor do traballo, este non será cualificado ata que o alumno, por medio dunha proba obxectiva extraordinaria, sexa capaz de demostrar a súa autoría. De non poder demostrala, o traballo ou traballos presentados quedarán anulados ao ter a certeza de que de xeito obxectivo o alumno non foi quen de facelos, e polo tanto a súa cualificación neses traballos ou exercicios será de cero (0).

Probas extraordinarias

Para a realización de calquera das probas extraordinarias, o alumnado ten a obriga de traer todo o material necesario, e non será función do profesorado do departamento aportar material ao alumnado, agás situacións excepcionais que a criterio do profesor da materia, considere flexibilizar a norma anterior.
Durante a realización das probas obxectivas da avaliación extraordinaria, o alumnado non poderá empregar ningún tipo de fonte de información allea aos seus coñecementos, é dicir, non poderá empregar as chamadas “chuletas”, os chamados “cambiazos”, e ningún tipo de dispositivo electrónico co que persoasalleas ao grupo e dende fóra da aula comuniquen as respostas das probas. O emprego de métodos non lícitos na realización dos exames extraordinarios, terá como consecuencia a perda da obxectividade na súa corrección e cualificación, sendo anulada a totalidade do seu contido. De ser sorprendido empregando

calquera dos métodos arriba ciatdos, ou se se demostra o seu uso, o exercicio quedará anulado, non tendo dereito á súa corrección e puntuándose de xeito automático cunha cualificación de cero (0).

Educación plástica, visual e audiovisual

O profesor poderá programar, en función dos resultados acadados por cada alumno na convocatoria ordinaria, actividades de recuperación para seren desenvolvidas durante o verán, de xeito que o proceso de recuperación da materia sexa específico para cada alumno.

Para a obtención da cualificación na convocatoria extraordinaria se procederá, por una parte coa correspondente nota do exame cualificado de 0 a 10, e por outra, se aplicará unha matización en sentido positivo naqueles casos que o alumnado presente traballos feitos no verán. De non obrter unha cualificación cun número enteiro se procederá ao redondeo; se a parte decimal é menor ou igual que 5 a cualificación final será o enteiro da nota do exame, se a parte decimal é maior que 5 se redondeará ao enteiro superior consecutivo.

Materias de Bacharelato

Para a obtención da cualificación na convocatoria extraordinaria se procederá coa correspondente nota do exame extraordinario cualificado de 0 a 10. De non obrter unha cualificación cun número enteiro se procederá ao redondeo; se a parte decimal é menor ou igual que 5 a cualificación final será o enteiro da nota do exame, se a parte decimel é maior que 5 se redondeará ao enteiro superior consecutivo.

Recuperación de probas ou avaliacións non superadas

Os alumnos que non superaran unha proba ou avaliación durante o curso terán que realizar actividades de recuperación e reforzo ou exames de recuperación. A forma de de recuperación queda definido do seguinte xeito para as distintas materias e niveis:

Educación plástiva, visual e audiovisual – 1º de ESO	Exercicios de recuperación
Educación plástiva, visual e audiovisual – 3º de ESO	Exercicios de recuperación
Educación plástiva, visual e audiovisual – 4º de ESO	Exercicios de recuperación
Debuxo artistico I- 1º de Bacharelato	Exercicios de recuperación
Debuxo técnico I- 1º de Bacharelato	Exame por unidade ou unidades
Cultura audiovisual I- 1º de Bacharelato	Exercicios de recuperación e/ou exame
Fundamentos da arte I- 1º de Bacharelato	Exercicios de recuperación e/ou exame
Volume I- 1º de Bacharelato	Exercicios de recuperación
Debuxo artistico II- 2º de Bacharelato	Exercicios de recuperación
Debuxo técnico II- 2º de Bacharelato	Exame por unidade ou unidade

Cultura audiovisual II- 2º de Bacharelato	Exercicios de recuperación e/ou exame
Fundamentos da arte II- 2º de Bacharelato	Exercicios de recuperación e/ou exame
Deseño- 2º de Bacharelato	Exercicios de recuperación e/ou exame

Os mesmos criterios se utilizaran para as materias de nova implantación en 1º de Bacharelato: Debuxo artístico aplicado ás artes plásticas e Proxectos Artísticos.

Acreditación de coñecementos para determinadas materias de bacharelato

Nas materias de contidos progresivos de 2º de Bacharelato, coa posibilidade de cambio de modalidade entre 1º e 2º de bacharelato, dita acreditación para as materias de Debuxo técnico II, Debuxo artístico II, Fundamentos da arte II e Cultura Audiovisual II, farase con un seguimento específico por parte do Departamento.

O alumnado que opte por cursar Debuxo técnico II, Debuxo artístico II, Fundamentos da arte II e Cultura Audiovisual II sen ter cursado as homólogas en 1º, terá que superar as probas correspondentes á materia de Debuxo técnico II, Debuxo artístico II, Fundamentos da arte II e Cultura Audiovisual II nas 1ª e 2ª avaliacións, ou presentarse ás probas do mes de abril con toda a materia das mesmas de 1º.

Se o alumno repite curso e ademais solicitou un cambio de modalidade ao bacharelato de artes, terá que cursar as materias obrigatorias desta modalidade. Esta situación é similar a ter unha materia pendente, polo que o seguimento e avaliación destes alumnos será responsabilidade da Xefa do Departamento, que poderá delegar dita labor nos profesores das materias sinaladas sempre que impartan materias de 2º de bacharelato ao alumnado que se atope nesta situación.

Avaliacións iniciais

Dadas as diferentes materias, de diferentes características académicas, e os diversos niveis, o profesorado diseñará e aplicará na aula, no formato que estime adecuado, a principio de curso, una batería de entre 5 e 20 preguntas ou os exercicios sinxelos que decida. En función dos resultados de ditas probas determinarase como enfocar o nivel da clase ou tomaranse iniciativas individuais se fose preciso.
A avaliación inicial de 4º da ESO ten indicacións específicas no apartado dedicado ó curso.

Elementos transversais

En todas as materias e niveis traballaranse temas transversais, especialmente os referidos a:

-Dereitos humáns
-Igualdade
-Erradicar a Violencia de Xénero
-Respeto á Natureza e o Medio Ambiente
-Conservación do Patrimonio
-Coñecemento e participación en iniciativas culturais e sociais
-Respeto e coidado ós animais

Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente

Os indicadores de logro que empregaremos son os que seguen:

Planificación

- A programación está deseñada en relación co currículo establecido no decreto 86/2015.

- A programación está redactada cunha linguaxe clara.

- Están temporalizados os estándares de aprendizaxe trimestralmente, establecendo unha relación entre os obxectivos e as competencias clave.

- Establecéronse de xeito explícito os criterios, procedementos e instrumentos de avaliación e autoavaliación que permiten facer o seguemento do progreso dos alumnos e comprobar o grao de consecución dos estándares e competencias.

- Farase a planificación con cada grupo tendo en conta a programación da materia.

- Están seleccionados e secuenciados os contidos da programación de aula cunha distribución e unha progresión axeitada ás características de cada grupo de alumnos.

- Adoptaranse estratexias e se programarán actividades en función dos obxectivos didácticos, en función dos distintos tipos de contidos e en función das características dos alumnos.

- As clases planificaranse de xeito flexible, preparando actividades e recursos (persoais, materiais, de tempo, de espazo, de agrupamentos...) axustados á programación didáctica e, axustando sempre, o máis posible ás necesidades e intereses dos alumnos.

- Previsión das actividades de recuperación para o alumnado que non acadou os obxectivos.

- Valorar a diversidade á hora de facer a programación.

- A programación concreta os elementos transversais a traballar en cada curso.

- A programación establece de xeito explícito as actividades complementarias e extraescolares.

- Coordinación co profesorado do departamento.

- Coordinar a actividade educativa de co resto do profesorado (xa sea por nivel ou departamentos)

Desenvolvemento

Información

- Informar aos alumnos dos criterios, dos procedementos e dos instrumentos de avaliación.
- -Informar ás familias dos criterios, dos procedementos e dos instrumentos de avaliación.

Motivación inicial dos alumnos

- Presentar ou propoñer un plan de traballo, explicando a súa finalidade, antes de cada unidade.
- Plantexar situacións introdutorias previas ao tema que se vai tratar (traballos, diálogos, lecturas...).

Motivación ao longo de todo o proceso

- Manter o interese do alumnado partindo das súas experiencias, cunha linguaxe clara e adaptada.
- Comunicar a finalidade das aprendizaxes, a súa importancia, funcionalidade, aplicación real...
- Dar información dos progresos conseguidos así como das dificultades atopadas. Presentación dos contidos e obxectivos.
- Relacionar os contidos e actividades cos intereses e coñecementos previos dos alumnos.
- Estruturar e organizar os contidos dando una visión xeral de cada tema (qué teñen que aprender, qué é fundamental e importante...)
- Facilitar a adquisición de novos contidos a través dos pasos necesarios, intercalando preguntas aclaratorias, sintetizando, exemplificando...

Actividades na aula

- Plantexar actividades que aseguren a adquisición dos estándares previstos e as habilidades e técnicas instrumentais básicas.
- Propoñer aos alumnos actividades variadas (de diagnóstico, de introducción, de motivación, de desenvolvemento, de síntese, de consolidación, de recuperación, de ampliación e de avaliación).
- Proporcionar información ao alumnado sobre a execución das tarefas e cómo melloralas.
- No caso de que os logros acadados polo alumnado sexan insuficientes, propoñer novas actividades que faciliten a súa adquisición ou reforzo.
- No caso de que os logros sexan acadados nun breve período de tempo, propoñer novas actividades que faciliten un maior grado de adquisición para os alumno con maiores capacidades.
- Propoñer actividades que posibiliten acadar distintos graos de execución.
- Ter en consideración as indicacións do departamento de orientación no caso de ter que adoptar medidas co alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
- Nas actividades debe existir un equilibrio entre as actividades individuais e os traballos en grupo.
- Á hora de constituir grupos, ter en conta os seguintes criterios: niveis homoxéneos ou hetereoxéneos, sorteo…
- Á hora de realizar actividades ter en conta as dinámicas cooperativas.

Recursos e organización da aula

- Repartir o tempo adecuadamente: (breve tempo de exposición e o resto do mesmo para as actividades que os alumnos realizan na aula).

- Adoptar distintos agrupamentos en función do momento, da tarefa a realizar, dos recursos a utilizar, etc., a procura sempre dun adecuado clima de traballo.

- Utilizar recursos didácticos variados (audiovisuais, informáticos, técnicas de aprender a aprender...), tanto para a presentación dos contidos como para a práctica dos alumnos, favorecendo o uso autónomo por parte dos mesmos.

Instruccións, aclaracións e orientacións ás tarefas dos alumnos:

- Comprobar, de diferentes xeitos, que los alumnos comprenderon a tarefa que teñen que realizar: facendo preguntas, facendo que verbalicen o proceso...

- Facilitar estratexias de aprendizaxe: cómo solicitar axuda, cómo buscar fontes de información, pasos para resolver cuestións, problemas, fomentar participación de todos...

Clima da aula

- As relacións dentro da aula e as que éstos establecen entre sí deben ser correctas, fluidas e dende unhas perspectivas non discriminatorias.

- Favorecer a elaboración de normas de convivencia coa aportación de todos e reaccionar de xeito ecuánime ante situacións conflitivas.

- Fomentar o respecto e a colaboración entre los alumnos e aceptar as súas suxerencias e aportacións, tanto para a organización das clases como para as actividades de aprendizaxe.

- Proporcionar situacións que faciliten aos alumnos o desenvolvemento da afectividade como parte da súa educación integral.

Seguimento/ control do proceso de ensino-aprendizaxe:

- Revisar e corrixir frecuentemente os contidos, actividades propostas (dentro e fóra da aula, adecuación da temporalización, agrupamentos e materiais empregados).

- Proporcionar información ao alumno sobre a execución das tarefas e cómo pode melloralas e favorecer os procesos de autoavaliación e coavaliación.

- Coordinación con outros profesionais (profesores de apoio, equipo de Orientación Educativa e Psicopedagóxica, Departamento de Orientación), para modificar e/ou adaptar contidos, actividades, metodoloxía, recursos… aos diferentes ritmos e posibilidades de aprendizaxe.

Táboas para recollida da información

Avaliación do proceso de ensino e de práctica docente	Escala			
Indicadores de logro - Procesos de ensino	**1**	**2**	**3**	**4**
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantivose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Indicadores de logro – Práctica docente	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				

3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
7.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
8.- Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
9.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
10.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
11.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
12.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
13.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
14.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
15.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
16.- Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

Mecanismo de avaliación e modificación da programación didáctica	Escala			
Indicadores de logro	**1**	**2**	**3**	**4**
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				

3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asignouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				

22- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción?				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Medidas de atención á diversidade

O desenvolvemento da materia de Educación plástica, visual e audiovisual debe ter en conta as diferentes características que presenta o alumnado. Estas diferencias poden ser de motivación, interese ou de capacidades. O enfoque metodolóxico deberá posibilitar unha acción aberta, de xeito que, tanto a nivel de contidos como nos plantexamentos didácticos podan variar segundo as necesidades específicas da aula ou do alumnado.

O material didáctico elaborado polas editorias, fundamentalmente os libros de texto, esquecen ao alumnado zurdo. As explicacións, métodos e apuntes que forman parte da materia serán, nos casos necesarios, adaptados especificamente para este alumnado. Un exemplo pode ser o manexo do escuadro e do cartabón ou o trazado de ángulos con estas ferramentas.

Para acadar os mellores resultados, e tendo en conta a complexidade dalgúns dos contidos, a atención a diversidade debe estar sempre presente na actividade docente. Dita atención poderá contemplarse na programación de aula, na metodoloxía e nas actividades de reforzo e ampliación.

No que se refire á programación, nesta área atopamos contidos nos que a comprensión dalgúns aspectos esixen un alto nivel de comprensión espacial ou un nivel de execución moi especializado. Tendo en conta que non todo o alumnado adquire ao mesmo tempo e coa mesma intensidade os contidos tratados e a capacidade correspondente, a programación de aula estará deseñada de xeito que asegure un nivel mínimo para o conxunto, prestando oportunidades de recuperar. A secuenciación dos contidos é cíclica, esto permite retomar conceptos básicos que garanten a súa comprensión por parte do alumnado. Metodoloxicamente, as estratexias didácticas concretas que van aplicarse na aula contemplan a diversidade a partir da avaliación inicial , pero tendo presente que dita avaliación non ten como finalidade situar ao alumnado nun nivel académico dentro do grupo. Tendo tamén en conta que as capacidades artisticas —xa sexan motrices ou creativas— marcan moitas diferenzas entre o alumnado, sempre que sexa posible organizarase dentro do grupo tres niveis de aprendizaxe:

- O nivel xeral para a maioría da clase.

- Un nivel para alumnado con dificultades de aprendizaxe nesa materia, con actividades simplificadas e de reforzo nos aspectos fundamentais.

- Un nivel complementario para aquel alumnado con maior capacidade de asimilación de conceptos, maior destreza manual ou máis facilidade de expresión artistica, para evitaren frustración por aburrimento.

En canto ás actividades de reforzo e ampliación nesta materia plantexaranse exercicios de reforzo para aquel alumnado que non acadara o nivel mínimo, xa sexa coa finalidade de recuperar como a de consolidar contidos non asimilados totalmente. As actividade de ampliación terán como finalidade asentar os contidos básicos que todo o alumnado necesita para afrontar un determinado nivel académico e que non foron acadados en anos anteriores, así mesmo poderán incluirse actividades para o alumnado que superando ampliamente o nivel medio demande actividades máis especializadas.

Nos niveis de 1º de ESO e 3º de ESO atópase alumnado con dificultades de aprendizaxe. Para este alumnado o departamento elaborará as correspondentes adaptacións curriculares non significativas ou significativas individuais, que serán supervisadas polo departamento de orientación. Para unha atención máis personalizada deste alumnado, cando menos nunha das sesión semanais poderá asistir persoal de pedagoxía terapéutica para axudar e reforzar as actividades.

Actividades complementarias e extraescolares

O Departamento de Debuxo ten programadas algunas actividades complementarias ou extraescolares, pero susceptible de sufrir variacións ou adaptacións en función da programación de actividades do Instituto ou outras circunstancias. Museo de Ponteareas, MARCO de Vigo, Fundación Abanca, Museo Municipal Quiñones de León de Vigo, Museo Provincial de Pontevedra, Fundación Barrie de la Maza, CGAC de Santiago, Cidade da Cultura de Santiago, Museo Serralves de Oporto, Madrid (Museo del Prado)...poderán realizarse actividades como talleres e visitas guiadas. Estes organismos realizan exposicións todos os anos con visitas programadas para escolares e con unidades didácticas específicas e talleres didácticos.

Contémplase a posibilidade de facer una visita á ESAD (Escola de Arte Dramático) de Vigo, ó Museo Municipal de Pontevedra, e/ou a realización no noso centro de charlas explicativas.

O departamento participará nas actividades complementarias que sexan propostas no centro ao longo do curso como o Samaín, día da Paz, día das Letras Galegas, celebración do Antroido, loita contra a violencia de xénero, defensa dos dereitos humanos, da igualdade e dos colectivos LGTBI, etc.

As actividades propostas para ser aprobadas polo Consello Escolar son as seguintes:

Nome da actividade	Obxectivo e curso ao que vai destinado	Data ou aproximación da mesma
Visita ó Museo Municipal de Ponteareas i excursion ó Castro de Troña	Visitar a Biblioteca e as pezas arqueolóxicas que hai no Museo Municipal que comparte espazo coa Biblioteca. Algunhas das pezas do Museo foron encontradas no Castro de Troña. Alumnado de 1º da ESO	1º trimestre. Última semán de Outubro
Excursión a Santiago de Compostela ou Excursión a Ourense	Visita á Cidade da Cultura (exposicións guiadas); visita á Fundación Granell e percorrido polo Casco Histórico de Santiago. Visita á Escola de Arte e Oficios Antonio Failde. Casco Histórico de Ourense. Alumnado 4º ESO de EPVA.	1º trimestre. Novembro
Excursión a Vigo	Visita ao MARCO, Museo Quiñones de León, Fundación Abanca. Alumnado do 1º e 2º Bacharelato de Artes.	2º trimestre
Excursión a Porto	Visita ao Museo Serralves, Centro Portugués de fotografía. Alumnado do 1º Bacharelato de Artes. (Pódese incorporar 2ª aínda que xa visitaron Porto o curso pasado)	2º ou 3º trimestre
Excursión a Pontevedra	Museo Provincial ou Escola de Ilustración e Banda Deseñada “El Garaje Hermético” de Pontevedra; PAAR de Campolameiro. Alumnado do 1º e 2º de Bacharelato de Artes.	2º trimestre
Excursión a Madrid (valorar a posibilidade de que a excursion sexa a Florencia)	Museo do Prado e Fundación Thyssen. Galeria degli Uffizzi, Pinacoteca Brera, catedral de Florencia. Alumnado de 2º de Bacharelato	2º trimestre
Charlas conferencias	Alumnado de 1º e 2º de Bacharelato de Artes.	Ao longo de todo o curso, en función da dispoñibilidade dos conferenciantes.

Estas actividades poden sufrir modificacións, tanto nas datas propostas como nos grupos que fagan as visitas. Tamén poden aparecer actividades que sexan de interés durante o curso.

Plan lector

O Departamento de Debuxo ten integrado no desenvolvemento da súa actividade ordinaria a promoción da lectura e o coñecemento e uso dos libros. Nas aulas específicas, hai de xeito habitual, libros de consulta ou publicacións relacionadas coa arte. Fanse sesións con libros, comentando as súas características, autores, etc. Dentro da materia de Deseño en 2º de bacharelato, na parte correspondente ao deseño gráfico profundízase no coñecemento dos libros dende o punto de vista técnico e estético.

No seguinte listado aparecen libros recomendados para o alumnado nas distintas materias e niveis:

1º de ESO - Educación plástica, visual e audiovisual

CONTOS DE MEDO (tamén para 3º e 4º de ESO)

VARIOS AUTORES

Editorial: TrisTram, 2005

CONTOS DE NOVA YORK (tamén para 3º e 4º de ESO)

O HENRY

Editorial: TrisTram, 1997

CONTOS (tamén para 3º e 4º de ESO)

EDGAR ALLAN POE

Editorial: TrisTram, 1996

3º e 4º de ESO - Educación plástica, visual e audiovisual

CONTOS DE PINTURA

VARIOS AUTORES Editorial:TrisTram, 1997

EL COMIC Y EL ARTE SECUENCIAL

WILL EISNER

Editorial: Norma, 1998

<u>Fundamentos da Arte</u>

HISTORIA DEL ARTE

ERNST GOMBRICH

Editorial: Alianza editorial, 1992

LEER LA PINTURA

NADEIJE LANEYRIE-DAGEN

Editorial: Larousse, 2013

EL ARTE, CONVERSACIONES IMAGINARIAS CON MI MADRE

JUANJO SAEZ

Editorial: Reservoir books, Random House Mondadori, 2006

¿QUÉ ESTAS MIRANDO? 150 AÑOS DE ARTE MODERNO EN UN ABRIR Y CERRAR DE OJOS

WILL GOMPERTZ, 2013

Editorial: Taurus, 2013

EL ARTE EN LA HISTORIA

MARTIN KEMP

Editorial: Turnes publicaciones, 2015

LA AGONÍA Y EL ÉXTASIS

IRVING STONE

Editorial: El País, 2005

PINTURA Y VIDA COTIDIANA EN EL RENACIMIENTO

MICHAEL BAXANDALL

Editorial: Gustavo Gili, 2000

Volume

ALTCOMIC, UNA APROXIMACIÓN A LA ARQUITECTURA

ANGEL LUIS TABERNERO

Editorial: Ilus Books, 2014

LAS TÉCNICAS ARTÍSTICAS

CORRADO MALTESE (COORDINADOR)

Editorial: Cátedra (Manuales arte Cátedra), 1990

LA ESCULTURA, PROCESOS Y PRINCIPIOS

RUDOLF WITKTOWER

Editorial: Alianza, 1997

<u>**Debuxo artístico**</u>

SOBRE EL DIBUJO

JOHN BERGER

Editorial:

Gustavo Gili,

2011

DIBUJO, PERFECCIONAR EL LENGUAJE DE LA EXPRESIÓN VISUAL

KEITH MICKLEWIGHT

Editorial: Blume, 2006

DIBUJAR SIN MIEDO

KERRY LEMON

Editorial: Promopress, 2015

FIGURAS HUMANAS, DIBUJO AL NATURAL. Clase de dibujo

EDDIE ARMER

Editorial: Hispano europea, 2015

DIBUJAR, TRUCOS TÉCNICAS Y RECURSOS PARA LA INSPIRACIÓN VISUAL

HELEN BIRCH
Editorial: Gustavo Gili, 2015

DIBUJO A TINTA, ARTISTAS CONTEMPORÁNEOS, TÉCNICAS TRADICIONALES

JAMES HOBBS

Editorial: Gustavo Gili, 2016

LAS TÉCNICAS ARTÍSTICAS

CORRADO MALTESE (COORDINADOR)

Editorial: Cátedra (Manuales arte Cátedra), 1990

TÉCNICAS Y MATERIALES DEL ARTE (Los diccionarios del Arte)

ANTONELLA FUGA

Editorial: Mondadori Electa, 2004

DIBUJAR, TRUCOS TÉCNICAS Y RECURSOS PARA LA INSPIRACIÓN VISUAL

HELEN BIRCH

Editorial: Gustavo Gili, 2015

DIBUJO A TINTA, ARTISTAS CONTEMPORÁNEOS, TÉCNICAS TRADICIONALES

JAMES HOBBS

Editorial: Gustavo Gili, 2016

Cultura audiovisual

UNHA (BREVÍSIMA) HISTORIA DO CINE

PEPE COIRA

Editorial: Xunta de Galicia(colección Andel), 2001

AS CATRO VIDAS DUNHA PELÍCULA

XOSÉ A. COIRA NIETO

Editorial: Xunta de Galicia(colección Andel), 1995

LA SINTAXIS DE LA IMAGEN
DONIS A. DONDIS

Editorial: Gustavo Gili, 1985

HISTORIA DE LA FOTOGRAFÍA

MARIE-LOUP SOUGEZ

Editorial: Ediciones Cátedra (Cuadernos arte Cátedra), 1988

LA FOTOGRAFÍA COMO DOCUMENTO SOCIAL

GISÈLE FREUND

Editorial: Gustavo Gili, 1993

ARTE Y FOTOGRAFÍA

AARON SCHARF

Editorial: Alianza editorial (Alianza Forma), 1994

LECCIONES DE CINE. CLASES MAGISTRALES DE GRANDES DIRECTORES EXPLICADAS POR ELLOS MISMOS.

TIRARD, L.

Editorial: Paidós, 2003

<u>Deseño</u>

EL ARTE COMO OFICIO

BRUNO MUNARI

Editorial: Idea books, 2005

Grupos por materias, niveis e horas lectivas do departamento.

Materia, nivel e modalidade	Grupos	Horas
Educación plástica, visual e audiovisual de 1º de ESO	3	6
Educación plástica, visual e audiovisual de 3º de ESO	3	6
Educación plástica, visual e audiovisual de 4º de ESO	2	6
Debuxo técnico I de 1º de Bacharelato da modalidade de Ciencias	1	4
Debuxo artistico I de 1º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Volume de 1º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Cultura audiovisual I de 1º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Proxectos Artísticos de 1º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Debuxo Técnico aplicado ás Artes e ó Deseño de 1º de Bacharelato de Artes	1	4
Debuxo técnico II de 2º de Bacharelato da modalidade de Ciencias	1	4
Debuxo artistico II de 2º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	3
Deseño de 2º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Cultura audiovisual II de 2º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Fundamentos da Arte II de 2º de Bacharelato da modalidade de Artes	1	4
Total	19	61

Membros do departamento de Debuxo e distribución das horas lectivas e reduccións.

Iria de Cáceres Díaz...Profesora en prácticas tras aprobar as oposicións no 2022

1º Bacharelato..........Cultura Audiovisual I .... 4 horas

1º Bacharelato..........Debuxo Artístico I... 4 horas

1º Bacharelato...........Debuxo Técnico I .... 4 horas

2º Bacharelato..........Debuxo Técnico II .... 4 horas

2º Bacharelato..........Deseño... 4 horas

Total.. 20 horas

Xoán Carlos Fernández Ameal...Profesor definitivo (será sustituido por Soledad Pérez Escariz)

3º ESO.......................Educación plástica, visual e audiovisual .... 6 horas

4º ESO.......................Educación plástica, visual e audiovisual .... 6 horas

1º Bacharelato..........Proxectos Artísticos .... 4 horas

2º Bacharelato..........Cultura Audiovisual II .... 4 horas

Total... 20 horas

Marta Outeiriño Gallego.. Profesora definitiva e xefa de departamento

1º ESO.......................Educación plástica, visual e audiovisual .... 2 horas

1º Bacharelato..........Volume .... 4 horas

1º Bacharelato..........Debuxo Técnico Aplicado as Artes Plásticas .... 4 horas

2º Bacharelato..........Debuxo Artistico II.. 3 horas

2º Bacharelato..........Fundamentos da Arte II.. 4 horas

Xefatura de Departamento ………………………………………………………………… 2 horas

Total .... 19 horas

Total horas lectivas departamento............. 57 docencia directa (+2 xefatura de Dpto.) 59 horas

Setembro de 2022

Xefatura do departamento: Marta Outeiriño Gallego